

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

РЕЗИДЕНТУРА

АЛЛЕРГОЛОГИЯ ЖӘНЕ ИММУНОЛОГИЯ

оның ішінде балалар аллергология
және иммунологиясы

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялдық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.**

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес «Аллергология және иммунология, оның ішінде балалар аллергология және иммунологиясы да» мамандығы бойынша резидентура үшін әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	10
3. Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	12
4. Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	43
5. Оқу және оқыту әдістері	59
6. Білімді бағалау	59
7. Клиникалық база	59
8. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	60

Осы үлгілік оқу бағдарлама Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтілмейді және таратылмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Дүние жүзінің әртүрлі елдерінің эпидемиологиялық қызметтер мәліметтері бойынша соңғы 30 жыл ішінде аллергиялық аурулардың саны өсуде, 1,5-3 есе. Аллергиялық аурулармен ересектердің 10-30% сырқаттанады, балалар арасында - 12%. Аллергиялық аурулар мәселесі соңғы жылдары өсіп келе баратын заманауи маңызды медициналық-әлеуметтік проблемаларының бірі болып саналады. Осы мәселенің нақты практикалық медициналық жағын шешуі аллергология мен иммунология бойынша аллерголог-дәрігерлердің кәсіби дайындық деңгейіне байланысты, оның негізгі міндеті аллергиялық аурулардың уақытылы диагноз қоюында және тиімді терапия жүргізуінде. Осыған байланысты қойылған талаптарды дұрыс шешуге қабілетті дәрігер-аллергологтың және дәрігер-иммунологтың аллергология және иммунология бойынша резидентурада дайындау басты талап болып табылады.

Аллерголог және иммунолог қазіргі жағдайда ғылыми ойлау қабілетіне ие болуы керек, аллергология және иммунология саласындағы халықаралық ғылыми зерттеулер жайында үнемі хабарда болуы қажет және дәлелді медицинаның қағидаттарына сәйкес нәтижелерді бағалай білуі керек.

Диагностикалық, фармацевтикалық технологиялар мен терапия әдістерінің үнемі жаңарып отыруына байланысты, белгілі клиникалық мәселені дұрыс шешу үшін емдеу тиімділігін бағалауда клиникалық-экономикалық негіздерді аллерголог пен иммунолог жақсы білуі тиіс.

Пәннің мақсаты: аллергология және иммунологияның қазіргі кездегі принциптерін меңгере отырып аллергиялық аурулар мен иммунды жүйесі патологиялармен сырқаттанатын науқастарға жәрдем көрсете алатын білікті мамандарды тереңдете дайындау.

Пәннің міндеттері:

- аллергиялық аурулар мен иммунды жүйесі патологиялармен сырқаттанатын науқастарға жәрдем көрсету үшін, негізгі медициналық емдеу-диагностикалық және алдын-алу әрекеттері бойынша дағдыларын бекіту;
- дәлелді медицина принциптерінің негізіне сүйене отырып маманға сәйкес шешім қабылдауды үйрету;
- науқастармен және әріптестерімен байланыс кезінде сәйкес коммуникативті машықтануға дағдыландыру;
- өз жұмысын ұйымдастыруда менеджмент принципін қабылдауды үйрету;
- өз мамандығы қызметінің жолында мамандығына байланысты үздіксіз білім алуға, өз білімі мен дағдысын жетілдіру қажеттілігіне дағдыландыру;
- АМСЖ жағдайында емделушілерге қызмет жасау үшін деонтология, моралдық-этикалық, құқықтық мәдениет машықтарына дағдыландыру;
- альтруизм, аяныш, көңіл білдірушілік, жауапкершілік, адалдық сияқты мамандық құндылықтары жолын ұстаушылықты дамытуға және құпиялық принципін сақтауға үйрету;

34. Долгих В.Т. Основы иммунопатологии. – М.: Медицинская книга, Н.Новгород: Изд-во НГМА, 2001. – 229 с.
35. Иммунология и аллергология: Учебник. /Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М. – М.: Изд-во «ГЕОТАР», 2006.
36. Руководство по диагностике, лечению и профилактике бронхиальной астмы.

На казахском языке

основная:

1. Жуманбаев К.А., Жуманбаева Г.К., Байдүйсенова Ә.Ө. Клиникалық иммунология және аллергология: «Санат-Полиграфия» баспасы – Қарағанды, 2008. – 354 б.
2. Шортанбаев А.А. Жалпы иммунология. – Алматы, 2007.

дополнительная:

1. Алмағамбетов К.Х., Байдүйсенова Ә.Ө. Медициналық биотехнология. – Астана, 2009. – 232 б.

На английском языке

1. Cecil Textbook of Medicine, 22 nd edition. L.Goldman, D. Ausiello. – Saunders. An Imprint of Elsevier.- 2004. - 2505 P.

13. Глобальная стратегия лечения и профилактики бронхиальной астмы. Под ред. Чучалина А.Г. – М. Медицина. – 2007. – 104 с.
14. Кишкун А.А. Справочник заведующего клинико-диагностической лаборатории: учебник. – М., 2008. – 704 с.
15. Биохимия в вопросах и ответах. Под. Ред.чл-корр. НАН РК, д.х.н., проф. Адекенова С.М. – Астана 2003, 2009.
16. Шарманов Т.Ш., Плешкова С.М., Метаболические основы питания с курсом общей биохимии. – Алматы, 1998, 2008.
17. Алмагамбетов К.Х. Медицинская биотехнология. – Астана, 2009. – 235 с.
18. Медицинская микология: руководство / под ред. Сбойчакова В.Б. – М.2008. – 208 с.
19. Лабораторная и функциональная диагностика в педиатрии. /под ред. Кильдияровой Р.Р. – М.2008. – 192 с.
20. Долгов В.В., Эммануэль В.Л. Клиническая лабораторная диагностика (CD): учебное пособие. – М. 2009.
21. Immunopharmacology. англ. Manzoor M. Khan. – 2008.
22. Tumor Immunology: Molecularly Defined Antigens and Clinical Applications. Giorgio Parmiani; Michael T. Lotze. – 2002. англ.
23. Ройт А., Бростофф Д.Ж., Мейл Д. – Иммунология. – М.: Медицина. – 2001.
24. Дейл М.М., Формен Дж.К. Руководство по иммунофармакологии. – М. Медицина. – 1998.
25. Лыс С.М. Практическая лабораторная гематология./Лыс С.М., Бэйн Б., Бэйтс И. пер. С англ. Под ред Румянцева А.Г. – М.:ГЭОТАР-Медия, 2009. – 672 с.
26. Хаитов Р.М., Игнатъева Т.А., Сидорович И.Г. Иммунология. – М.: Медицина, 2002, 2006 Электронный вариант: <http://www.medliter.ru/?page=get&id=013330>
27. Клиническая аллергология. Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М., – М.: Медпресс-информ, 2002
28. Иммунология и аллергология (цветной атлас: учебное пособие для студентов медицинских вузов / под ред. Воробьева А.А., Быкова А.С., Караулова А.В. – М.: Практическая медицина, 2006.-288. Электронная версия: <http://www.knigafund.ru/books/22967>
29. Хаитов Р.М. Иммунология. – М.: «ГЭОТАР-Медиа», 2006 лектронный вариант: <http://st-books.ru/item/12358>
30. Ярилин А.А. Основы иммунологии. – М.: Медицина, 2009 Электронный вариант: http://www.newlibrary.ru/book/jarilin_a_a_osnovy_immunologii.html Электронный вариант: <http://www.immunologia.narod.ru/more.htm>
31. Галактионов В.Г. Иммунология Учебник для студ.вузов /№-е изд., испр. И Допол. – М.: Издательский дом «Академия», 2004.-528 с.
32. Аллергология и иммунология. Клинические рекомендации для педиатров./ под общей редакцией Баранова А.А. и Хаитова Р.М. – М.: Союз педиатров России, 2008.-248 с.
33. Таточенко В.К., Озерецковский Н.А., Федоров А.М. Иммунопрофилактика - 2009 /справочник. – М.: Торговый Дом Аллерген.-2009, 175 с.

- командада жұмыс істей білуге дағдылануға және басшы сапалыған арттыруға үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Резидент:

- медициналық көмек түрлері нәтижелігін бақылау принциптерімен бірге ересектер мен балалар аллергиялық ауруларына ауруханалық және амбулаториялық-емханалық көмек көрсетуді ұйымдастыру негіздерін;
- теориялық және клиникалық аллергология, иммунология негіздерін; аллергиялық аурулар, иммунды патологиялық жағдайлар мен аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, диагностикасы, олардың дифференциальды диагностика принциптері, әсіресе балаларда; аллергия мен иммунитеттің өзара қарым-қатынасы және өзара байланыстығын;
- аллергиялендер, олардың қасиеттерін және стандартизациясын;
- ересектердің және балалардың аллергиялық ауруларының клиникалық симптомдары мен патогенезін;
- иммунды патология дамуына генетикалық, экологиялық, физиологиялық және әлеуметтік факторлардың әсерін, әсіресе балаларда;
- иммунопатологиялық жағдайлар мен аурулар және оған әкелетін шегаралы жағдайлар, соның ішінде жалған аллергиялық реакциялар, ең алдымен балалардағы ерекшеліктерін;
- шұғыл аллергиялық және иммунды патологиялық жағдайлардың клиникасын, функциональды және биохимиялық диагностикасын, әсіресе балалардағы (анафилактикалық шок, көпформалы экссудативті эритема, Квинке ісінуі, астматикалық статус және басқалар);
- аллергиялық патологиясы бар науқастардың, әсіресе балалардың жоғары тыныс алу жолдары мен құлақты, көз анализаторы, тері, бронхы-өкпе аппараты, асқазан-ішек жолдары және басқа жүйелерді тексеру методологиясы мен принциптерін;
- аллергиялық патология диагностикасы мен дифференциальды диагностикасы үшін пульмонология, гастроэнтерология, кардиология, оториноларингология, офтальмология және дерматологияда қолданатын жалпы зертханалық, функциональды және арнайы зерттеу әдістерін (ультрадыбысты, эндоскопиялық және басқалар);
- ересектер мен балалардың аллергиялогия және клиникалық иммунологиясындағы функциональды және арнайы зерттеу әдістері, сонымен бірге негізгі аппаратура түрлерінің жұмыс істеу принциптерін;
- биоматериалмен жұмыс істеу барысында техника қауіпсіздігі принциптерін ескере отырып иммунологиялық, аллергиялогиялық, цитологиялық және басқа зертханалық зерттеулер үшін биоматериалды алу ережелері мен тәсілдерін;
- аллергиялық аурулар, иммунды патологиялық жағдайлар мен аурулардың, әсіресе балаларда интенсивті терапия және реанимацияның заманауи әдістерін;

- аллергологиялық практикада дәрілерді қолдануына клиникалық және фармакологиялық дәлелі, сонымен қоса олардың клиникалық нәтижелігін бағалайтын әдістерін, әсіресе балаларда;
- ересектер мен әр жастағы балалардың тиімді емдеу-сақтандыру тамақтану мәселелерін;
- ересектер мен әр жастағы балалардың аллергиялық және иммунды патологиясында физиотерапиялық процедуралар, иглорефлексотерапия, массаж, емдік дене шынықтыру және басқа да физикалық факторлар қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері, бірлік және бірізділік принциптерін;
- ересектер мен балаларда аллергиялық аурулар, иммунды патологиялық жағдайлар мен аурулар профилактикасының негізгі принциптерін;
- балаларда активті иммунизация және егуден кейінгі асқынулардың профилактикасының ұйымдастыру-әдістемелік негіздері: жұқпалы аурулардың негіздері мен максаттары, вакциналық процестің және егуден кейінгі имунитеттің сипаттамасы, ҚР және шетел елдерде балалардың профилактикалық вакциналардың сызба күнделігі. Әртүрлі вакцинациялардан кейінгі қолайсыз егу реакциялары мен асқынуларды дәлелдеу, клиникасы, патогенезі және емдеуі. Егулерге медициналық қарсы көрсеткіштері және оны дәлелдеу, егуден кейінгі асқынулар профилактикасы, иммунопрофилактика бойынша кеңес беру бөлмелердің (қабылдау бөлмелері) ролі және міндеттерін;
- педиатрияда иммундық патологияның диагностикасы мен емдеу стандарттарын құрастыру принциптерін;
- кәсіптік аллергиялық аурулардың біріншілік және екіншілік профилактика принциптерін;
- жалпы және кәсіптік аллергиялық ауруларда енбекке жарамсыздық сараптаманың (уақытша және тұрақты) негізгі принциптері мен жүргізуді **білуі керек**;

резидент:

- арнайы аллергологиялық диагностика әдістерін қолдана отырып аллергиялық аурулардың себептерін табуы;
- наукастың, әсіресе баланың қал жағдайы ауырлығын бағалау, арнайы зерттеу әдістерін қолдану көлемі және құрылымын анықтауды (зертханалық, аспапты және функциональды);
- диагностикалық зерттеулер қорытындыларын бағалауды;
- ересектер мен әр жастағы балалардың келесі ауруларында диагноз қоюды және қажетті ем қолдануды: қабақтың аллергиялық дерматозы, атопиялық конъюнктивит, поллиноздың түрлі көріністері, аллергиялық риниттер мен синуситтер, аллергиялық отиттер; аллергиялық фарингит, ларингит және трахеит; аллергиялық бронхит; бронхитпен астма; экзогенді аллергиялық альвеолит; аллергиялық гастрит немесе гастроэнтерит; атопиялық дерматит; аллергиялық жанаспалы дерматит; аллергиялық есекжем; буындардың аллергиялық бұзылыстарын; тағамдық аллергияның түрлі көріністері, дәрілік аллергияның түрлі көріністері; сарысулық ауру; вакциналық препараттарға аллергиялық ре-

8 Список рекомендуемой литературы*

На русском языке

основная:

1. Земсков В.М., Земсков А.М., Караулов А.В. Клиническая иммунология: учебник/ под ред А.М. Земскова. – М. 2008. – 432 с.
2. Лебедев К.А., Понякина И.И. иммунная недостаточность (выявление и лечение). – Москва: Медицинская книга, – Н.Новгород: Издательство НГМА, 2003. – 443 с.
3. Сизякина Л.П., Андреева И.И. Справочник по клинической иммунологии / Серия «Больной вопрос». – Ростов н/Дону: Феникс, 2005. – 448 с.
4. Хаитов Р.М., Ярилин А.А., Пинегин Б.В. Руководство по клинической иммунологии. Диагностика заболеваний иммунной системы. – М. 2008. – 352 с.
5. Клиническая аллергология. Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М., – М.: Медпресс-информ, 2002.
6. Лолор-младший Г., Фишер Т., Адельман Д. Клиническая иммунология и аллергология. – М.: Практика, 2000.

дополнительная:

1. Хаитов Р.М. Иммунология (на английском языке): учебник+CD. – М., 2008. – 256 с.
2. Наглядная иммунология Бурместер Г.Р., Пецутто Н.; пер.с англ. – 2-е изд.испр. – М.: Бином Лаборатория знаний, 2009. – 320 с.
3. Земсков А.М., Земсков В.М., Есауленко И.Э. Земсков А.М., Тонких Р.В., Золотов В.И. Новые принципы оценки и коррекции иммунологических расстройств. Москва, «Триада-Х», 2008. – 336 с.
4. Иммунология: практикум: учебное пособие /Ковальчук Л.В. и др. Под ред. Ковальчука Л., Игнатъевой, Ганковской Л.В. – М: ГЭОТАР-Медия, 2010. – 176 с.ил.
5. Практикум по иммунологии: учебное пособие для студентов высших учеб.заведений /Кондратьева И.А., Ярилин А.А., Егорова С.Г. и др.; под ред. Кондратьевой И.А. и Ярилина А.А. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 272 с.
6. Никулин Б.А. Оценка и коррекция иммунного статуса: руководство. – М. 2008. – 376 с.
7. Аскарлова Г.К. Аллергодерматозы: экзема и атопический дерматит (этиология, патогенез, клиника и лечение) – Караганда, 2002. – 202 с.
8. Хаитов Р.М. Иммунология: учебник+CD – М., 2006. – 320 с.
9. Аллергические болезни. Дифференциальный диагноз, лечение. Скепьян Н.А. 2000. – 286 с.
10. Аллергология и иммунология. Чухриенко Н.Д. – М. Медицина. 2003. – 112 с.
11. Кишкун А.А. Клиническая лабораторная диагностика: учебное пособие. – М., 2008. – 720 с.
12. Ганковская Л.В. Клиническая иммунология и аллергология: практикум для 5-6 курса. – М., 2009.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа резидента (СРР): курация больных в палатах, на амбулаторном приеме и на дому, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Оценка знаний

Текущий и рубежный контроль: определяются обучающей организацией образования.

Итоговый контроль: экзамен, включающий тестирование/собеседование и оценку практических навыков.

7 Клиническая база

Детское, взрослое иммунологическое и аллергологическое, гематологическое, терапевтическое, пульмонологическое, оториноларингологическое отделения стационаров, организации ПМСП (поликлиники, СВА, амбулаторные отделения диспансеров, больниц, центр крови, отделение экстракорпоральных методов лечения, банк стволовых клеток, кабинет иммунолога и аллерголога поликлиники, отделение функциональной диагностики, отделение ядерной медицины, клиничко-диагностическая лаборатория с кабинетом проточной цитометрии, иммунологическая лаборатория, цитогенетическая лаборатория, приемный покой стационаров, станции скорой неотложной помощи, дерматовенерологические диспансеры.

акциялар; көздің, терінің, тыныс алу ағзаларының кәсіптік аллергиялық ауруларын;

- ересектер мен әр жастағы балалардың жіті аллергиялық жағдайларында көмек көрсетуді: анафилактикалық шок; астматикалық статус; Квинке ісінуі; Лайелла синдромы; Стивенс-Джонсон синдромы; сарысулық ауру; жіті есекжем; вакциналық дәрілерге аллергиялық реакциялар; жіті интоксикация (тағамдық, дәрілік);
- Накты ауруда аллергиялық реакция тудырған аллергенді ескере отырып ересектер мен әр жастағы балаларға қажетті ем тағайындауды;
- Иммунологиялық зерттеулер үшін аппаратураның негізгі түрлерін қолдануды (люминесцентті, сәулелі және фазалы-контрастты микроскоп, спектрофотометрлер, ағынды цитофлюориметрлер, Uni Cap және т.б.);
- ересектер мен әр жастағы балалар үшін иммунокоррекцияның дәрілік емес және аппаратты әдістердің қажетті түрлерін және көлемін анықтауды (плазмаферез, қанның УФО, АГТ, лазер және т.б.);
- жүргізген иммунотерапияның нәтижелігін клиникалық және зертханалық әдістерімен бағалауды;
- ересектер мен әр жастағы балалардың иммундық статусын анықтау;
- ересектер мен әр жастағы балалардың әртүрлі патологияларында қолданылған иммунологиялық тексерулердің әдістері мен деңгейі, дифференцировка түрлерін;
- диагностиканың клиникалық және зертханалық-аспапты зерттеу әдістерін ескере отырып алған қорытындыларын талдауды және сараптауды;
- шегаралық жағдайлардың функционалды диагностикасын жүргізуімен зертханалық және функционалды зерттеу қорытындыларына интерпретация жасауды;
- ересектер мен әр жастағы балаларда диагностикалық, емдік және реабилитациялық-сауықтыру шаралар жоспарын дәлелдеу мақсатында және олардың нәтижелігін бағалау үшін мәліметтерді талдауды;
- терапевт, педиатр және жалпы дәрігерлік практика дәрігеріне қажетті ұсыныстар беруді;
- науқастың енбекке жарамдылығын анықтау және оның жағдайына сараптама-лы баға беруді **үйреніп алуы қажет**;

резидент:

- аллергиялық патологияны ерте анықтау және халықтың сұраныстарын жүргізу үшін анкета дайындауды;
- аллергологиялық анамнезді жинау және сараптауды;
- диагностика және емдеу үшін аллергендерді ерітуді; диагностика үшін гистаминді және тағы да басқа аллергия медиаторларын ерітуді;
- аллергиялық тері сынамаларды қоюды (аппликациялық, прик-тест, тамшылы, скарификациялық, тері ішіне және т.б.);
- провокациялық аллергологиялық тесттер қоюды (конъюнктивалық, назальды, тіласты, бронхиальды және т.б.);

- пневмотахометрия және спирография бақылауымен медиаторлар мен әртүрлі физикалық факторлар көмегімен бронхоторлы тест қоюды;
- бактериологиялық және цитологиялық зерттеулерге қақырықты жинауды;
- цитологиялық зерттеулерге мұрын бен көмейдің шырышты қабатынан жағынды алуды;
- иммунологиялық үстемелі тесттер қоюды;
- арнайы иммунотерапияны аллергенмен жүргізуді;
- иммунограмма мәліметтеріне интерпретация жасауды;
- элиминациялық диеталар көмегімен тағамдық аллергияны диагностикалауды;
- тікелей ларингоскопия жасауды;
- кенірдектің интубациясын жасауды;
- фаринго- ларинго- және отоскопия жүргізуді;
- мұрынмен тыныс алу қызметін тексеруді;
- зерттеуге мұрын шырышын алуды;
- алдыңғы және артқы риноскопияны жасауды;
- дәрілік заттарды ингаляция арқылы енгізуді;
- гемотрансфузия, венепункция, дәрілердің тамшылы инфузиясы;
- қанды тоқтатуды;
- қан тобын, резус факторды анықтауды, донор мен донор мен реципиентке сыйымдылыққа сынама қоюды;
- өміріне қауіп төнген жағдайдың:
 - бронхоспастикалық синдром
 - көмейдің аллергиялық ісінуі
 - анафилактикалық шок
 - Квинке ісінуі
 - жіті есекжем диагностикасы және шұғыл жәрдем беруді **машықтануы қажет.**

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Бейіндеуші пәндер

Пәндер	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология	396	36	360	198
Стационардағы балалар клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы	396	36	360	198

20	Дежурства в отделении.
21	Дежурства в приемном покое.
22	Работа в библиотеке, Интернете.
Клиническая лабораторная диагностика в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Формирование портфолио слушателя резидентуры.
2	Забор крови для исследований.
3	Интерпретация результатов лабораторных исследований.
4	Основы иммуногематологии. Предмет, содержание и задачи иммуногематологии.
5	Проточная цитометрия в иммунологии и аллергологии.
6	Гемоцитология.
7	Лабораторная диагностика нарушений гемостаза.
8	Лаборатория HLA-типирования: сегодня и будущее.
Клиническая фармакология в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Составление лекарственных формуляров по нозологиям.
2	Составление П-списка.
3	Клинический аудит лекарственной деятельности.
4	Специфическая медикаментозная терапия иммунодефицитных состояний и аллергических заболеваний.
5	Назначение и оценка иммунокорректирующей терапии.
Нутрициология в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Контроль за работой пищеблока.
2	Органолептическое определение качества продуктов и готовых блюд.
3	Забор пробы для направления блюд на лабораторное исследование.
4	Определение калорийности пищи в суточном и недельном рационе, биологической ценности.
5	Анализ эффективности лечебного питания.

8	Проведение пробы Бальцера, Ядассона, люминисцентная диагностика лампой Вуда.
9	Определение феномена Кебнера, симптома Пospelова, симптома Бенъе-Мещерского, симптома Унны, симптома Брока.
10	Проведение диагностической кожной алергопробы.
11	Удаление остроконечных кондилом.
12	Консервативное удаление ногтя.
13	Удаление контагиозного моллюска, папилломы, бородавок.
14	Орошение хлорэтилом.
15	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
16	Работа в библиотеке, Интернете.
17	Формирование портфолио резидента.
Оториноларингология	
1	Курация больных в палатах и осмотр в перевязочной.
2	Ведение медицинской документации.
3	Работа в кабинетах визуальной диагностики.
4	Эндоскопия ЛОР-органов.
5	Ведение медицинской документации.
6	Интерпретация результатов клинико-лабораторных обследований, рентгенологического исследования ЛОР-органов.
7	Пункция гайморовых пазух.
8	Пункция лобных пазух.
9	Анемизация слизистой полости носа.
10	Промывание уха.
11	Промывание полости носа по Проитцу.
12	Внутриносые блокады.
13	Катетеризация слуховых труб.
14	Продувание слуховых труб по Политцеру.
15	Парамеатальные и меатотимпанальные блокады.
16	Исследование проходимости слуховых труб.
17	Исследование слуха шепотной и разговорной речью, камертональные исследования.
18	Аудиометрия.
19	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.

Амбулаториялық-емханалық алергология	396	36	360	198
Амбулаториялық-емханалық балалар алергологиясы	396	36	360	198
Балалар аурулары/ Ішкі аурулар*	396	36	360	198
Жалпы сағат саны	1980	180	1800	990

Ескертпе:

* - «Балалар аурулары» пәнін алдыңғы білім деңгейімен немесе терапия мамандығы бойынша жұмыс стажымен келген машықтанушы оқиды; «Ішкі аурулар» пәнін алдыңғы білім деңгейімен немесе педиатрия мамандығы бойынша жұмыс стажымен келген машықтанушы оқиды. Алдыңғы білім деңгейімен немесе жалпы дәрігерлік практика мамандығы бойынша жұмыс стажымен келген машықтанушы екі пәнді де салыстырмалы түрде 270/5 немесе 324/6 апта/сағат оқиды.

Бейіндеуші шектес пәндер

Пәндер	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Дерматология	108	8	100	54
Оториноларингология	36	6	30	18
Алергология және иммунологиядағы клиникалық зертханалық диагностика	108	8	100	54
Алергология және иммунологиядағы клиникалық фармакология	72	12	60	36
Алергология және иммунологиядағы нутрициология	72	12	60	36
Жалпы сағат саны	396	36	360	198

3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология	
1	Клиникалық иммунология түсініктемесі және міндеттері. Пәннің дамуы. Аллергологиялық қызметтің негізгі принциптері мен ұйымдастыру деңгейі.
2	Адамның иммунды жүйесін бағалау. Иммунды статустың популяциялық ерекшеліктері. Иммуноэкология.
3	Иммунодефициттер.
4	Аутоиммунды бұзылыстар.
5	Жалпы және жеке аллергологияның өзекті мәселелері.
6	Өртүрлі ауруларда болатын иммунды патология.
Стационардағы балалар клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы	
1	Иммунды жүйенің жасқа байланысты өзгерістері. Ұрықтың иммунды жүйесінің ерекшеліктері.
2	Балалардың иммунды патологиялық және аллергиялық ауруларының этиологиясы, патогенезі және клиникалық ағымының ерекшеліктері.
3	Дүние жүзінде, Қазақстанда және нақты аймақтағы балалардың аллергиялық аурулардың эпидемиологиясы.
4	Балалардың иммунды жүйесін бағалау. Иммунды статусының популяциялық ерекшеліктері.
5	Бала жасындағы иммунитет тапшылықтары.
6	Балалардың аутоиммунды бұзылыстары.
7	Балалардың жалпы және жеке аллергологиясының өзекті мәселелері.
8	Өртүрлі балалар ауруларында кездесетін иммунды патология.
Амбулаториялық-емханалық аллергологиясы	
1	ҚР тұрғындарға амбулаторлы-поликлиникалық көмек көрсетуді ұйымдастыру.
2	Медициналық (клиникалық) аудитті ұйымдастыру, жүргізу және бағалау негіздері.
3	Тыныс алу жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.
4	Жүрек-қан тамырлар жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.

6	Основы нутрициологии при заболеваниях почек и мочевыделительной системы	Цель лечебного питания при заболеваниях почек и мочевыделительной системы. увеличения в диете количества продуктов, богатых на калий (печеный картофель, чернослив, изюм, курага и т.д. Использование разгрузочных углеводных дней (сахарный, яблочный, картофельный, рисово-компотный, арбузный, ягодный и т.д.).
7	Основы нутрициологии при болезнях обмена веществ	Коррекция нарушений обменных процессов при иммунодефицитах и аллергических заболеваниях. Лечебное питание при ожирении. Принципы питания при сахарном диабете. Разгрузочные дни. Диета для установления выносливости к углеводам и подбора доз инсулина или других препаратов.
8	Основы нутрициологии у пациентов с пищевой аллергией	Тактика ведения больных с пищевой аллергией. Принципы питания. Значение ограничения продуктов аллергенов.
9	Особенности лечебного питания у детей различного возраста с аллергией	Особенности лечебного питания у детей различного возраста с аллергией, в том числе грудного возраста.
10	Анализ эффективности лечебного питания	Анализ эффективности лечебного питания.

4.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР) по профилирующим смежным дисциплинам

№	Содержание СРР
Дерматология	
1	Курация больных.
2	Консультирование амбулаторных больных.
3	Ведение медицинской документации.
4	Обслуживание больных в качестве помощника врача в условиях поликлиники.
5	Проведение осмотра кожных покровов и слизистых оболочек (диакопия, пальпация, поскобливание, воспроизведение и оценка дермографизма, мышечно-волоскового рефлекса).
6	Определение болевой, температурной и тактильной чувствительности.
7	Проведение пробы Минора, симптома Никольского, триады псориазических симптомов.

		ставления рациона питания. Биологически активные добавки (БАДы) к пище. Отличие БАДов от пищевых продуктов и лекарств. Классификация и связь с фактическим питанием. Схема оценки состояния здоровья в связи с характером питания. Особенности составления суточного рациона питания в зависимости от возраста. Характеристика основных диет, требования к их построению. Избыточное питание. Ожирение. Проблема холестерина.
3	Принципы лечебного питания при аллергических, иммунных и сопутствующих заболеваниях	Принципы лечебного питания при аллергических, иммунных и сопутствующих заболеваниях. Патогенетическое обоснование принципов диетотерапии при аллергических заболеваниях. Разработка гипоаллергических диет конкретному больному.
4	Основы нутрициологии при заболеваниях сердечно-сосудистой системы	Цель лечебного питания при заболеваниях сердечно-сосудистой системы. Принципы питания при основных заболеваниях сердечно-сосудистой системы. 12 основных правил питания для людей с повышенным уровнем холестерина в крови и больных атеросклерозом. Правильное питание при ишемической болезни сердца и артериальной гипертензии. Лечебное питание, направленное на профилактику развития атеросклероза. Лечебное питание, диета № 10 с ограничением жидкости до 800 мл в сутки. Соблюдение водно-солевого режима при ХСН. Лечебное питание после инфаркта миокарда.
5	Основы нутрициологии при заболеваниях желудочно-кишечного тракта	Цель лечебного питания при заболеваниях желудочно-кишечного тракта. Пищевая аллергия. Обеспечение больному полноценного питания и сохранение компенсации при хроническом течении процесса. Диета с ограничением веществ, возбуждающих желудочную секрецию и раздражающих слизистую оболочку желудка. Диета пониженной энергоценности за счет углеводов и частично жиров и белков. Показания к ее применению. Диета пониженной энергоценности за счет углеводов и с нормальным содержанием жиров и белков. Показания к ее применению. Лечебное питание при поражении печени, желчевыводящих путей и поджелудочной железы, методы контроля ее эффективности.

5	Эндокринді жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.
Амбулаториялық-емханалық балалар алергологиясы	
1	Амбулаториялық жағдайда науқастар дертінің диагностика және емдеу хаттамаларын құрастыру принциптері және қолдану.
2	Асқорыту жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.
3	Несеп шығару жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.
4	Қан түзу жүйесі бұзылыстары синдромының диагностикасы және науқастарды күту алгоритмі.
Ішкі аурулары	
1	Кардиоревматологияның өзекті мәселелері.
2	Пульмонологияның және алергологияның өзекті мәселелері.
3	Эндокринологияның өзекті мәселелері.
4	Гастроэнтерологияның өзекті мәселелері.
5	Нефрологияның өзекті мәселелері.
6	Гематологияның өзекті мәселелері.
Балалар аурулары	
1	ҚР педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Перинаталдық сәбилік және балалардың өлім жітімділігі.
2	Неонатологияда дерттің диагностика, дифференциалды диагностика алгоритмі, жіктелуі, емдеу хаттамасы мен тактикасы.
3	Балаларда дертті интегрирленген күтімі принципі бойынша әр жастағы балаларда шұғыл жағдайларды емдеу.
4	Әр жастағы балалар ауруларының реабилитациясы мен профилактикасы.

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
Стационардағы клиникалық иммунология және алергология		
1	Адамның иммунды жүйесін бағалау	Негізгі түсініктері. Иммунды статус, көрсетілімдері және оны бағалау принциптері. Иммунологиялық анамнез. Адамның иммунды жүйесін бағалау тесттері, қою ерекшеліктері, қорытындыға интерпретация беру. Иммунды фенотиптеу. Иммунды диагностика принциптері. Иммунограмма.

2	Иммунды жүйе аурулары	Түсініктері. Жіктелуі. Адамның иммунды жүйе ауруларының сипаттамасы. Иммунды патологиялық процесс дамуының негізгі механизмдері. Иммунологиялық диагноз қою принциптері. Иммунды патологиясы бар науқастарды тексеру ерекшеліктері. HLA-кешеннің маңызы. Нейроиммуноэндокринді байланыстар және олардың түрлі аурулар патогенезіндегі бұзылыстары.
3	Иммунитет тапшылықтары	Иммунодефицитті аурулар. Түсініктері. Жіктелуі. Иммунитет тапшылығының эпидемиологиясы. Біріншілік және екіншілік иммунитет тапшылықтары. Даму механизмдері. Иммунитет тапшылықтардың клиникалық-зертханалық критерийлері. Әртүрлі иммунитет тапшылықтардың дифференциалды диагностикасы.
4	Иммунитет тапшылығының клиникалық түрлері	Ауыр комбинирленген иммунитет тапшылығы синдром, гетерогенділігі, жеке варианттары (ретикулярлы дисгенезия, аденозиндезаминаза тапшылығы синдромы және басқалар). Тимусқа тәуелді иммунитет тапшылығы синдромы (Ди Джорджи синдромы және басқалар). Антиденелер түзілу жеткіліксіздігімен көрінетін синдромдар (Брутон агаммаглобулинемиясы, IgA селективті тапшылығы синдромы). Иммунды жеткіліксіздіктегі молекулярлы ақаулары. X-тізбекті түрлері. Иммунитет тапшылығының вариабельді түрлері. Экзема және тромбоцитопениямен көрінетін иммунитет тапшылығы (Вискотт-Олдрич синдромы). Атаксия-телеангиэктазиямен көрініс беретін иммунитет тапшылығы (Луи-Бар синдромы). Фагоцитоздың туа біткен ақауларының синдромдары (созылмалы гранулематозды ауруы, синдром Чедиака-Хигаси синдромы және басқалар). Комплементтің туа біткен ақаулары синдромы (ангионевротикалық ісіну және басқалар). Лейкоциттердің адгезивті қасиеттерінің кемшіліктері.
5	Екіншілік иммунитет тапшылығы	Жалпы сипаттамасы, дамудың патогенездік механизмдері, диагностикасы. Иммунодефициты при Вирустык, бактериалық, паразитарлық және басқа да инфекциялардағы иммунитет тапшылығы. Тамақтану бұзылыстарында кездесетін иммунитет

		действия, показания, противопоказания, побочные действия. Особенности оптимального выбора препаратов с учетом тяжести болезни и сопутствующей патологией, возраста.
4	Базисная фармакология противоаллергических средств	Базисная фармакология противоаллергических средств (антигистаминные средства, стабилизаторы мембраны тучных клеток, симптоматические средства – эпинефрин, аминофиллин).
5	Оценка эффективности и безопасности препаратов в терапевтической практике	Современные подходы к рациональной терапии аллергических заболеваний, оценка их клинической эффективности. Современные лекарственные препараты, используемые при интенсивной терапии и реанимации аллергических и иммунных заболеваний.
6	Совместимость препаратов в терапевтической практике аллергических заболеваний и иммунодефицитах	Совместимость препаратов в терапевтической практике аллергических заболеваний и иммунодефицитах.
Нутрициология в аллергологии и клинической иммунологии		
1	Основы нутрициологии при аллергологических заболеваниях	Понятия и термины нутрициологии. Общие сведения о питании, пище, пищевых веществах, основных, эссенциальных и заменимых компонентах пищи. Нутриентная обеспеченность различных групп населения. Применение продуктов питания в профилактических и лечебных целях. Макронутриенты. Микронутриенты. Классические и альтернативные теории питания. Научные концепции питания. Организация службы лечебного питания в Казахстане.
2	Общая нутрициология	Основы организации рационального и индивидуально сбалансированного питания. Белки и белковый обмен. Роль белков в организме. Потребность организма в белках. Незаменимые аминокислоты. Заменимые аминокислоты. Состав и энергетическая ценность жиров. Особенности потребления жиров. Углеводы, классификация. Углеводы в пищевых продуктах и организме человека. Вода. Значение воды в питании. Водопотребление. Другие макронутриенты. Витамины витаминоподобные вещества, их классификация. Минеральные вещества и биологические элементы-органогены. Методы гигиенической оценки фактического питания. Правила со

7	Лаборатории HLA-типирования	Иммунитет при пересадке органов и тканей. Учение о трансплантационном иммунитете, международная классификация. Типы трансплантатов. Трансплантационные антигены. Генетические основы совместимости донора и реципиента. HLA-типирование. Иммунологическая толерантность при трансплантации – механизм формирования и клиническое значение. Изоантигенные свойства крови. Антигены клеток крови и антитела к ним. Изоиммунизация, аутоиммунизация. Посттрансфузионные реакции. Иммунологический конфликт матери и плода по системе АВО. Клиническое значение отдельных иммунологических лабораторных тестов.
8	Методы лабораторной диагностики аллергических заболеваний	Основные методы специфической лабораторной диагностики аллергических заболеваний. Методы лабораторной диагностики. В-зависимых Е-глобулиновых реакций. Прямой и непрямой базофильный тест. Преимущества и недостатки. Радио-аллергосорбентный тест и другие тесты диагностики аллергии немедленного типа. Методы диагностики лекарственных аллергенов. Методы диагностики бронхиальной астмы, поллиноза, крапивницы, отека Квинке и др.
9	Современные инновационные технологии иммунологической лаборатории	Современные инновационные технологии иммунологической лаборатории.
Клиническая фармакология в аллергологии и клинической иммунологии		
1	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при аллергических и иммунных заболеваниях	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при аллергических и иммунных заболеваниях. Основы рациональной фармакотерапии, доказательная медицина в аллергологии и иммунологии.
2	Структура, содержание и назначения лекарственного формуляра, стандартов лечения	Структура, содержание и назначения лекарственного формуляра, особенности стандартов лечения аллергических и иммунных заболеваний.
3	Оптимальный выбор препаратов с учетом тяжести болезни и сопутствующей патологии	Клинико-фармакологические подходы к обоснованию назначения, выбору режима дозирования, оценки эффективности и безопасности препаратов, применяемых в аллергологии и иммунологии. Механизм

		тапшылығы жағдайлары: кахексия, мальабсорбция, квашиоркор, семіздік және т.б. қатерлі ісіктер, зат алмасу, бүйрек және басқа да аурулардағы иммундық жеткіліксіздік. Биологиялық, физикалық, химиялық факторлар әсерінен кейін дамыған иммунитет тапшылығы. Ятрогенді иммунитет тапшылығы. Иммунитет тапшылығы және операциядан кейінгі жара, наркоз. Адамның әртүрлі аурулар патогенезінде екіншілік иммунитет тапшылығының ролі. Тимомегалия, иммундық бұзылыстар. Лимфопролиферативті синдром.
6	Аутоиммунды бұзылыстар	Негізгі түсініктемелер. Аутоиммунды реакциялар мен аурулардың сипаттамасы, жіктелуі (жүйелі, аралық, арнайы ағзалық). Аутоиммунды аурулардың пайда болу гипотезалары және этиологиялық факторлары. Аутоиммунды бұзылыстар және «өзіне» деген толеранттылық. Аутоиммунизация және қиылыса жүретін иммундық реакциялар, инфекциялық агенттің ролі. Аутоиммунды бұзылыстардың иммунодиагностикасы. Аутоантигендер мен аутоантиделердің, сенсбилизацияланған лимфоциттердің сипаттамасы, оларды анықтау. Аутоиммунды аурулардағы тіңдік зақымдар. Аутоиммунды процестердің клиникасы, жасқа байланысты ерекшеліктері. Аутоиммунитеттің генетикасы, HLA-ң I және II кластағы антигендерінің маңызы. Аутоиммунды патологияда цитокиндердің ролі. Аутоиммунды ауруларда иммунокоррекция принциптері.
7	Негізгі аутоиммунды аурулардың клиникасы, иммунопатогенезі және емдеуі	Жүйелі қызыл жегі (ЖҚЖ), иммунопатогенезі, иммунодиагностикасы, негізгі клиникалық көріністері, емдеуі. Аутоантигендер табиғаты. ЖҚЖ-тәрізді синдромдар. Ревматоидты артрит, иммунопатологиясы, иммунодиагностикасы, негізгі клиникалық көріністері, емдеуі. Ревматоидты фактор. Ювенилді ревматоидты артриттің иммунологиясы. Буындардың басқа ауруларының иммунопатогенезі. Жайылмалы склероз, иммунопатогенезі, иммунды жүйенің гуморалды және клеткалық факторларының ролі. Қант диабеті, әрбір түріндегі иммунды бұзылыстардың ерекшеліктері, иммунодиагностикасы. Қалқанша бездің аутоиммунды аурулары

		(Базедов ауруы, Хосимото зобы және басқалар), аутоантигендер табиғаты, иммунопатогенезі. Қанның аутоиммунды аурулары, иммунодиагностикасы, антигендерінің табиғаты, негізгі клиникалық көріністері, емдеуі. Антилимфоцитарлы аутоантиденелер. Гранулоциттерге арналған аутоантиденелер (Вегенер гранулематозы).
8	Иммунды комплексті аурулар	Негізгі түсініктемелері. Иммунды кешендер, олардың сипаттамасы, құрамы, анықтау әдістері. Иммунды кешендерді анықтауының диагностикалық және патогенездік маңыздылығы. Иммунды комплексті патологияның клиникалық көріністері. Иммундық кешендер және инфекциялық аурулар, бүйрек аурулары. Иммундық кешендермен байланысты ауруларды емдеу (антигендерді, антиденелерді, иммундық кешендерді жою).
9	Антирецепторлы аурулар	Негізгі түсініктемелері. Антиденелер мен клеткалық рецепторлардың табиғаты. Антирецепторлы антиденелердің зақымдау әсерінің механизмдері, оларды анықтау тәсілдері. Рецепторларға антиденелері бар аурулар: қатерлі миастения, Базедов ауруы, қант диабеті және басқалар. Иммунодиагностикасы. Негізгі клиникалық көріністері. Иммунокоррекциялық терапия. Бүйрек түбектері базалды мембранасына, тері, өкпе, комплемент компоненттеріне, ұйып қалу жүйесі, гормондарға және т.б. аутоантиденелері бар иммунопатология.
10	Аутоиммунды патологиясы бар науқастарды емдеу	Иммуносупрессивті (циклоsporин А және басқалар), қабынуға қарсы (глюкокортикоидтар, стероидтар емес қабынуға қарсы заттар) және басқа терапия түрлері; иммунологиялық бақылау. Тамыр ішіне еңгізетін иммуноглобулиндер. Аутоиммунды патология және ауыз арқылы толеранттылық.
11	Жалпы аллергиялогия	Аллергиялық реакциялардың заманауи жіктелуі. Жоғары сезімталдылықтың жедел және баяу типтерінің реакциялары. Аллергиялық реакциялардың А.Д Адо, Джелл мен Кумбс бойынша патогенездік жіктелулері. Атопия түсінігі. Аллергиялық реакциялардың даму кезеңдері. Аллергиялық процестерде иммунды және қабынулы клеткалар мен олардың медиаторларының рөлі. Мес клеткалары, базофилдер сипаттамасы, олардың аллергиялық

3	Аппаратуры, применяемой для иммунологических исследований	Основные типы аппаратуры, применяемой для иммунологических исследований (люминисцентный, световой и фазово-контрастный микроскопы, спектрофотометры, проточные цитофлюориметры и т.д.).
4	Правила и способы получения биоматериала для иммунологических исследований	Современные методы иммунологического обследования. Специальные и функциональные методы исследования в клинической иммунологии. Правила и способы получения биоматериала для иммунологических исследований.
5	Методы оценки иммунного статуса	Методы исследования неспецифической резистентности организма. Методы исследования фагоцитарной и метаболической активности нейтрофилов. Методы исследования неспецифических гуморальных факторов: лизоцима, С-реактивного белка, активности комплемента и его отдельных компонентов, интерферона. Методы исследования специфического клеточного иммунного ответа. Методы выделения клеток. Количественное определение популяций и субпопуляций лимфоцитов. Методы исследования функциональной активности лимфоцитов: реакция бласттрансформации с митогенами, со специфическими антигенами. Методы исследования гуморального иммунитета. Количественное определение разных классов иммуноглобулинов методом нефелориметрии, радиальной иммунодиффузии в геле. Выявление специфических антител методами: агглютинации, гемагглютинации, нейтрализации, преципитации, реакцией Кумбса, иммуноэлектрофореза, радиоиммунологического, иммуноферментного анализа. Методы выявления циркулирующих иммунных комплексов. Методы исследования антигенов системы крови. Типирование антигенов системы эритроцитов. Типирование антигенов системы лейкоцитов, тромбоцитов, плазменных белков крови. Клинико-диагностическое значение исследования антигенов системы крови. Особенности диагностики аллергических заболеваний у детей и взрослых.
6	Интерпретация результатов исследования иммунного статуса	Анализ результатов лабораторных методов с целью выявления патогенетически значимого звена иммунного заболевания. Оценка и интерпретацию цитокинового статуса больных.

11	Острый и хронический фарингит	Острый фарингит. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных. Хронический фарингит. Классификация. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
12	Острый и хронический тонзиллит	Острый и хронический тонзиллит. Классификация. Острые первичные тонзиллиты (банальные ангины). Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
13	Заболевания наружного уха	Серная пробка. Инородное тело наружного слухового прохода. Удаление серной пробки и инородного тела из наружного слухового прохода. Фурункул уха. Диффузный наружный отит. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
14	Острый гнойный средний отит	Этиопатогенез. Стадии течения. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
15	Мастоидит	Мастоидит. Атипичные формы мастоидита. Патогенез, клиника, лечение. Антрит. Патогенез, клиника, лечение. Курация тематических больных.
16	Реабилитация взрослых и детей со сниженным слухом	Принципы восстановления слуховой функции.
Клиническая лабораторная диагностика в аллергологии и клинической иммунологии		
1	Клиническая лабораторная диагностика в аллергологии и клинической иммунологии	Основные клинко-диагностические исследования в аллергологии и клинической иммунологии - общий анализ крови (лейкоформула, СОЭ, подсчет эозинофилов), коагулограмма, биохимические исследования крови. Особенности у детей.
2	Иммунологические методы исследования и их значения в диагностике аллергических и иммунных заболеваний	Иммунологические методы исследования и их значения в диагностике аллергических и иммунных заболеваний: серологические, иммуноферментный анализ, реакция иммунофлюоресценции, преципитации, связывания комплемента, иммунодиффузии, гемагглютинации, а также другие.

		процестердегі рөлі. Аллергиялық қабыну. IgE, құрылымы, аллергиялық процеске қатысуы. IgE рецепторлары. Аллергия патогенезінде цитокиндердің рөлі. Аллергиялық аурулар. Реагинді, реагинсіз және аралас түрлері. Аллергиядағы нейrogормонды бұзылыстар. Аллергияға бейімделу факторлары, аллергияның генетикасы. Аллергияда «нысана ағзасы» түсінігі.
12	Аллергодиагностика	Аллергиялық аурулар диагностикасының принциптері. Аллергенді диагностика және емдеу үшін препарат ретінде қарастыру, олардың жіктелуі, клиникада қолдану талаптары, стандартизациясы. Аллергологиялық анамнез. Тері сынамалары, олардың түрлері, қою көрсетілімдері. Провокациялық сынамалар, түрлері, қою тәсілдері. Зертханалық зерттеу әдістері (мес клеткаларының дегрануляциясы, жалпы және спецификалы IgE, цитокиндерді, медиаторларды анықтау). Жалған аллергиялық реакцияларды анықтау принциптері.
13	Бронх демікпесі	Бронх демікпесі негізгі түрлерінің эпидемиологиясы, жіктелуі, этиологиясы және патогенезі (иммунопатогенезі). Диагностикасы, дифференциалды диагноз. Аллергеннің табиғаты. Клиникалық көріністері. Бейімдеуші факторлар. Болжамы. “Аспиринді” астма. Физикалық жүктілікті астма. Тыныс алу ағзаларының басқа да аллергиялық аурулары. Емдеуі. Бала жастағы бронх демікпесінің ерекшеліктері.
14	Поллиноз	Таралуы, мезгілдігі. Аллергеннің табиғаты. Негізгі нозологиялық түрлері (тыныс алу, ЛОР ағзалары, конъюнктиваның бұзылыстары және т.б.). Диагностикасы. Клиникасы, дифференциалды диагноз. Емдеу.
15	Тағамдық аллергия	Аллергендердің табиғаты. Тағамдық аллергияның клиникалық түрлері. Диагностикасы. Жалған аллергиялық реакциялармен дифференциалды диагноз жүргізу. Тағамдық аллергия және энзимопатия. Емдеуі.
16	Есекжем және Квинке ісінуі	Жіктелуі, аллергиялар. Клиникалық көріністері. Жалған аллергиялық түрімен, тұқым қуалаған ангионевротикалық ісінумен дифференциалды диагноз қою. Емдеу.

17	Дәріге аллергия	Дәрілердің жағымсыз әсерінің түрлері. Клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеуі.
18	Инсектті аллергия	Жарғанатты жәндіктер шағуына болатын аллергиялық реакциялар. Клиникалық көріністері. Емдеу.
19	Анафилактикалық шок	Этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көріністері. Диагнозы, дифференциалды диагнозы. Емдеу және алдын алу. Жүйелі анафилаксияда шұғыл жәрдем көмек көрсету шаралары.
20	Сарысулы ауру	Этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көріністері. Емдеу, алдын алуы.
21	Терінің аллергиялық ауруы	Этиологиясы және патогенезі. Клиникалық көріністері. Атопиялық дерматит, клиникалық түрлері, дифференциалды диагноз. Гендік факторлардың рөлі. Емдеуі.
22	Аллергиялық аурулардың басқа түрлері	Лайелл синдромы, аллергиялық альвеолит және басқалар. Аллергияның аралас түрлері.
23	Аллергиясы бар науқастарды емдеу	Аллергиялық дертпен ауыратын адамдарды емдеу принциптері. Өршу кезінде науқасты емдеу. Этиотропты терапия (аллергенмен жанасуды тоқтату). Аллергенмен арнайы иммунотерапия жүргізу, оның механизмдері, тағайындау және қарсы көрсетілімдері, тағайындау әдістері. Аллерговакциналар. Аллергоглобулин. Патогенездік терапия: антимедиаторлы әсері бар дәрілер, гормонмен емдеу, глюкокортикоидтардың әсер ету механизмі, оларды тағайындау көрсетілімдері, витаминмен емдеу, имуномодуляторлар. Ремиссия кезінде науқастарды емдеу. Аллергиясы бар адамның реабилитациясы. Анафилактикалық шок және басқа да жіті иммунопатологиялардағы шұғыл жәрдем көрсету.
24	Иммунды пролиферативті аурулар	Негізгі түсініктемелері. Лимфопролиферативті аурулардың жалпы сипаттамасы. Иммунды жүйенің Т- және В-клеткалы және тағы басқа да қатерлі өспелер туралы түсініктер. Иммунды жүйе өспелерінің иммунды диагностикасы, трансформацияға ұшыраған клеткалардың фенотипін анықтау. Имунопролиферативті аурулардың мүмкіндікті этиологиялық факторлары: вирустардың рөлі (ретровирустар). Кең таралған аурулардың (Т-клеткалы ісіктер, В-клеткалы ісіктер, көптік миелома,

3	Методы обследования ЛОР-органов	Методика и техника эндоскопического исследования носа и околоносовых пазух. Наружный осмотр, пальпация носа и околоносовых пазух. Передняя и задняя риноскопия. Исследование дыхательной и обонятельной функций носа. Методика и техника эндоскопического исследования глотки. Орофарингоскопия. Пальцевое исследование носоглотки. Методика и техника эндоскопического исследования гортани. Прямая и непрямая ларингоскопия. Методика и техника эндоскопического исследования уха. Отоскопия. Определение подвижности барабанной перепонки и проходимости слуховых труб.
4	Клиническая анатомия, физиология и методы исследования носа и ОНП	Клиническая анатомия, физиология носа и ОНП. Методы эндоскопического исследования носа и ОНП. Исследование дыхательной функции носа. Исследование обонятельного анализатора. Лучевые методы диагностики заболеваний носа и ОНП.
5	Фурункул носа	Фурункул носа. Этиопатогенез. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
6	Острый и хронический ринит	Острый и хронический ринит. Этиопатогенез. Стадии течения. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
7	Носовые кровотечения	Носовые кровотечения. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
8	Травмы и инородные тела носа и ОНП. Медицинская помощь при травмах и инородных телах уха, горла и носа	Травмы и инородные тела полости носа и ОНП. Гематома и абсцесс перегородки носа. Принципы восстановительной хирургии при последствиях повреждений носа. Принципы оказания неотложной помощи при травмах и инородных телах уха, горла и носа. Курация больных.
9	Острый и хронический синусит	Острый и хронический синусит. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика, лечение. Осложнения. Профилактика. Курация больных.
10	Клиническая анатомия, физиология и методы исследования глотки и пищевода	Клиническая анатомия, физиология и методы исследования глотки и пищевода. Эзофагоскопия. Лучевые методы диагностики заболеваний глотки и пищевода.

	кожи, ее придатков и подкожно-жировой клетчатки	ческих, цитологических, биохимических, иммунологических, гистологических, микробиологических, вирусологических методов исследования. Иммунофлуоресцентные методы в дерматологии. Современные методы лечения согласно клиническим протоколам.
5	Диагностика заболеваний передающихся половым путем	Иммунологические аспекты сифилиса, гонореи, трихомониаза, хламидиоза, гарднереллеза, уреаплазмоза, ВИЧ-СПИД. Интерпретация результатов клинических, серологических, биохимических, иммунологических, микробиологических, вирусологических методов исследования. Современные методы лечения согласно клиническим протоколам.
6	Организация профилактических мероприятий по борьбе с ВИЧ-инфекцией	Профилактические медицинские осмотры. Целевые медицинские осмотры. Декретированные группы. Профилактические осмотры на ВИЧ-инфекцию. Санитарно-просветительская работа.
7	Иммунологические аспекты трансплантации кожи	Иммунологические аспекты трансплантации кожи.
8	Медико-социальная экспертиза больных кожными и венерическими заболеваниями	Комплексные планы мероприятий по предупреждению распространения ЗППП во всей медицинской сети: органов здравоохранения, родильных домов, акушерских и гинекологических отделений больниц и женских консультаций, лечебно-профилактических учреждений общего профиля. Мероприятия по совместной деятельности органов и учреждений здравоохранения с другими ведомствами, общественностью.
Оториноларингология		
1	Организация оториноларингологической помощи в РК	Основные задачи оториноларингологической службы поликлиники. Документация, регламентирующая деятельность ЛОР-врача поликлиники. Функциональные обязанности врача ЛОР-кабинета. Структура ЛОР-кабинета, рабочее место, инструментарий для проведения амбулаторного приема и амбулаторных хирургических вмешательств на ЛОР-органах, освещение, посадка врача и больного.
2	Клиническая анатомия и физиология ЛОР-органов	Анатомо-физиологические особенности ЛОР-органов. Варианты нормы и патологии. Разбор по плакатам и муляжам.

		лифогранулематоз, Вальденстром макроглобулинемиясы, ауыр және жеңіл тізбектер аурулары, криоглобулинемия және т.б.) иммунопатогенезі, иммунодиагностикасы, иммунды коррекциялық терапия әдістері. Миеломды белокты анықтау әдістері. Иммунопролиферативті ауруы бар науқастың иммунды статусы. Жасқа байланысты ерекшеліктер. Аутоиммунды және иммунопролиферативті аурулардың иммунитет тапшылығымен байланысы. Иммунды жүйе өспелерінің иммунокоррекция принциптері (иммуносупрессия, иммуностимуляция, экстракорпоральды иммунокоррекция, лимфокин белсенді киллерлер және басқалар).
25	Иммунды жүйе инфекциялары	Негізгі түсініктемелері. Иммунды жүйе клеткалары мен ағзаларына микроорганизмдердің әсері (иммунотропизм). Иммунды жүйеге троптылығы бар вирустар (герпес вирустары, адам иммунит тапшылығы вирусы (АИВ). Инфекциялық мононуклеоз, этиологиясы. Эпштейн-Барр вирусының иммунотропизмі. Клиникасы, иммунды патология. Иммунодиагностика, емдеуі. Иммунды жүйенің басқа инфекциялары.
26	Жүре пайда болған иммунитет тапшылығы синдромы (ЖИТС)	Түсініктемесі. Этиологиясы. АИВ сипаттамасы, негізгі антигендері, иммунотропизмі, трансмиссия жолдары. Иммунды жүйені инфицирлеу механизмдері. Эпидемиологиясы, қауіпті топтары. ЖИТС клиникалық түрлері. ЖИТС кезіндегі инфекциялық процестер спектрі. ЖИТС кезіндегі Капош саркомасы және басқа өспелері, лимфоаденопатия. ОНЖ зақымдары. Иммунды жүйедегі өзгерістер ерекшеліктері. АИВ-инфекциясының зертханалық иммунодиагностикасы (иммунды ферментті талдау, иммуноблот, тізбекті полимеразалық реакция), сероконверсия. ЖИТС-ң клиникалық-иммунологиялық критерийлері. Балалардың АИВ-инфекциясы. АИВ-инфекцияның емдеуі және алдын алу жолдары (вакцинация).
27	Трансплантацияның иммунологиясы	Трансплантациялық иммунитет туралы негізгі түсініктер. HLA-жүйесі, гендері мен антигендері, донор-реципиентті таңдауды ұйымдастыру, маңызы. HLA-типтеудің заманауи әдістері (серологиялық, гендік типтеу және басқалар). Трансплантат

		ыдырауының иммундық механизмдері. Иммунды жүйе ағзалары трансплантациясының ерекшеліктері. Қызыл жілік майы, тимус, лимфа түйіндерінің, эмбрион бауыр клеткаларының транс-плантациясы. Иммунологиялық асқынулар. Трансплантаттың иесіне қарсылық көрсету ауруы, клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеуі. Ксенотрансплантацияның иммунологиялық ерекшеліктері. Химеризм. Қан трансфузиясының иммунологиялық аспектілері.
28	Иммунитетке тропты терапия	Негізгі түсініктері. Иммунитетке тропты терапия түрлері мен деңгейі. Тағайындау және қарсы тағайындау көрсетілімдері.
29	Иммуносупрессия	Түсініктемесі. Иммуносупрессия түрлері, иммуносупрессорлар кластары, алкилді дәрілер, антиметаболиттер, стероидтар, антибиотиктер. Антимфоцитарлы және антитимоцті сарысулар, алу тәсілдері, әсер ету механизмі. Циклоспорин А типті дәрілердің иммунитетке троптылық әсерінің ерекшеліктері. Ионизация сәулелерінің иммуносупрессивті әсері. Иммунды супрессорлардың иммунитетке троптылық әсерін бағалау. Иммунды супрессорлы терапияның асқынулары. Иммуносупрессивті дәрілерді сынау және қолданудың қазіргі таңғы көз-қарастары.
30	Иммунокоррекция	Түсініктемесі. Иммунды коррекция түрлері (иммунды инженерия, иммунды жүйенің гормондары мен медиаторлары, фармакологиялық заттар). Тағайындау көрсетілімдері. Иммуноглобулинмен емдеу. Иммуноглобулиндер түрлері, алу тәсілдері, кері көрсетілімдері. Адаптивті иммунды терапия. Экстракорпоралды иммунды коррекция, түрлері. Лимфокингі белсенді киллерлер. Гемосорбцияның иммунокоррекциялық тиімділігі, түрлері, сорбенттер табиғаты. Көрсетілімдері. Иммунды жүйенің пептидтері. Тимустың гормонды дәрілері, миелопептидтері, алуы, сипаттамасы, тағайындау сызбанұсқасы. Клиникалық практикада қолданатын цитокиндер және иммунды жүйенің басқа медиаторлары: интерферондар, интерлейкин дер және т.б. Табиғаты, алу тәсілдері, тағайындау көрсетілімдері. Цитокиндермен локальды иммунокоррекция жүргізу.

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Дерматология		
1	Организация амбулаторно-поликлинической дерматовенерологической службы в РК. Роль диспансера и общей лечебной сети в своевременном выявлении больных кожными и венерическими заболеваниями	Роль дерматовенерологических учреждений в организации лечебной помощи и борьбы с распространением заразных кожных заболеваний и болезней, передающихся половым путем. Функции специализированных лечебно-профилактических учреждений – диспансеров, кабинетов: оказание лечебной помощи больным, организация активного выявления и учета больных кожными болезнями и ЗППП; диспансерная работа в очаге заболевания; организация профилактического обследования на ЗППП и заразные кожные болезни; санитарно-просветительская работа среди населения.
2	Методика обследования кожного и венерического больного в условиях диспансера	Основные этапы диагностики. Сбор данных о признаках болезни и оценка их диагностического значения. Клиническое обследование больного, с применением физических методов обследования. Дифференциация заболеваний в группах. Иммунные реакции в коже и их нарушения. Лимфоидная ткань, ассоциированная с кожей, клетки Лангерганса. Диагностические лабораторные исследования. Логическое и статистическое обоснование достоверности диагноза.
3	Алгоритмы диагностики, дифференциальной диагностики инфекционных заболеваний кожи, ее придатков и подкожно-жировой клетчатки	Алгоритмы диагностики, дифференциальной диагностики инфекционных заболеваний кожи, ее придатков и подкожно-жировой клетчатки согласно клиническим протоколам при подозрении на инфекционные заболевания кожи (гнойничковые, грибковые, паразитарные заболевания). Лабораторная диагностика. Микроскопические, бактериологические, люминесцентные, молекулярно-биологические методы диагностики. Иммунофлуоресцентные методы в дерматологии. Современные методы лечения согласно клиническим протоколам.
4	Алгоритмы диагностики, дифференциальной диагностики неинфекционных заболеваний	Клинические протоколы диагностики неинфекционных заболеваний кожи, ее придатков и подкожно-жировой клетчатки. Пренатальная диагностика. Интерпретация результатов клинических, серологи-

7	Поражения кожи, ее придатков и слизистых оболочек при заболеваниях других органов и систем.
8	Доказательная медицина в дерматовенерологии.
9	Алгоритм диагностики, дифференциальной диагностики, лечения неотложных состояний в дерматовенерологии.
Оториноларингология	
1	Организация амбулаторно-поликлинической оториноларингологической помощи в РК.
2	Диспансерное динамическое наблюдение больных оториноларингологического профиля и санаторно-курортное лечение.
3	Доказательная медицина в оториноларингологии.
4	Основные симптомы и синдромы в оториноларингологии.
5	Принципы составления и применения протоколов диагностики и лечения больных в амбулаторных условиях.
Клиническая лабораторная диагностика в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Актуальные проблемы клинической иммунологической лабораторной диагностики. Организация иммунологических лабораторий в РК. Международный стандарты.
2	Значение клинико-лабораторных методов исследования в аллергологии и клинической иммунологии. Методы оценки иммунного статуса.
3	Современные иммунологические анализаторы и оборудования. Управление качеством лабораторных иммунологических исследований.
4	Иммунодиагностика аутоиммунных и иммунопролиферативных заболеваний.
5	Программы и алгоритмы лабораторной диагностики аллергических заболеваний.
6	Иммунофенотипирование и др. иммунологические методы. ИФА, ПЦР.
7	Внутрилабораторный, межлабораторный контроль качества иммунологических исследований.
Клиническая фармакология в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Основы рациональной фармакотерапии в аллергологии.
2	Фармакоэпидемиологические аспекты аллергологических заболеваний.
3	Применение иммуномодуляторов в клинической практике.
Нутрициология в аллергологии и клинической иммунологии	
1	Организация службы лечебного питания в Казахстане.
2	Принципы диетотерапии при аллергических заболеваниях и иммунных патологических состояниях.

31	Иммунокоррекциялық дәрілер	Жіктелуі, әсер ету механизмі. Қолдану және шектеу көрсетілімдері. Имунды тропты терапияны имунды бағалау. Моноклонды антиденелер мен имунды биотехнологиялық дәрілерді ем ретінде қолдану мүмкіндіктері, шектеулері. Имунды токсиндер. Қазіргі заманғы қабынуға қарсы дәрілер. Имунды патологияның гендік терапиясы.
32	Иммунореабилитация	Иммунореабилитация кезеңдері. Имунды жүйе ауруларын емдеудегі курортты факторлар.
Стационардағы балалар клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы		
1	Возрастные особенности иммунопатологии	Особенности иммунной системы новорожденных и детей разного возраста, основные нарушения. Адаптация иммунной системы. Наиболее распространенные иммунопатологии у детей, иммунодиагностика: принципы лечения.
2	Балалар жасындағы теориялық және клиникалық иммунологияның негіздері	Балалар жасындағы теориялық және клиникалық иммунологияның негіздері. Балаларда негізгі сандық және функционалдық зертханалық иммунологиялық тесттердің нормалық көрсеткіштері.
3	Иммунитет тапшылығы жағдайы мен аллергиялық ауруларымен сырқаттанатын балаларды тексеру және емдеу-диагностикалық емшаралар жүргізу ерекшеліктері	Иммунитет тапшылығы жағдайы мен аллергиялық ауруларымен сырқаттанатын балалардың психологиялық ерекшеліктері. Әр жастағы балаларға емдеу-профилактикалық емшаралар жүргізу ерекшеліктері (сүйек кемігі пункциясы, трепано-биопсия және т.б.). Денсаулық Кодексіне сүйене отырып емшаралар туралы науқастарға (туған-туыстарын) ақпарат беру.
4	Балалардың иммунопрофилактикасы	Балаларға активті иммунизация және егуден кейінгі асқынулардың алдын алуының ұйымдастыру-әдістемелік негіздері. Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактика мақсаты мен міндеттері, вакциналық процесс пен вакцинадан кейін қалыптасатын иммунитеттің сипаттамасы.
5	Балалардың иммунитет тапшылығы жағдайлары	Бала организмде имунды патология даму себептері, олардың даму механизмдері. Иммунитет тапшылығы жағдайлары мен аурулары. Иммунитет тапшылығы бар науқастардың зертханалық зерттеу әдістері.
6	Балалардың АИВ-инфекциясының ерекшеліктері	Түсініктемесі. Этиологиясы. АИВ сипаттамасы, негізгі антигендері, иммунотропизмі, трансмиссия жолдары. Балалардың имунды жүйесі инфицирлеу

		механизмдері. Эпидемиологиясы, қауіпті топтары. Балалардағы ЖИТС клиникалық түрлері. ЖИТС кезіндегі инфекциялық процестер спектрі. ЖИТС кезіндегі Капош саркомасы және басқа өспелері, лимфаденопатия. ОНЖ зақымдары. Баланың иммунды жүйесіндегі өзгерістер ерекшеліктері. АИВ-инфекциясының зертханалық иммунодиагностикасы (иммунды ферментті талдау, иммуно-блот, тізбекті полимеразалық реакция), сероконверсия. ЖИТС-ң клиникалық-иммунологиялық критерийлері. Балалардың АИВ-инфекциясының емдеуі және алдын алу жолдары (вакцинация).
7	Балалардың аутоиммунды аурулары	Балалар жастағы иммунитет тапшылығы жағдайлары мен аутоиммунды аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі.
8	Балалардың клиникалық иммунофармакотерапиясы	Клиникалық фармакотерапия. Иммунитетті белсендіретін дәрілердің әсер ету механизмдері.
9	Балалардың аллергиялық ауруларының эпидемиологиясы	Дүние жүзінде, Қазақстанда және нақты аймақта балалар аллергиялық аурулардың эпидемиологиясы.
10	Балалардың тыныс алу жолдарының аллергиялық аурулары	Респираторлы жолдардың балалар аллергиялық ауруларының (аллергиялық риносинуситтер, конъюнктивиттер ларингиттер, трахеиттер, бронхиальды астма) этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері.
11	Балалардағы поллиноз ауруы	Балалардағы поллиноз ауруы. Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері.
12	Балалардағы асқазан-ішек жолдарының аллергиялық аурулары	Асқазан-ішек жолдарының әр жастағы балалардың аллергиялық бұзылыстарының этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері.
13	Балалар терісінің аллергиялық зақымдары	Терінің аллергиялық бұзылыстары. Атопиялық дерматит. Есекжем, Квинке ісінуі.
14	Балалар аллергологиясындағы шұғыл жағдайлар	Балалар аллергологиясындағы шұғыл жағдайлар және оларға көрсететін жәрдем – анафилактикалық шок, астматикалық ұстау және астматикалық статус, Квинке ісінуі, соның ішінде жұтқыншақтың, есекжем.
15	Балаларға тағайындалатын бейспецификалық және арнайы иммунотерапия	Бейспецификалық және арнайы иммунотерапияны тағайындау көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері, балаларға тағайындау әдістері мен мүмкін болатын асқынулар.
Амбулаториялық-емханалық аллергологиясы		

Детские болезни	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Интерпретация ЭХОКГ.
4	Интерпретация результатов спирометрии.
5	Проведение и интерпретация результатов пикфлоуметрии.
6	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
7	Все виды инъекций.
8	Проведение очистительных и сифонных клизм.
9	Расчет питания у детей.
10	Измерение артериального давления и определение пульса.
11	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
12	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
13	Дежурства в отделении.
14	Дежурства в приемном покое.
15	Работа в библиотеке, Интернете.
16	Формирование портфолио слушателя резидентуры.

4 Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Дерматология	
1	Организация и структура дерматовенерологической службы в РК.
2	Актуальные проблемы современной дерматовенерологии.
3	Достижения современных технологий в диагностике заболеваний кожи.
4	Методы терапии мультифакториальных заболеваний. Кортикостероиды в дерматологической практике.
5	Алгоритм ведения больных с ИППП, кожными заболеваниями в условиях стационара.
6	Синдромы гиперчувствительности и васкулиты.

12	Обучение пациентов в школах социально-значимых заболеваний (АГ, БА, СД, ХСН, ИБС и др.).
13	Работа по формированию принципов здорового образа жизни.
14	Работа с социально неблагополучным контингентом на участке.
15	Работа в библиотеке, Интернете.
16	Формирование портфолио слушателя резидентуры.
Внутренние болезни /Детские болезни	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Измерение артериального давления и определения пульса на нижних конечностях.
4	Снятие и расшифровка ЭКГ.
5	Интерпретация ЭХОКГ.
6	Интерпретация результатов спирометрии.
7	Проведение и интерпретация результатов пикфлоуметрии.
8	Пункция брюшной полости.
9	Пункция плевральной полости.
10	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
11	Все виды инъекций.
12	Катетеризация мочевого пузыря.
13	Проведение очистительных и сифонных клизм.
14	Пальпация щитовидной железы.
15	Пальпация молочной железы.
16	Определение калорийности пищи в суточном и недельном рационе, биологической ценности, органолептическое определение качества продуктов и готовых блюд.
17	Измерение артериального давления и определение пульса.
18	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
19	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
20	Дежурства в отделении.
21	Дежурства в приемном покое.
22	Работа в библиотеке, Интернете.
23	Формирование портфолио слушателя резидентуры.

1	Біріншілік медициналық-санитарлық көмек көрсету ұйымдарының нормативті-құқықтық актілері мен құжаттары	Біріншілік медициналық-санитарлық көмек көрсету ұйымдарының нормативті-құқықтық актілері мен құжаттары.
2	ҚР ересек адамдарға амбулаториялық алергологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру	ҚР ересек адамдарға амбулаториялық алергологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптері.
3	Медициналық ұйымдарда есеп беру-тіркеу құжаттарды ресімдеу. Амбулаториялық клиникалық практикадағы дәлелдемелі медицина	Амбулаториялық клиникалық практикадағы дәлелдемелі медицина принциптері.
4	Дәрігер-аллергологтың жұмысындағы дәлелдеуге негізделген клиникалық медицина мен эпидемиология	Клиникалық эпидемиология мақсаты мен міндеттері. Терапиялық шаралар тиімділігін сипаттайтын негізгі көрсеткіштер. Суррогатты критерий анықтамасы. Дәлелдемелі медицина тарихы. Клиникалық оқулықтарды құрастыру, бейімдеу, қолдану және сараптамалық баға беру. Қазақстанда және нақты аймақта аллергиялық аурулардың эпидемиологиясы. Дәлелдемелі медицинаға негізделген аллергиялық аурулар емдеуінің хаттамалары. Медициналық аудитті ұйымдастыру негіздері.
5	Аллергологиядағы медициналық этика және медициналық деонтология	Медициналық коллективтегі қарым-қатынастар (дәрігер және әріптестер, дәрігер және медицина қызметкерлері). Интенсивті терапия, реанимация жүргізуде дәрігер-аллерголог қызметінің деонтологиялық аспектілері. Емдеу жүргізуіне аллергиялық науқас адамның келісімі.
6	Аллергологиялық науқастардың диспансерлік бақылауын ұйымдастыру	Аллергиялық науқас күтімінің принциптері мен критерийлері. Еңбекке уақытша және тұрақты жарамсыздығын сараптау. Диспансеризация.
7	Бронх демікпесі	Эпидемиологиясы. Бронх демікпесінің жіктелуі, этиологиясы және патогенезі (иммунопатогенезі). Диагностикасы, дифференциалды диагнозы. Аллергеннің табиғаты. Клиникалық көріністері. Дертке әкелетін факторлар. Болжамы. «Аспирин»

		демiкпесi. Физикалық жүктемеден болатын демiкпе. Тыныс алудың басқа да аллергиялық аурулары. Емдеуi. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде бронх демiкпесi бар ауру адамды күтiм ерекшелiктерi.
8	Поллиноз	Таралуы, мезгiлдiгi. Аллергеннiң табиғаты. Негiзгi нозологиялық түрлерi (тыныс алу, ЛОР ағзалары, конъюнктиваның бұзылыстары және т.б.). Диагностикасы. Клиникасы, дифференциалды диагноз. Емдеу. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде поллинозбен сырқаттанған адамды күтiм ерекшелiктерi.
9	Тағамдық аллергия	Аллергендердiң табиғаты. Тағамдық аллергияның клиникалық түрлерi. Диагностикасы. Жалған аллергиялық реакциялармен дифференциалды диагноз жүргiзу. Тағамдық аллергия және энзимопатия. Емдеуi. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде ауру адамның күтiм ерекшелiктерi.
10	Есекжем және Квинке iсiнуi	Жiктелуi, аллергиядерi. Клиникалық көрiнiстерi. Жалған аллергиялық түрiмен, тұқым қуалаған ангионевротикалық iсiнумен дифференциалды диагноз қою. Емдеу. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде ауру адамның күтiм ерекшелiктерi.
11	Дәрiлiк аллергия	Дәрiлердiң жағымсыз әсерiнiң түрлерi. Клиникалық көрiнiстерi, диагностикасы, емдеуi. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде ауру адамды күтiм ерекшелiктерi.
12	Инсекттi аллергия	Жарғанатты жәндiктер шағуына болатын аллергиялық реакциялар. Клиникалық көрiнiстерi. Емдеу. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде ауру адамды күтiм ерекшелiктерi.
13	Анафилактикалық шок	Этиологиясы, патогенезi. Клиникалық көрiнiсi. Диагнозы, дифференциалды диагнозы. Емдеуi және алдын алуы. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде жүйелi анафилаксияда шұғыл көмек көрсету шаралары.
14	Сарысулық ауру	Этиологиясы, патогенезi. Клиникалық көрiнiстерi. Емдеу, алдын алуы. Ауруханаға жатқызғанға дейiнгi кезеңде ауру адамның күтiм ерекшелiктерi.

3	Регуляция иммунного ответа. Генетический контроль. Нейроэндокринный, цитокиновый контроль иммунной системы.
4	T- и B-зависимые иммунодефициты. Дефицит фагоцитоза, системы комплемента.
5	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
6	Все виды инъекций.
7	Интерпретация результатов спирометрии.
8	Проведение и интерпретация результатов пикфлоуметрии.
9	Синдром повышенной утомляемости, хронической усталости.
10	Распространение основных форм аллергозов в Казахстане.
11	Факторы риска, влияющие на рост аллергических болезней. Стресс.
12	Специфическая иммунодиагностика, ее цели и виды.
13	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
14	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
15	Дежурства в отделении.
16	Дежурства в приемном покое.
17	Работа в библиотеке, Интернете.
18	Формирование портфолио слушателя резидентуры.
Аллергология амбулаторно-поликлиническая Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая	
1	Работа в кабинетах узких специалистов.
2	Работа в кабинете ВКК по экспертизе временной и стойкой нетрудоспособности.
3	Работа в дневном стационаре.
4	Дежурства в приемном покое.
5	Организация стационара на дому.
6	Проведение пикфлоуметрии и интерпретация результатов.
7	Консультирование аллергологических больных на амбулаторном приеме.
8	Обслуживание вызовов на дому.
9	Ведение медицинской документации.
10	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
11	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.

37	Патология роста. Ожирение	Оценка роста и пропорций тела. Влияние гормонов на рост и развитие ребенка (гормон роста, тиреоидные, половые гормоны). Нанизм. Наследственные факторы, хронические соматические заболевания в генезе задержки роста. Дифференциальный диагноз различных форм низкорослости. Гипофизарный нанизм. Методы диагностики (костный возраст, исследование секреции гормона роста, компьютерная и магнитно-резонансная томография). Заместительная гормональная терапия. Диспансерное наблюдение. Гигантизм. Дифференциальный диагноз различных форм высокорослости. Диагностика, клиника и лечение гипофизарного гигантизма. Ожирение. Этиология. Патогенез. Классификация. Клиника. Метаболические нарушения. Методы диагностики (краниография, глазное дно, показатели обмена веществ, гормональный профиль). Дифференциальный диагноз различных форм ожирения. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение. Профилактика.
38	Нарушения полового развития и половой дифференцировки	Преждевременное половое развитие. Определение. Особенности клинической картины и гормонального статуса при истинной и ложной формах ППР. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Гипогонадизм. Определение. Причины, клинические проявления и гормональный статус при первичном и вторичном гипогонадизме. Диагностика. Лечение. Диспансерное наблюдение. Синдром Клайнфельтера. Синдром Шерешевского-Тернера. Клиника. Диагностика. Характеристика кариотипа. Заместительная гормональная терапия. Гермафродитизм. Клиника. Методы лабораторной диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.

3.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР)

№	Содержание СРР
Клиническая иммунология и аллергология в стационаре	
Клиническая иммунология и аллергология детская в стационаре	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.

15	Терінің аллергиялық ауруы	Этиологиясы және патогенезі. Клиникалық көріністері. Атопиялық дерматит, клиникалық түрлері, дифференциалды диагноз. Генетикалық факторлардың рөлі. Емдеуі. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру адамның күтім ерекшеліктері.
16	Аллергиялық аурулардың басқа түрлері	Лайелл синдромы, аллергиялық альвеолит және басқалар. Аллергияның аралас түрлері. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру адамның күтім ерекшеліктері.
17	Тыныс алу, жүрек-қантамырлар, эндокринді, асқорыту, несеп бөлетін, қан түзу жүйелері ауруларында аллергиялық науқастардың амбулаториялық жағдайда тиімді дифференциалды диагностика, күтім және диспансеризация тактикасы. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде шұғыл және жедел көмек көрсету	Тыныс алу, жүрек-қантамырлар, эндокринді, асқорыту, несеп бөлетін, қан түзу жүйелері ауруларында аллергиялық науқастардың амбулаториялық жағдайда тиімді дифференциалды диагностика, күтім және диспансеризация тактика принциптері. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде шұғыл және жедел көмек көрсету.
18	Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңдегі аллергиялық науқастардың катерлі шұғыл жағдайлары	Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде шұғыл және жедел көмек көрсету. Жедел көмек көрсету принциптері.
19	Аллергиялық аурулардың диагностикасы	Аллергиялық патологияның диагностикасы, дифференциалды диагностика аясында жалпы зертханалық, функционалды және арнайы зерттеу әдістері (пульмонологияда, гастроэнтерологияда, кардиологияда, оториноларингологияда, офтальмология және дерматологияда).
20	Аллергиялық науқастарды емдеу	Аллергиялық ауруларды емдеу принциптері. Жіті жағдайда науқасты емдеу. Этиотропты терапия (аллергенмен жанасуды тоқтату). Аллергенмен арнайы иммунотерапия, олардың механизмдері, көрсетілімдері және қарсы көрсетілімдері, жүргізу тәсілдері. Аллерговакциналар. Аллергоглобулин. Патогенездік терапия: антимедиаторлы әсері бар препараттар, гормонмен емдеу, глюкокортикоидтар

		әсерінің механизмдері, оларды қолдану көрсеткіштері, витаминмен емдеу, иммуномодуляторлар. Ремиссия кезеңінде науқасты емдеу. Аллергиямен сырқаттанатын адамдардың реабилитациясы. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде анафилактикалық шок және басқа жіті иммунопатологияларда шұғыл көмек көрсету.
21	Аллергиялық аурулардың заманауи фармакотерапиясы	Емдеу хаттамаларына сәйкес аллергиялық аурулардың заманауи фармакотерапиясы.
22	Аллергиялық аурулардың алдын алуы	Алдын алудың жалпы және арнайы шаралары. Аллергиялық аурулардың біріншілік және екіншілік алдын алудың принциптері. Алдын алу шаралардың сапасы, тиімділігі және толық-қандылығын бағалау әдістері.
23	Аллергологиялық орталықтардағы стационар орнын алмастырушы технологиялар. Науқастардың медициналық-әлеуметтік сараптамасы	Аллергологиялық орталықтардағы стационар орнын алмастырушы технологиялар сипаттамасы, нормативті актілері. Сараптама критерийлері.
24	Аллергиялық ауруларға амбулаториялық-емханалық көмек көрсету сапасын бағалау	Аллергиялық ауруларға амбулаториялық-емханалық көмек көрсету сапасын бағалау критерийлері, бағалау принциптері.
Амбулаториялық-емханалық балалар аллергологиясы		
1	Амбулаториялық-емханалық балалар аллергологиялық қызмет көрсетуін ұйымдастыру	Қазақстан Республикасында балаларға аллергологиялық қызметтің құрылысы мен ұйымдастыруы. Балаларға амбулаториялық-емханалық көмек көрсету, соның ішінде күндізгі стационар мен үйде, жедел аллергологиялық медициналық көмек көрсету. Балалар аллерголог-дәрігердің құқығы мен міндеттері. Есепке алып-есеп беру құжаттары.
2	Балалар аллергиялық аурулар эпидемиологиясы	Қазақстанда және нақты аймақта балалар арасында аллергиялық аурулардың эпидемиологиясы.
3	Аллергиялық аурулардың диагностикасы, саралау диагностикасы	Әр жастағы балалардың аллергиялық ауруларының диагностикасы, дифференциалды диагностика алгоритмі, клиника ерекшеліктері. Балалар аллергологиясында жүргізілетін функционалды және

34	Тромбоцитопатии	Наследственные тромбоцитопатии (болезнь Гланцмана, Бернара-Сулье). Патогенез. Клиника. Диагностика. Болезнь Виллебранда. Тип наследования. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз тромбоцитопатий. Лечение. Приобретенные тромбоцитопатии. Причины. Методы диагностики. Лечение. Профилактика.
35	Сахарный диабет. Несахарный диабет	Сахарный диабет. Несахарный диабет. Частота. Этиология. Патогенез. Классификация (ВОЗ, Мартынова). Особенности клиники в раннем и подростковом возрасте. Лабораторные методы диагностики, тест толерантности к глюкозе. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Осложнения. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Организация помощи детям с сахарным диабетом в РК. Несахарный диабет. Диабетические комы. Причины, клинические особенности и биохимические показатели при различных видах диабетических ком. Дифференциальный диагноз. неотложная помощь. Профилактика.
36	Заболевания щитовидной и паращитовидных желез	Гипотиреоз. Понятие о первичном и вторичном, врожденном и приобретенном гипотиреозе. Патогенез. Особенности клиники у новорожденных, грудных и детей раннего возраста. Диагноз. Лабораторные методы диагностики. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения. Диспансерное наблюдение. Скрининг-обследование новорожденных на гипотиреоз в РК. Диффузный токсический зоб. Этиология. Патогенез. Клиника. Лабораторные методы исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к оперативному лечению. Диспансерное наблюдение. Понятие о йоддефицитных заболеваниях. Эндемический (йоддефицитный) зоб. Клиника. Лечение. Профилактика. Состояние зобной эндемии в РК. Аутоиммунный тиреоидит. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Гипопаратиреозы. Гиперпаратиреозы. Этиология и патогенез. Клиника. Показатели фосфорно-кальциевого обмена. Диагноз. Дифференциальный диагноз. Принципы лечения.

31	Железодефицитная анемия	Этиология. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и обмена железа. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Профилактика. Апластические анемии (депрессии кроветворения). Иммунные апластические анемии. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, миелограммы и трепанобиопсии. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к трансплантации костного мозга. Наследственные апластические анемии (анемия Фанкони, Блекфена-Даймонда). Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.
32	Наследственные гемолитические анемии	Наследственные гемолитические анемии. Ферментопатии (дефицит глюкозо-6-фосфатдегидрогеназы, пируваткиназы). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Неотложная помощь при гемолитическом кризе. Гемоглобинопатии (талассемия, серповидноклеточная анемия и др.). Патогенез гемолиза. Клиника. Показатели гемограммы, морфологические особенности эритроцитов. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение.
33	ДВС-синдром	ДВС-синдром. Микроангиопатические гемолитические анемии. ДВС-синдром. Причины. Патогенез. Клинические проявления, показатели коагулограммы и лечение в зависимости от стадии. Течение. Прогноз. Профилактика. Гемолитико-уремический синдром (синдром Гассера). Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Показатели гемограммы, коагулограммы. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения, исходы. Неотложная помощь. Лечение в восстановительном периоде. Тромботическая тромбоцитопеническая пурпура (синдром Мошковица). Причины. Патогенез. Клиника. Показатели гемограммы и гемостазиограммы. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Принципы лечения. Интенсивная терапия, лечение ОПН. Гигантская гемангиома (синдром Казабаха-Меритта). Патогенез гемолиза. Клиника. Диагностика. Лечение.

		арнайы зерттеу әдістері. Зертханалық диагностика мәліметтеріне интерпретация жасау. Біріншілік медициналық-санитарлық көмек көрсету аясында науқастардың диагностика және емдеу хаттамалары.
4	Балалардың респираторлы жолдарының аллергиялық аурулары	Балалардың респираторлы жолдарының аллергиялық ауруларының этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері: аллергиялық риносинуситтер, конъюнктивиттер, ларингиттер, трахеиттер, бронх демікпесі. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде сырқаттанған баланың күтім ерекшеліктері.
5	Балалардағы бронх демікпесі	Эпидемиологиясы. Қазақстанда балалар арасында бронх демікпесі таралуы. Балаларда кездесетін бронх демікпесінің жіктелуі, этиологиясы және патогенезі (иммунопатогенезі). Диагностикасы, дифференциалды диагнозы. Аллергеннің табиғаты. Клиникалық көріністері. Дертке әкелетін факторлар. Болжамы. «Аспирин» демікпесі. Физикалық жүктемеден болатын демікпе. Тыныс алудың басқа да аллергиялық аурулары. Емдеуі. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде бронх демікпесі бар балалардың күтім ерекшеліктері.
6	Балалардағы поллиноз	Балалардағы поллиноз. Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде сырқаттанған баланың күтім ерекшеліктері.
7	Балалардың асқазан-ішек жолдарының аллергиялық аурулары	Өр жастағы балалардың асқазан-ішек жолдары аллергиялық зақымдарының этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде сырқаттанған баланың күтім ерекшеліктері.
8	Балалардағы тағамдық аллергия	Аллергендердің табиғаты. Балаларда кездесетін тағамдық аллергияның клиникалық түрлері. Диагностикасы. Жалған аллергиялық реакциялармен дифференциалды диагноз жүргізу. Тағамдық аллергия және энзимопатия. Емдеуі. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру балаланың күтім ерекшеліктері.
9	Балалар терісінің аллергиялық зақымдары	Терінің аллергиялық зақымдары. Жіктелуі, аллергиялық дерматит. Атопиялық дерматит. Есекжем, Квинке ісінуі. Клиникалық көріністері. Жалған аллергия-

		лық түрімен, тұқым қуалаған ангионевротикалық ісінумен дифференциалды диагноз қою. Емдеу. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру баланың күтім ерекшеліктері.
10	Балалардағы дәрілік аллергия	Дәрілердің жағымсыз әсерінің түрлері. Клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеуі. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру баланың күтім ерекшеліктері.
11	Балалардағы инсектті аллергия	Жарғанатты жәндіктер шағуына болатын аллергиялық реакциялар. Клиникалық көріністері. Емдеу. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру баланың күтім ерекшеліктері.
12	Анафилактикалық шок	Этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көрінісі. Диагнозы, дифференциалды диагнозы. Емдеуі және алдын алуы. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде жүйелі анафилаксияда шұғыл көмек көрсету шаралары.
13	Сарысулық ауру	Этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көріністері. Емдеу, алдын алуы. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде ауру баланың күтім ерекшеліктері.
14	Балалар аллергиясындағы шұғыл жағдайлар	Балалар аллергиясындағы шұғыл жағдайлар және онда көмек көрсету: анафилактикалық шок, астматикалық ұстау және астматикалық статус, Квинке ісінуі, соның ішінде жұтқыншақтың, есек-жем. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде сырқаттанған баланың күтім ерекшеліктері.
15	Балалардағы арнайы және арнайы емес иммунотерапия	Арнайы және арнайы емес иммунотерапияға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдері, жүргізу тәсілдері және балаларда кездесетін асқынулары.
16	Балалар аллергиялық ауруларын емдеу принциптері	Хаттамаларға сәйкес балалар аллергиялық аурулар емдеуінің заманауи принциптері. Балалар аллергиясында дәрілік заттарды тағайындаудың клиникалық және фармакологиялық дәлелдеуі.
17	Емханадағы иммунопрофилактика	Емханадағы иммунопрофилактика. Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактика түсініктемелері мен мақсаттары, вакциналық процесс пен егуден кейінгі иммунитеттің сипаттамасы. ҚР балалардың егу (вакцинация) күнделігі. Асқынулары және олардың алдын алу. Түрлі аурулары бар балалардың вакцинация ерекшеліктері.

27	Врожденные и наследственные заболевания почек	Наследственный нефрит. Аномалии развития почек и мочевыводящих путей (агенезия, гипоплазия, поликистоз, гидронефроз). Клиника. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Показатели иммунного статуса больных. Пренатальная диагностика пороков развития мочевыделительной системы. Дифференциальный диагноз. Осложнения. Консервативное лечение. Показания к хирургическому лечению. Наследственный нефрит. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Тубулопатии с синдромом полиурии (почечная глюкозурия, почечный несахарный диабет, почечный солевой диабет). Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Исходы. Диетотерапия. Лечение. Тубулопатии с рахитоподобным синдромом (фосфат-диабет, синдром де Тони-Дебре-Фанкони). Клиника. Диагностика. Рентгенологические данные. Дифференциальный диагноз. Исходы. Течение. Тубулопатии с нефролитиазом (цистинурия, оксалурия, глицинурия, ксантинурия). Клиника. Диагностика. Лечение. Диетотерапия.
28	Приобретенные нефропатии	Рефлюкс-нефропатия. Нефротический синдром. Классификация. Патогенез. Клинические проявления. Диагностика. Лабораторные исследования. Дифференциальный диагноз. Исходы. Прогноз. Принципы лечения.
29	Заболевания мочевого пузыря	Циститы. Этиология, Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Профилактика. Диспансерное наблюдение.
30	Почечная недостаточность	Острая почечная недостаточность. Определение. Причины. Патогенез. Стадии ОПН. Клинические проявления и биохимические показатели различных стадий. Дифференциальный диагноз. Лечение ОПН в зависимости от стадии. Хроническая почечная недостаточность. Причины и стадии ХПН. Клинические проявления и биохимические показатели в различные стадии ХПН. Принципы лечения. Диетотерапия (Джордано-Джованетти, Борта). Показания к проведению гемодиализа и трансплантации почки.

		с воспалительными заболеваниями соответствующих участков дыхательных путей. Лечение в острый период и период ремиссии. Профилактика. Диспансерное наблюдение.
23	Плевриты. Дыхательная недостаточность	Плевриты. Этиология и патогенез. Классификация. Клиника. Диагностика. Рентгенологические признаки. Показания к плевральной пункции. Дифференциальный диагноз. Течение, осложнения и исходы. Лечение. Дыхательная недостаточность. Причины. Классификация. Патогенез. Клиника. Методы исследования функции внешнего дыхания. Показатели иммунного статуса больных. Лечение. Неотложная терапия острой дыхательной недостаточности.
24	Болезни пищевода	Классификация. Функциональные нарушения (гипотоническая и гипертоническая дискинезии, недостаточность кардии, гастроэзофагальный рефлюкс). Аномалии развития (короткий пищевод, халазия кардии, дивертикулы пищевода). Приобретенные заболевания (халазия, ахалазия, эзофагиты, пептическая язва, варикозное расширение вен). Клиника. Диагностика. Методы исследования. Возрастные особенности клиники. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Лечение. Профилактика.
25	Хронические неспецифические заболевания кишечника	Хронические неспецифические заболевания кишечника. Гельминтозы. Этиология. Патогенез. Клинические проявления. Лабораторные и инструментальные методы диагностики. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансерное наблюдение.
26	Хронический гепатит и цирроз печени. Печеночная недостаточность	Этиология и патогенез хронического гепатита и цирроза печени. Лабораторные и инструментальные методы исследования. Показатели иммунного статуса больных. Показания и противопоказания к биопсии печени. Течение и исходы. Прогноз. Лечение. Диспансерное наблюдение. Профилактика. Причины и патогенез печеночной недостаточности. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Неотложная помощь при печеночной коме. Прогноз.

18	Балалардың арнайы аллерговакцинациясы	Балаларда арнайы аллерговакцинация жүргізу тәсілдері.
19	Балалар аллергиялық ауруларының біріншілік және екіншілік профилактикасы	Балалар аллергиялық ауруларының біріншілік және екіншілік профилактика принциптері.
20	Аллергиялық аурулары бар балалардың диспансеризациясы	Аллергиялық аурулары бар баланы диспансерлеу ерекшеліктері.
21	Тыныс алу, жүрек-қантамырлар, эндокринді, асқорыту, несеп бөлетін, қан тұзу жүйелері ауруларында аллергиялық баланың амбулаториялық жағдайда тиімді дифференциалды диагностика, күтім және диспансеризация тактикасы. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде балаға шұғыл және жедел көмек көрсету	Тыныс алу, жүрек-қантамырлар, эндокринді, асқорыту, несеп бөлетін, қан тұзу жүйелері ауруларында аллергиялық баланың амбулаториялық жағдайда тиімді дифференциалды диагностика, күтім және диспансеризация тактика принциптері. Ауруханаға жатқызғанға дейінгі кезеңде балаларға шұғыл және жедел көмек көрсету.
Ішкі аурулар		
1	Әртүрлі ауруларда кездесетін иммунопатология	Негізгі түсініктемелері. Клиникалық медицинаның нақты пәндері үшін иммунология жетістіктерінің маңызы (иммуногематология, иммунопульмонология, иммуноневрология және басқалар). Адамның түрлі ауруларының иммунопатогенезін талдау үшін иммунодиагностика, иммунотерапия ұстанымдары. Жасқа байланысты ерекшеліктері.
2	Өкпе аурулары	Иммундық механизмдер (альвеолярлы макрофагтар, секреторлы иммуноглобулиндер, лимфоидты клеткалар) және олардың өкпедегі бұзылыстары. Бронхо-альвеолярлы лаваждың құрамы және кілегейін зерттеу. Респираторлы жолдардың жіті және созылмалы бейспецификалық аурулары, саркоидоз, туберкулез, Гудпасчер синдромы, силикоз және өкпенің басқа да зақымдарының иммунопатологиясы.

3	Жүрек-қантамырлар жүйесі аурулары	Жүректің қабыну ауруларының иммунопатологиясы (ревмокардит, эндомиокардит, перикардит және басқалар). Миокард тіндерінің антигендері. Стрептококктар мен жүрек бұлшықеттері антигендері арасындағы қиылыса жүретін реакциялар. Миокард инфарктісіндегі иммунды реакциялары, басқа да ауруларда жүрек зақымдануының иммунологиялық механизмдері (ревматоидті артрит, жүйелі қызыл желісі, дерматомиозит және басқалар). Атеросклероздың иммунологиялық аспектілері, заманауи концепциялары, липопротеиндерге аутоантиденелердің, иммундық кешендердің ролі. Қанайналымының жіті және созылмалы бұзылыстарындағы иммунопатологиялық жеткіліксіздері. Жүрек трансплантациясы.
4	Асқазан-ішек жолдары аурулары	Ішек, кілегей қабатпен ассоциацияланған лимфа тіндер, пейер бляшкалары эпителийлердегі иммунды процестер ерекшеліктері және асқазан-ішек жолдары (АІЖ) ауруларындағы бұзылыстары. “Кілегейдің бірігей болу” түсінігі. АІЖ секреторлы IgA ролі. Асқазанның, он екі елі ішектің, ішек ауруларының иммунопатологиясы. Крон ауруы. Асқазан-ішек аурулары мен иммунитет тапшылығы.
5	Бауырдың және өт жолдарының аурулары	Бауыр зақымдарының иммунопатологиялық реакциялары. Созылмалы гепатит, бауырдың біріншілік билиарлы цирроздың, бауырдың алкоғолдік және токсикалық циррозы, бауырдың вирустық ауруларының иммунопатологиясы. Бауырдың вирустық және неопластикалық аурулардың иммунodiагностикасы. Холециститтегі иммунологиялық бұзылыстары.
6	Бүйрек аурулары	Иммунды факторлармен бүйректің зақымдары, иммундыкешендердің қатысы. Иммуноглобулиндердің экскрециясы. Гломерулонефрит, нефриттің әртүрлерінің, несеп жолдарының инфекциялар иммунопатологиясы. Иммунитет тапшылықта бүйрек зақымдары. Бүйрек трансплантациясы.
7	Эндокринді жүйе аурулары	Эндокринді бездер зақымдарының клеткалық және гуморалды иммунды механизмдері. Қалқанша безі, бүйрек үсті безі, жыныстық бездері және т.б. иммунопатологиясы. Негізгі нейроэндокринді ось

		фикация. Клинические проявления. Диагностические критерии. Специфические лабораторные, электрофизиологические и морфологические методы исследования. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Лечение. Прогноз. Системная склеродермия. Патогенез. Клиника очаговой и системной склеродермии. Диагностические критерии. Течение. Лечение. Прогноз. Системные васкулиты (узелковый периартериит, аортоартериит, гранулематоз Вегенера, слизисто-кожный синдром, геморрагический васкулит). Клиника. Диагностические критерии. Показатели иммунного статуса больных. Лечение. Прогноз.
20	Врожденные и наследственные заболевания легких	Муковисцидоз. Распространенность. Тип наследования. Клинические формы. Диагностика (пилокарпиновая проба, ДНК-диагностика). Пренатальная диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Синдром Картагенера. Гемосидероз легких, синдром Гудпасчера. Дефицит альфа-1-антитрипсина. Тип наследования. Клиническая и рентгенологическая картина. Тип нарушения функции внешнего дыхания. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.
21	Альвеолиты. Бронхообструктивный синдром	Этиология. Патогенез. Классификация: экзогенный аллергический альвеолит, идиопатический фиброзирующий альвеолит (болезнь Хаммена-Рича). Клиника. Диагностика. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Течение. Возрастные особенности клиники и течения. Лечение. Исходы. Синдром бронхиальной обструкции. Дифференциальный диагноз. Современные подходы к терапии.
22	Респираторные аллергии	Распространенность. Этиология и патогенез. Роль генетических и внешних факторов (аллергенов). Клиника различных форм по локализации (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогенный аллергический альвеолит). Диагностика. Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз

		паразитарные поражения, кисты, опухоли, инородные тела, ранения.
16	Поражение сердечно-сосудистой системы. Вегетативная дисфункция. Артериальная гипертензия	Вегетативная дисфункция. Причины. Варианты. Возрастные особенности. Диагностика. Исследование вегетативного тонуса (таблицы, КИГ, КОП). Показатели иммунного статуса больных. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диспансеризация. Артериальная гипертензия. Классификация. Первичные и вторичные (нефрогенные, церебральные, сосудистые, эндокринные и др.) гипертензии. Этиология. Патогенез. Клиника. Диагностика. Лечение. Прогноз. Диспансерное наблюдение.
17	Поражение сердечно-сосудистой системы. Нарушения ритма сердца	Механизмы возникновения аритмий. Причины, разрезающие факторы. Аритмии с нарушением автоматизма синусового узла (тахии- и брадиаритмии). Аритмии с нарушением проведения импульса (синоатриальная и атриовентрикулярная блокады). Феномен Вольфа-Паркинсона-Уайта. Аритмии с нарушением возбудимости (экстрасистолия, пароксизмальная тахикардия, мерцательная аритмия). Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Данные ЭКГ, холтеровского мониторирования. Показатели иммунного статуса больных. Осложнения. Течение и исходы. Лечение с позиций доказательной медицины. Показания к назначению противоритмических препаратов и электроимпульсной терапии. Диспансерное наблюдение. Профилактика.
18	Ювенильный ревматоидный артрит (ЮРА)	ЮРА. Патогенез. Классификация. Иммуногенетика. Клинические формы. Поражения глаз. Вторичный амилоидоз. Диагностические критерии ЮРА. Дифференциальный диагноз. Показатели иммунного статуса больных. Течение, осложнения, исходы. Особенности течения у подростков. Лечение с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.
19	Диффузные болезни соединительной ткани. Системные васкулиты	Организация медицинской помощи детям с ревматическими болезнями в РК. Системная красная волчанка. Этиопатогенез. Клиника. Диагностические критерии СКВ. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение, показания к пульс-терапии и плазмаферезу. Дерматомиозит. Класси-

		ағзаларына иммунды жүйе факторларының әсері (гипоталамус, гипофиз, бүйрек үсті безі). Гормондардың иммунологиялық зерттеу әдістері. Иммунды жүйеге гормондардың әсері.
8	Қан аурулары	Гематологиялық аурулардың иммунологиясы. Апластикалық анемия және цитопения дамуының иммунологиялық механизмдері. Иммунды гемолиз, түрлері, диагностикасы. Кумбстің тікелей антиглобулинді тесті, тағайындалуы. Трансфузиядан кейінгі реакциялар. Иммунды коагулопатиялар. Колонияны белсендіретін факторлар.
9	Нерв жүйесі аурулары	Жұлын сұйықтығының иммунологиялық факторлары. Цитокиндер мен нерв жүйесінің аурулары. Микроглия клеткалары. Мийдың тосқауылдары және ОНЖ иммундық процестері. Нерв жүйесінің инфекциялық, инфекциялық-аллергиялық және кантамырлар ауруларының иммунопатологиясы. Демиелинизациялық аурулардың иммунопатологиялық механизмдері (жайылмалы склероз, энцефаломиелит, другие). Созылмалы шаршау синдромы. Дауна ауруы.
10	Аутоиммунды аурулар	Диагностикасы, дифференциалды диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипті түрлері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша диагностикасы, емдеуі, профилактикасы, реабилитациясы. Созылмалы науқастардың диспансеризациясы. Еңбекке қабілеттілік сараптамасы.
11	Геморрагиялық васкулиттер	Диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көріністері. Атипті түрлері. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина ұстанымы бойынша диагностикасы, емдеуі, профилактикасы, реабилитациясы. Созылмалы науқастардың диспансеризациясы. Еңбекке қабілеттілік сараптамасы.
Балалар аурулары		

1	Неонатологияға кіріспе	Перинаталдық және неонаталдық күтімдерді жақсартуға бағытталған ұлттық стратегиялар. Перинатологиядағы ДДСҰ бағдарламалары. Нәрестелердің физиологиялық дамуы және жетілуі. Нәрестелердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Нәрестелердің шекаралық жағдайы. Гестациялық жасы. Нәрестелердің алғашқы тазалығы. Нәрестелер палатасында нәрестелерге күтім жасау. Нәрестелердің денсаулық топтары. Нәрестелерді емізу түрлері. Ай-күні толған балаларды тамақтандыру есебі. Негізгі қауіпті топтағы нәрестелерді жүргізу және бақылау жоспарлары. Шала туған нәрестелерге күтім жасау.
2	Нәресте асфиксиясы. Босанудағы жаракат	Нәресте асфиксиясы. Тыныс алу жеткіліксізді сатысын бағалау. Босанудағы жаракат. Жұмсақ тіндердің жаракаттануы. Босанудағы бассүйек-ми жаракаты. Жұлын мен иық өрімінің жаракаттық зақымдануы. Дәлелді медицина ұстанымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, сауықтыру. Нәрестелерге алғашқы реанимация жасау. Босану залында неонаталдық жәрдем көрсету. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
3	Құрысқақ синдромы	Анықтамасы, себептері, жіктелуі. Дәлелді медицина ұстанымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, сауықтыру. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
4	Гипоксиялық-ишемиялық энцефалопатия	Анықтамасы, себептері, жіктелуі. Дәлелді медицина ұстанымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, сауықтыру. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
5	Бронх-өкпе дисплазиясы	Диагностикалық критерилері. Генетикалық бейімділігі, бронх-өкпе дисплазиясының салдары. Емдеу, алдын-алу, дәлелді медицина ұстанымен сауықтыру.
6	Нәрестенің сарғаюы	Неонаталдық сарғаюлардың жіктелуі. Сарғаюлардың клиникалық-зертханалық диагностикасы. Саралау диагностикасы. Қанды іріктеу принциптері.
7	Нәрестелер пневмониясы	Нәрестелердегі пневмонияның бастапқы клиникалық белгілері, иммунопатологиялық механизмдері. Нәрестелердегі әр түрлі вирустық респираторлық

		тика. Биохимические исследования. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Диетотерапия.
12	Синдром нарушенного кишечного всасывания	Муковисцидоз. Целиакия. Экссудативная энтеропатия. Дисахаридазная недостаточность. Причины. Патогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Лечение. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение.
13	Гипертермический и судорожный синдромы у детей раннего возраста	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
14	Поражение сердечно-сосудистой системы. Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность	Неревматические кардиты. Кардиомиопатии. Сердечная недостаточность. Классификация по Н.А. Белоконов. Клиника. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Показатели иммунного статуса больных. Показания к назначению стероидных и нестероидных противовоспалительных препаратов. Течение и исходы. Лечение. Диспансерное наблюдение. Кардиомиопатии (дилатационная, гипертрофическая, в т.ч. гипертрофический субаортальный стеноз, редкие формы). Клиника. Диагностика, показатели эхокардиографии. Лечение. Прогноз. Сердечная недостаточность. Кардиальные и экстракардиальные причины. Первичные и вторичные механизмы адаптации. Патогенез. Классификация. Клинические проявления по лево- и правожелудочковому типу. Осложнения. Лечение в зависимости от стадии. Диспансерное наблюдение.
15	Поражение сердечно-сосудистой системы. Инфекционный эндокардит (ИЭ). Болезни перикарда	Инфекционный эндокардит. Этиология. Первичный и вторичный эндокардит. Клиника. Диагностика. Причины отсутствия роста флоры. Дифференциальный диагноз. Показатели иммунного статуса больных. Лечение. Показания к применению глюкокортикоидов. Перикардиты. Классификация. Клиника. Условия возникновения тампонады сердца. Диагностика. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Лечение. Показания к пункции полости перикарда. Прогноз. Невоспалительные поражения перикарда:

		плазии. Лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.
6	Желтухи новорожденных	Классификация неонатальных желтух. Клинико-лабораторная диагностика желтух. Дифференциальная диагностика. Принципы подбора крови для ОЗПК с известной групповой принадлежностью.
7	Пневмония у новорожденных	Начальные клинические признаки пневмоний у новорожденных. Дифференциальная диагностика пневмоний при различных вирусных респираторных инфекциях у новорожденных. Лечение, особенности дозировки антибиотиков у новорожденных. Профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины.
8	Внутриутробная инфекция у новорожденных	Общая характеристика инфекционной патологии. Внутриутробное инфицирование и факторы его развития. Внутриутробные инфекции и их формы. Врожденный токсоплазмоз. Внутриутробная микоплазменная инфекция. Хламидийная инфекция. Врожденный листериоз (септический гранулематоз). Врожденный сифилис. Врожденная цитомегаловирусная инфекция. Врожденная краснуха. ВИЧ-инфекция, СПИД. Особенности дозировки антибиотиков у новорожденных.
9	Заболевания кожи у новорожденных	Приобретенные заболевания кожи у новорожденных. Подкожный адипонекроз. Себорейный дерматит. Десквамативная эритродермия Лайнера-Муссу. Пеленочный дерматит. Врожденный ихтиоз. Склеродерма. Склерема.
10	Патология детей раннего возраста. Иммунодефицитные заболевания	Классификация. Клиника. Роль иммунологических методов в диагностике иммунодефицитных состояний. Дифференциальный диагноз. Течение и исходы. Прогноз. Методы иммунокоррекции. Профилактика осложнений с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных.
11	Наследственные болезни обмена веществ	Аминоацидопатии (фенилкетонурия и др.). Эпидемиология. Нарушения обмена липидов (болезнь Нимана-Пика, Гоше). Нарушения обмена углеводов (галактоземия, фруктоземия, гликогенозы, мукополисахаридозы). Патогенез. Клиника. Диагнос-

		инфекциялар кезінде пневмонияның саралау диагностикасы. Емдеу, нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері. Алдын-алу, дәлелді медицина ұстамында сауықтыру.
8	Нәрестелердегі құрсақтық инфекциялар	Инфекциялық патологияның жалпы сипаттамасы. Құрсақтық инфекциялануы және оның даму факторлары. Құрсақтық инфекциялар және оның формалары. Туа біткен токсоплазмоз. Құрсақтық микоплазмалық инфекция. Хламидиялық инфекция. Туа біткен листериоз (сепсистік гранулематоз). Туа біткен сифилис. Туа біткен цитомегаловирустық инфекция. Туа біткен герпестік вирустық инфекция. Туа біткен қызымқ. АИТВ-инфекциясы, ЖИТС. Нәрестелерге беретін антибиотиктер мөлшерінің ерекшеліктері.
9	Нәрестелердегі тері аурулары	Нәрестелердегі жүре пайда болған тері аурулары. Теріастылық адипонекрозы. Себорея дерматиті. Лайнер-Муссу десквамативті эритродермиясы. Жаялықты дерматит. Туа біткен ихтиоз. Склеродерма. Склерема.
10	Ерте жастағы балалар патологиясы. Иммунодефициттік аурулар	Жіктелуі. Клиникасы. Иммунодефициттік жағдайлар диагностикасындағы иммунологиялық әдістердің рөлі. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Иммунокоррекция әдістері. Дәлелді медицина ұстамымен асқынуларды алдын-алу. Созылмалы ауруларды диспансерлеу.
11	Заттар алмасуының тұқым қуатын аурулары	Аминоацидопатия (фенилкетонурия және т.б.). Эпидемиологиясы. Липидтер алмасуының бұзылуы (Ниман-Пик, Гоше аурулары). Көмірсулар алмасуының бұзылуы (галактоземия, фруктоземия, гликогеноздар, мукополисахаридоздар). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Биохимиялық зертеулері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Емдәммен емдеу.
12	Ерте жастағы балалардағы гипертермиялық және құрысқақ синдромдары	Анықтамасы, себептері, жіктелуі. Дәлелді медицина ұстамымен диагностикалау, емдеу, алдын-алу, сауықтыру. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету. ДДСҰ ұсыныстары.
13	Жүрек-қантaмырлар жүйесінің зақымдануы. Бейревматизмдік кардит	Бейревматизмдік кардиттер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі. Н.А. Белоконов жіктелуі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диа-

	тер. Кардиомиопатиялар. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі	гнозы. Стероидтық және стероидтық емес қабынуға қарсы препараттарды қолдану көрсетілімдері. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Кардиомиопатиялар (дилатациялық, гипертрофиялық, соның ішінде гипертрофиялық субаорталдық тарылулар, сирек кездесетін формалары). Клиникасы. Диагностикасы, эхокардиография көрсетілімдері. Емдеу. Болжамы. Жүрек функциясының жеткіліксіздігі. Кардиалдық және экстракардиалдық себептері. Бейімділіктің алғашқы және екінші реттегі механизмдері. Патогенезі. Жіктелуі. Сол- және оңқарыншалы типтердің клиникалық көріністері. Асқынулары. Сатыларына байланысты емдеу. Диспансерлік бақылау.
14	Жүрек-қантамырлар жүйесінің зақымдануы. Инфекциялық эндокардит (ИЭ). Перикард аурулары	Инфекциялық эндокардит. Этиологиясы. Ілкі және салдарлық эндокардиттер. Клиникасы. Диагностикасы. Флора өсуі жоктығының себептері. Саралау диагнозы. Емдеу. Глюкокортикоидтарды қолдану көрсетілімдері. Перикардиттер. Жіктелуі. Клиникасы. Жүрек тампонадасының пайда болуы жағдайлары. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Перикард қуысын пункциялау көрсетілімдері. Болжамы. Перикардтың қабынусыз зақымдануы: паразиттік зақымдануы, кисталар, ісіктер, бөгде денелер, жарақаттануы.
15	Жүрек-қантамырлар жүйесінің зақымдануы. Вегетативтік дисфункция. Артериялық гипертония	Вегетативтік дисфункция. Себептері. Варианттары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Диагностикасы. Вегетативтік тонусты тексеру (кестелер, КИГ, КОП). саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлеу. Артериялық гипертония. Жіктелуі. Ілкі және салдарлық (нефрогендік, церебралдық, тамырлық, эндокриндік ж.б.) гипертониялар. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Болжамы. Диспансерлік бақылау.
16	Жүрек-қантамырлар жүйесінің зақымдануы. Жүрек ырғағының бұзылуы	Аритмияның пайда болу механизмдері. Себептері, әкелетін факторлары. Синусты түйіннің бұзылуынан болатын аритмия (тахикард және брадикардия). Импульс өтуінің бұзылуынан болатын аритмия (синауриалдық және атриовентрикулярлық блокадалар). Вольф-Паркинсон-Уайт феномені. Қозымдылық бұзылуынан болатын аритмия (экстрасисто-

		и иммунные процессы в ЦНС. Иммунопатология инфекционных, инфекционно-аллергических и сосудистых заболеваний нервной системы. Иммунопатологические механизмы демиелинизирующих заболеваний (рассеянный склероз, энцефаломиелит, другие). Синдром хронической усталости. Болезнь Дауна.
Детские болезни		
1	Введение в неонатологию	Национальная стратегия, направленная на улучшение перинатального и неонатального ухода. Программы ВОЗ в перинатологии. Физическое развитие и зрелость новорожденных. Анатомо-физиологические особенности новорожденных. Пограничные состояния новорожденных. Гестационный возраст. Первичный туалет новорожденных. Уход новорожденным в палатах новорожденных. Группы здоровья новорожденных. Виды вскармливания новорожденных. Формулы расчета питания у доношенных детей. План ведения и наблюдения новорожденных основных групп риска. Выхаживание недоношенных новорожденных.
2	Асфиксия новорожденного. Родовая травма	Асфиксия новорожденного. Оценка степени дыхательной недостаточности. Родовая травма. Повреждение мягких тканей. Родовая черепно-мозговая травма. Травматические повреждения спинного мозга и плечевого сплетения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Первичная реанимация новорожденных. Оказание неонатальной помощи в родзале. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
3	Судорожный синдром	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
4	Гипоксически-ишемическая энцефалопатия	Определение, причины, классификация. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Оказание первой врачебной помощи. Рекомендации ВОЗ.
5	Бронхо-легочная дисплазия	Диагностические критерии. Генетическая предрасположенность, последствия бронхо-легочной дис-

4	Болезни желудочно-кишечного тракта (ЖКТ)	Особенности иммунных процессов в эпителии кишечника, в лимфоидных тканях, ассоциированных со слизистыми оболочками, в пейеровых бляшках и их нарушение при заболеваниях ЖКТ. Понятие о "солидарности слизистых". Роль секреторного IgA в ЖКТ. Иммунопатология заболеваний желудка/двенадцатиперстной кишки, кишечника. Болезнь Крона. Желудочно-кишечные заболевания и иммунодефициты.
5	Болезни печени и желчных путей	Иммунопатологические реакции при повреждении печени Иммунопатология хронического гепатита, первичного билиарного цирроза печени, алкогольного и токсического цирроза печени, вирусных заболеваний печени. Иммунодиагностика вирусных и неопластических болезней печени. Иммунологические нарушения при холецистите.
6	Болезни почек	Повреждение почек иммунными факторами, участие иммунных комплексов. Экскреция иммуноглобулинов. Иммунопатология различных форм гломерулонефрита, нефрита, инфекции мочевых путей. Поражение почек при иммунодефицитах. Трансплантация почки.
7	Болезни эндокринной системы	Клеточные и гуморальные иммунные механизмы повреждения эндокринных желез. Иммунопатология щитовидной железы, надпочечников, поджелудочной железы, половых желез и т.д. Воздействие факторов иммунной системы на органы основной нейроэндокринной оси (гипоталамус, гипофиз, надпочечники). Иммунологические методы определения гормонов. Действие гормонов на иммунную систему.
8	Болезни крови	Иммунология гематологических заболеваний. Иммунологические механизмы в развитии апластической анемии и цитопении. Иммунный гемолиз, виды, диагностика. Прямой антиглобулиновый тест Кумбса, применение. Посттрансфузионные реакции. Иммунные коагулопатии. Колонистимулирующие факторы.
9	Болезни нервной системы	Иммунологические факторы спинномозговой жидкости. Цитокины и болезни нервной системы. Клетки микроглии. Барьерные образования мозга

		лия, пароксизмальная тахикардия, мерцательная аритмия). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. ЭКГ мәліметтері. Асқынулары. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Аритмияға қарсы препараттарды қолдану және электроимпульстық терапия көрсетілімдері. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу.
17	Жасөспірімдердің ревматоид артриті (ЖРА)	ЖРА. Патогенезі. Жіктелуі. Иммунологиялық генетикасы. Клиникалық формалары. Көздің зақымдануы. Салдарлық амилоидоз. ЖРА диагностикалық критерилері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары, нәтижелері. Жасөспірімдердегі ауру ағымының ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Диспансерлік бақылау.
18	Дәнекер тіннің диффуздық аурулары. Жүйелік васкулиттер	ҚРревматизмдіқауруларменсырқаттанғанбалаларға медициналық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру. Жүйелі қызылжегі (ЖҚ). Этиопатогенезі. Клиникасы. ЖҚ диагностикалық критерилері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу, пульс-терапияның және плазмаферездің көрсетілімдері. Дерматомиозит. Жіктелуі. Клиникалық көріністері. Диагностикалық критерилері. Зерттеудің спецификалық зертханалық, электрофизиологиялық және морфологиялық әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі склеродермиясы. Патогенезі. Ошақты және жүйелі склеродермияның клиникасы. Диагностикалық критерилері. Ағымы. Емдеу. Болжамы. Жүйелі васкулиттер (түйінді периаартериит, аортоартериит, Вегнер гранулематозы, сілемейлі-терілік синдром, геморрагиялық васкулит). Клиникасы. Диагностикалық критерилері. Емдеу. Болжамы.
19	Өкпенің туа біткен және тұқым қуатын аурулары	Муковисцидоз. Көп таралғандығы. Тұқым қуатын типтері. Клиникалық формалары. Диагностикасы (пилокарпиндік сынақ, ДНК-диагностикасы). Пренаталдық диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеу. Картагенер синдромы. Өкпе гемосидерозы. Гудпасчер синдромы. Альфа-1-антитрипсин дефициті. Тұқым қуатын типтері. Клиникалық және рентгенологиялық көріністері. Сыртқы тыныс алу функциясы бұзылуының типтері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Диспансерлік бақылау.

20	Альвеолиттер. Бронхообструкциялық синдром	Этиологиясы. Патогенезі. Жіктелуі: экзогендік аллергиялық альвеолит, идиопатиялық фиброздық альвеолит (Хаммен-Рич ауруы). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы. Клиникасы мен ағымының жасқа байланысты ерекшеліктері. Емдеу. Нәтижелері. Бронхообструкциялық синдром. Саралау диагнозы. Терапияға қазіргі кездегі жаңа қадамдар.
21	Респираторлық аллергиялар	Кең таралуы. Этиологиясы мен патогенезі. Генетикалық және сыртқы факторлардың (аллергендер) ролі. Орналасуы бойынша әр түрлі формаларының клиникасы (ринит, трахеит, бронхит, синусит, экзогендік аллергиялық альвеолит). Диагностикасы. Тыныс алу жолдары басқа бөлімдерінің қабыну ауруларымен саралау диагнозын жүргізу. Жіті және ремиссиялық кезеңдерінде емдеу. Алдын-алу. Диспансерлік бақылау.
22	Плевриттер. Тыныс алудың жеткіліксіздігі	Плевриттер. Этиологиясы мен патогенезі. Жіктелуі. Клиникасы. Диагностикасы. Рентгенологиялық белгілері. Плевралдық пункция көрсетілімдері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары мен нәтижелері. Емдеу. Тыныс алудың жеткіліксіздігі. Себептері. Жіктелуі. Патогенезі. Клиникасы. Сыртқы тыныс алу функциясын зерттеу әдістері. Емдеу. Тыныс алудың жіті жеткіліксіздігінің шұғыл терапиясы.
23	Бүйректің туа біткен және тұқым қуатын аурулары	Тұқым қуатын нефрит. Бүйректің және зәр шығару жолдарының даму ақаулары (агенезиясы, гипоплазиясы, поликистозы, гидронефроз). Клиникасы. Диагностиканың зертханалық және аспаптық әдістері. Зәр шығару жүйесінің дамуы ақауларының пренаталдық диагностикасы. Саралау диагнозы. Асқынулары. Консервативті емдеу. Хирургиялық ем көрсетілімдері. Тұқым қуатын нефрит. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Полиуриялық синдромды тубулопатия (бүйректік глюкозурия, бүйректік қантсыз диабет, бүйректік тұзды диабет). Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Емдәммен емдеу. Емдеу. Мешелтиптес синдромды тубулопатия (фосфат-диабет, де Тони-Дебре-Фанкони синдромы). Клиникасы. Диагно-

	амбулаторных условиях при заболеваниях дыхательной, сердечно-сосудистой и эндокринной пищеварительной, мочевыделительной, кроветворной систем, оказание детям экстренной и скорой неотложной помощи на догоспитальном этапе.	тельной, мочевыделительной, кроветворной систем, оказание детям экстренной и скорой неотложной помощи на догоспитальном этапе.
Внутренние болезни		
1	Иммунопатология при различных заболеваниях	Основные понятия. Значение достижений иммунологии для конкретных дисциплин клинической медицины (иммуногематология, иммунопульмонология, иммуноневрология и другие). Иммунодиагностика, иммунотерапия и подходы к анализу иммунопатогенеза различных заболеваний человека. Возрастные особенности.
2	Болезни легких	Иммунные механизмы (альвеолярные макрофаги, секреторные иммуноглобулины, лимфоидные клетки) и их нарушение в легких. Анализ слизи и содержимого бронхоальвеолярного лаважа. Иммунопатология острых и хронических неспецифических заболеваний респираторного тракта, саркоидоза, туберкулеза, синдрома Гудпасчера, силикоза и других поражений легких.
3	Болезни сердечно-сосудистой системы	Иммунопатология воспалительных заболеваний сердца (ревмокардит, эндокардит, перикардит и другие). Антигены ткани миокарда. Перекрестные реакции между антигенами мышцы сердца и стрептококков. Иммунные реакции при инфаркте миокарда, иммунологические механизмы поражения сердца при других заболеваниях (ревматоидный артрит, системная красная волчанка, дерматомиозит и другие) Иммунологические аспекты атеросклероза, современные концепции, роль иммунных комплексов, аутоантител к липопротеинам. Иммунопатологические дефекты при острых и хронических нарушениях кровообращения. Трансплантация сердца.

12	Анафилактический шок у детей	Этиология, патогенез. Клиническая картина. Диагноз, дифференциальный диагноз. Лечение и профилактика. Меры неотложной помощи при системной анафилаксии на догоспитальном этапе.
13	Сывороточная болезнь	Этиология, патогенез. Клинические проявления. Лечение, предупреждение. Особенности ведения больных детей на догоспитальном этапе.
14	Неотложные состояния в детской аллергологии	Неотложные состояния в детской аллергологии и помощь при них: анафилактический шок, астматический приступ и статус, отек Квинке, в том числе гортани, крапивница. Принципы ведения больных детей на догоспитальном этапе.
15	Специфическая и неспецифическая иммунотерапия у детей	Показания и противопоказания к неспецифической и специфической иммунотерапии, методика и возможные осложнения их применения у детей.
16	Принципы лечения аллергических заболеваний у детей	Современные принципы лечения аллергических заболеваний у детей согласно протоколам. Клиническое и фармакологическое обоснование использования лекарственных средств в детской аллергологии.
17	Иммунопрофилактика в поликлинике	Иммунопрофилактика в поликлинике. Сущность и цели иммунопрофилактики инфекционных болезней, характеристика вакцинального процесса и поствакцинального иммунитета. Календарь вакцинации детского населения в РК. Осложнения и их профилактика. Особенности вакцинации у детей с различными аллергическими заболеваниями.
18	Специфическая аллерговакцинация у детей	Методика проведения специфической аллерговакцинации у детей.
19	Первичная и вторичная профилактика аллергических заболеваний у детей	Принципы первичной и вторичной профилактики аллергических заболеваний у детей.
20	Диспансеризация детей с аллергическими заболеваниями	Особенности диспансеризации детей с аллергическими заболеваниями.
21	Алгоритмы рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и диспансерного наблюдения детей в	Принципы рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и диспансерного наблюдения детей с аллергической патологией в амбулаторных условиях при заболеваниях дыхательной, сердечно-сосудистой и эндокринной пищевари-

		стикасы. Рентгенологиялық мәліметтері. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Ағымы. Нефролитиазды тубулопатия (цистинуриясы, оксалуриясы, глицинуриясы, ксантинуриясы). Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Емдәммен емдеу.
24	Жүре пайда болған нефропатиялар	Рефлюкс-нефропатия. Нефротикалық синдром. Жіктелуі. Патогенезі. Клиникалық көріністері. Диагностикасы. Зертханалық зерттеу. Саралау диагнозы. Нәтижелері. Болжамы. Емдеу принциптері.
25	Қуық аурулары	Циститтер. Этиологиясы. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Алдын-алу. Диспансерлік бақылау.
26	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі (БЖЖ)	Бүйрек функциясының жіті жеткіліксіздігі. Анықтамасы. Себептері. Патогенезі. БЖЖ сатылары. Клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Саралау диагнозы. БЖЖ сатыларына сәйкес емдеу. Бүйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі. БСЖ себептері мен сатылары. БСЖ клиникалық көріністері және әр сатысының биохимиялық көрсеткіштері. Емдеу принциптері. Емдәммен емдеу (Джордано-Джованетти, Борт). Гемодиализ бен бүйрек трансплантациясын жүргізу көрсетілімдері.
27	Теміртапшылықты анемия	Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Гемограмма және темір алмасуының көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Алдын-алу. Аплазиялық анемия (қанөндірім депрессиялары). Имундық аплазиялық анемиялар. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограммалар, миелограммалар және трепанобиопсиялар көрсетілімдері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Сүйек кемігін трансплантациялау көрсетілімдері. Тұқым қуатын аплазиялық анемиялар (Фанкон, Блекфен-Даймонд анемиялары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Диспансерлік бақылау.
28	Тұқым қуатын гемолиздік анемиялар	Тұқым қуатын гемолиздік анемиялар. Ферментопатиялар (глюкозальқ-6-фосфатдегидрогеназалар дефициті, пируваткиназалар). Гемолиз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагнозы. Емдеу. Гемолиздік криз кезінде көрсетілетін шұғыл

		жәрдем. Гемоглобинопатиялар (талассемиясы, орак тәрізді жасушалы анемия және т.б.). Гемолиз патогенезі. Клиникасы. Гемограмма көрсеткіштері, эритроциттердің морфологиялық ерекшеліктері. Саралу диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Болжамы. Емдеу.
29	ДБС-синдромы	ДБС-синдромы. Микроангиопатиялық гемолиздік анемиялар. ДБС-синдромы. Себептері. Патогенезі. Клиникалық көріністері, коагулограмма көрсеткіштері, сатыларына байланысты емдеу. Ағымы. Болжамы. Алдын-алу. Гемолиздік-уремиялық синдром (Гассер синдромы). Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемограмма мен коагулограмма көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы, асқынулары мен нәтижелері. Шұғыл жәрдем көрсету принциптері. Қалпына келтіру кезеңінде емдеу. Тромбоздық тромбоцитопениялық пурпурасы (Мошковец синдромы). Себептері. Патогенезі. Клиникасы. Гемограмма мен гемостазиограмма көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу принциптері. Қарқынды терапия, ЖБЖ емдеу. Гигантты гемангиома (Казабах-Меритта синдромы). Гемолиз патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емі.
30	Тромбоцитопатиялар	Тұқым қуатын тромбоцитопатиялар (Гланцман, Бернар-Сулье аурулары). Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Виллебранд ауруы. Тұқым қуатын типтері. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Гемостазиограмма көрсеткіштері. Тромбоцитопатияның саралау диагнозы. Емдеу. Жүре пайда болған тромбоцитопатиялар. Себептері. Диагностика әдістері. Емдеу. Алдын-алу.
31	Қантты диабет. Қантсыз диабет	Қантты диабет. Қантсыз диабет. Жиілігі. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктелуі (ДДСҰ, Мартынов бойынша). Ерте жастағы және жасөспірімдегі клиникалық ерекшеліктері. Диагностиканың зертханалық әдістері, глюкозаға толеранттылық тесті. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Асқынулары. Емдеу принциптері. Диспансерлік бақылау. ҚР қантты диабетпен сырқаттанатын балаларға жәрдем беру шараларын ұйымдастыру.

		конъюнктивиты ларингиты, трахеиты, бронхиальная астма. Принципы ведения больных детей на догоспитальном этапе.
5	Бронхиальная астма у детей	Эпидемиология. Распространение бронхиальной астмы у детей в Казахстане. Классификация. Этиология и патогенез (иммунопатогенез) основных форм бронхиальной астмы у детей. Диагностика, дифференциальный диагноз. Природа аллергена. Клиническая картина. Предрасполагающие факторы. Прогноз. “Аспириновая” астма. Астма физической нагрузки. Другие аллергические заболевания органов дыхания. Лечение. Особенности ведения детей бронхиальной астмой на догоспитальном этапе.
6	Поллинозы у детей	Поллинозы у детей. Этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения. Принципы ведения больных детей на догоспитальном этапе.
7	Аллергические заболевания желудочно-кишечного тракта у детей	Этиопатогенез клиника, диагностика и принципы лечения аллергических поражений желудочно-кишечного тракта у детей различного возраста. Принципы ведения больных детей на догоспитальном этапе.
8	Пищевая аллергия у детей	Природа аллергенов. Клинические формы пищевой аллергии у детей. Диагностика. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергическими реакциями. Пищевая аллергия и энзимопатии. Лечение. Особенности ведения детей пищевой аллергией на догоспитальном этапе.
9	Аллергические поражения кожи у детей	Аллергические поражения кожи. Классификация, аллергены. Атопический дерматит. Крапивница, отек Квинке. Клиническая картина. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергической формой, с наследственным ангионевротическим отеком. Лечение. Особенности ведения детей с крапивницей и отеком Квинке на догоспитальном этапе.
10	Лекарственная аллергия у детей	Виды побочного действия лекарств. Клинические проявления, диагностика, лечение. Особенности ведения больных детей лекарственной аллергией на догоспитальном этапе.
11	Инсектная аллергия у детей	Аллергическая реакция на ужалывание перепончатокрылыми насекомыми. Клинические проявления. Лечение. Особенности ведения больных детей на догоспитальном этапе.

		и других острых иммунопатологиях на догоспитальном этапе.
21	Современная фармакотерапия аллергических заболеваний	Современная фармакотерапия аллергических заболеваний согласно протоколам лечения.
22	Профилактика аллергических заболеваний	Общие и специфические меры профилактики. Принципы первичной и вторичной профилактики аллергических заболеваний. Методы оценки полноты, качества и эффективности профилактических мероприятий.
23	Стационар-замещающие технологии в условиях аллергологического центра. Медико-социальная экспертиза больных	Нормативные акты, характеристика стационар-замещающих технологий в условиях аллергологического центра. Критерии экспертизы.
24	Оценка качества амбулаторно-поликлинической помощи аллергическим больным	Критерии оценки качества амбулаторно-поликлинической помощи аллергическим больным, принципы контроля.
Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая		
1	Организация амбулаторно-поликлинической детской аллергологической службы	Организация и структура детской аллергологической службы в Республике Казахстан. Амбулаторно-поликлиническая помощь, включая дневной стационар и помощь на дому, в том числе неотложной и экстренной аллергологической медицинской помощи детскому населению. Права и обязанности врача аллерголога. Учетно-отчетная документация.
2	Эпидемиология аллергических заболеваний у детей	Эпидемиология аллергических заболеваний детского населения в Казахстане и в данном конкретном регионе.
3	Диагностика. Дифференциальная диагностика аллергических заболеваний у детей	Алгоритм диагностики, дифференциальной диагностики, особенности клиники аллергических заболеваний у детей различного возраста. Функциональные и специальные методы исследования в детской аллергологии. Интерпретация данных лабораторной диагностики. Протоколы диагностики и лечение больных в условиях ПМСП.
4	Аллергические заболевания респираторного тракта у детей	Этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения аллергических заболеваний респираторного тракта у детей: аллергические риносинуситы,

		Қантсыз диабет. Диабеттік комалар. Себептері, диабеттік кома әр түрінің клиникалық ерекшеліктері мен биохимиялық көрсеткіштері. Саралау диагнозы. Шұғыл жәрдем. Алдын-алу.
32	Қалқанша және қалқанша серікбездердің аурулары.	Гипотиреоз. Ілкі және салдарлық, туа және жүре пайда болған гипотиреоздар туралы түсінік. Патогенезі. Нәрестелердегі, емшектегі және ерте жастағы балалардағы клиникалық ерекшеліктері. Диагнозы. Диагностиканың әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері. Диспансерлік бақылау. ҚР нәрестелерді гипотиреозға тексеру-скринингі. Диффузиялық уытты зоб. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Зерттеудің зертханалық әдістері. Саралау диагнозы. Ағымы мен нәтижелері. Емдеу. Хирургиялық ем көрсетілімдері. Диспансерлік бақылау. Йоддефицитті аурулар туралы түсінік. Эндемиялық (йоддефицитті) зоб. Клиникасы. Емдеу. Алдын-алу. ҚР эндемиялық зоб жағдайлары. Аутоиммундық тиреоидит. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу. Гипопаратиреоздар. Гиперпаратиреоздар. Этиологиясы мен патогенезі. Клиникасы. Фосфорлық-кальцийлік алмасу көрсеткіштері. Диагнозы. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.
33	Өсу патологиясы. Семіздік	Өсу мен дене пропорциясын бағалау. Бала өсуі мен дамуына гормондардың әсері (өсу гормоны, тиреоидті, жыныс гормондары). Нанизм. Тұқым қуатын факторлар, өсу бөгілісінің генезіндегі созылмалы соматикалық аурулар. Қысқа бойлылардың әр түрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы нанизм. Диагностика әдістері (сүйектік жас, өсу гормонының секрециясын зерттеу, компьютерлі және магнит-резонансты томография). Орын басушы гормондық терапия. Диспансерлік бақылау. Гигантизм. Ұзын бойлылардың әр түрлі формаларының саралау диагнозы. Гипофизарлы гигантизмнің диагностикасы, клиникасы және оны емдеу. Семіздік. Этиологиясы. Патогенезі. Жіктелуі. Клиникасы. Метаболизмдік бұзылыстары. Диагностика әдістері (краниографиясы, көз түбі, зат алмасу көрсеткіштері, гормоналдық профилі). Семіздік әр түрлі формаларының саралау диагнозы.

		Емдеу. Емдәммен емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу.
34	Жыныстық дамудың және жыныстық саралаудың бұзылыстары	Жыныстың мезгілсіз дамуы. Анықтамасы. ЖМД нағыз және жалған формалары кезіндегі клиникалық көріністері және гормоналды статус-тардың ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Гипогонадизм. Анықтамасы. Ілкі және салдарлық гипогонадизмнің клиникалық көріністері мен гормондық статустары, себептері. Диагностикасы. Емдеу. Диспансерлік бақылау. Клайнфельтер синдромы. Шерешевский-Тернер синдромы. Клиникасы. Диагностикасы. Карио-тип сипаттамасы. Орын басушы гормондық тера-пия. Гермафродитизм. Клиникасы. Зертханалық диагностика әдістері. Саралау диагнозы. Емдеу принциптері.

3.3 Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны
Стационардағы клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы	
Стационардағы балалар клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы	
1	Палатадағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.
4	Үйде стационар ұйымдастыру.
5	Иммунды жауапты реттеу. Генетикалық бақылау. Иммунды жүйенің нейро-эндокринді, цитокинді бақылауы.
6	Т- және В-тәуелді иммунитет тапшылығы. Фагоцитоз, комплемент жүйесі тапшылығы.
7	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.
8	Пикфлоуметрияны жүргізу және оның нәтижелерін талдау.
9	Жылдар шаршау синдромы, созылмалы шаршау синдромы.
10	Қазақстанда аллергоздардың негізгі түрлерінің таралуы.
11	Аллергиялық аурулар өсуіне әсер ететін қауіп факторлары. Стресс.
12	Арнайы иммунодиагностика, оның мақсаты мен түрлері.

16	Другие формы аллерги-ческих заболеваний	Синдром Лайелла, аллергический альвеолит и дру-гие. Смешанные формы аллергии. Особенности ве-дения больных на догоспитальном этапе.
17	Алгоритмы рациональ-ной дифференциальной диагностики, тактики ведения и диспансерного наблюдения аллергологи-ческих больных в амбу-латорных условиях при заболеваниях дыхатель-ной, сердечно-сосудистой и эндокринной пищева-рительной, мочевыдели-тельной, кроветворной систем, оказание экстрен-ной и скорой неотложной помощи на догоспиталь-ном этапе	Принципы рациональной дифференциальной диа-гностики, тактики ведения и диспансерного наблю-дения аллергологических больных в амбулаторных условиях при заболеваниях дыхательной, сердеч-нососудистой и эндокринной пищеварительной, моче-выделительной, кроветворной систем, оказа-ние экстренной и скорой неотложной помощи на догоспитальном этапе.
18	Неотложные состояния в аллергологии на догоспи-тальном этапе	Неотложные состояния в аллергологии на догоспи-тальном уровне. Принципы оказания экстренной помощи.
19	Диагностика аллерги-ческих болезней	Общелабораторные, функциональные и специ-альные методы исследования (в пульмонологии, гастроэнтерологии, кардиологии, оториноларин-гологии, офтальмологии и дерматологии) в части диагностики дифференциальной диагностики ал-лергической патологии.
20	Лечение больных аллергией	Принципы лечения больных с аллергическими заболеваниями. Лечение больных в остром состо-янии. Этиотропная терапия (прекращение контак-та с аллергеном). Специфическая иммунотерапия аллергеном, ее механизмы, показания и противо-показания, методика проведения. Аллерговакци-ны. Аллергоглобулин. Патогенетическая терапия: препараты антимедиаторного действия, гормоно-терапия, механизмы действия глюкокортикоидов и показания к их применению, витаминотерапия, иммуномодуляторы. Лечение больных в стадии ремиссии. Реабилитация больных аллергией. Не-отложная помощь при анафилактическом шоке

		Лечение. Особенности ведения больных бронхиальной астмой на догоспитальном этапе.
8	Поллиноз	Распространенность, сезонность. Природа аллергена, Основные нозологические формы (поражение дыхательных органов, конъюнктив, ЛОР-органов и другие). Диагностика. Клиника, дифференциальный диагноз. Лечение. Особенности ведения больных поллинозом на догоспитальном этапе.
9	Пищевая аллергия	Природа аллергенов. Клинические формы пищевой аллергии. Диагностика. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергическими реакциями. Пищевая аллергия и энзимопатии. Лечение. Особенности ведения больных пищевой аллергией на догоспитальном этапе.
10	Крапивница и отек Квинке	Классификация, аллергены. Клиническая картина. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергической формой, с наследственным ангионевротическим отеком. Лечение. Особенности ведения больных крапивницей и отеком Квинке на догоспитальном этапе.
11	Лекарственная аллергия	Виды побочного действия лекарств. Клинические проявления, диагностика, лечение. Особенности ведения больных лекарственной аллергией на догоспитальном этапе.
12	Инсектная аллергия	Аллергическая реакция на ужаление перепончатокрылыми насекомыми. Клинические проявления. Лечение. Особенности ведения больных на догоспитальном этапе.
13	Анафилактический шок	Этиология, патогенез. Клиническая картина. Диагноз, дифференциальный диагноз. Лечение и профилактика. Меры неотложной помощи при системной анафилаксии на догоспитальном этапе.
14	Сывороточная болезнь	Этиология, патогенез. Клинические проявления. Лечение, предупреждение. Особенности ведения больных на догоспитальном этапе.
15	Аллергические заболевания кожи	Этиология и патогенез. Клиническая картина Атопический дерматит, клинические формы, дифференциальный диагноз. Роль генетических факторов. Лечение. Особенности ведения больных на догоспитальном этапе.

13	Баяндамалар дайындау, оларды клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларда ұсыну.
14	Басқа бөлімшелердің консилиумына және консультацияларына қатысу.
15	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
16	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
17	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
18	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құрастыру.
Амбулаториялық-емханалық алергологиясы Амбулаториялық-емханалық балалар алергологиясы	
1	Әр маманның кабинетінде жұмыс істеу.
2	Еңбекке уақытша және тұрақты жарамсыздығын сараптау кабинетінде жұмыс істеу.
3	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
4	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
5	Үйде стационар ұйымдастыру.
6	Пикфлоуметрияны жүргізу және оның нәтижелерін талдау.
7	Амбулаториялық қабылдауда науқастарға кеңес беру.
8	Аллергологиялық науқасты үйде бақылау.
9	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
10	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.
11	Баяндамалар дайындау, оларды клиникалық конференцияларда ұсыну.
12	Әлеуметтік маңызды аурулар мектептерінде науқастарды оқыту (АГ, БА, СД, ХСН, ИБС және т.б.).
13	Салауатты өмір сүру салтын қалыптастыру жөніндегі жұмыстар.
14	Участкеде әлеуметтік-қолайсыз контингентпен жұмыс істеу.
15	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
16	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құрастыру.
Ішкі аурулары	
1	Палатадағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Артериялық қысымды өлшеу және аяқтағы тамырлар соғысын анықтау.
4	ЭКГ түсіру және оны түсіндіру.
5	ЭХОКГ талдау.

6	Спирометрия нәтижелерін талдау.
7	Пикфлоуметрияны жүргізу және оның нәтижелерін талдау.
8	Құрсақ қуысын пункциялау.
9	Плевра қуысын пункциялау.
10	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.
11	Инъекцияның барлық түрін жасау.
12	Қуықты катетерлеу.
13	Тазарту және сифон клизмаларын жүргізу.
14	Қалқаншабезді пальпациялау.
15	Сүтбезді пальпациялау.
16	Тәуліктік, апталық рациондағы тамақтың калориясын, биологиялық құндылығын, өнімдер мен дайын тамақтардың оргонолептикалық сапасын анықтау.
17	Артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.
18	Баяндамалар дайындау, оларды клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларда ұсыну.
19	Басқа бөлімшелердің консилиумына және консультацияларына қатысу.
20	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
21	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
22	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
23	Резидентура тындарманының портфолиосын құрастыру.
Балалар аурулары	
1	Палатадағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	ЭХОКГ талдау.
4	Спирометрия нәтижелерін талдау.
5	Пикфлоуметрияны жүргізу және оның нәтижелерін талдау.
6	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қандарының сәйкестілік сынағын анықтау.
7	Инъекцияның барлық түрін жасау.
8	Қуықты катетерлеу
9	Тазарту және сифон клизмаларын жүргізу.
10	Балардағы тағамдануды есептеу.
11	Артериялық қысымды өлшеу және тамырлар соғысын анықтау.

Аллергология амбулаторно-поликлиническая		
1	Нормативно-правовые акты и документация в организациях первичной медико-санитарной помощи (ПМСП)	Формуляр актов и документов в организации первичной медико-санитарной помощи.
2	Организация амбулаторной аллергологической помощи взрослому населению в РК	Принципы организации амбулаторной аллергологической помощи взрослому населению в РК.
3	Ведение учетно-отчетной документации в организациях. Доказательная медицина в амбулаторной клинической практике	Принципы доказательной медицины в амбулаторной клинической практике.
4	Клиническая эпидемиология и медицина, основанная на доказательствах, в работе врача-аллерголога	Цели и задачи клинической эпидемиологии. Основные показатели, характеризующие эффективность терапевтического вмешательства. Понятие о суррогатных критериях. История доказательной медицины. Создание, адаптация, использование и критическая оценка клинических руководств. Протоколы лечения аллергических заболеваний, основанные на доказательной медицине. Основы организации медицинского аудита.
5	Медицинская этика и медицинская деонтология в аллергологии	Взаимоотношения в медицинском коллективе (врач и коллеги, врач и медицинский персонал). Деонтологические аспекты деятельности врача-аллерголога при проведении интенсивной терапии, реанимации. Информированное согласие аллергологического пациента на лечение.
6	Организация диспансерного наблюдения аллергологических больных	Принципы и критерии наблюдения аллергологического больного. Экспертиза временной и стойкой нетрудоспособности. Диспансеризация.
7	Бронхиальная астма	Эпидемиология. Классификация Этиология и патогенез (иммунопатогенез) основных форм бронхиальной астмы. Диагностика, дифференциальный диагноз. Природа аллергена. Клиническая картина. Предрасполагающие факторы. Прогноз. “Аспириновая” астма. Астма физической нагрузки. Другие аллергические заболевания органов дыхания.

6	Особенности ВИЧ-инфекции у детей	Этиология. Характеристика ВИЧ, основные антигены, иммунотропизм, пути трансмиссии. Механизмы инфицирования иммунной системы у детей. Эпидемиология, группы риска. Клинические формы СПИДа у детей. Спектр инфекционных процессов при СПИДе. Саркома Капоши и другие опухоли при СПИДе, лимфоаденопатия. Поражение ЦНС. Особенности изменений в иммунной системе детского возраста. Лабораторная иммунодиагностика ВИЧ-инфекции (иммуноферментный анализ, иммуноблот, цепная полимеразная реакция), сероконверсия. Клинико-иммунологические критерии СПИДа. Пути предупреждения (вакцинация) и лечения ВИЧ-инфекции.
7	Аутоиммунные заболевания у детей	Этиология, патогенез, классификация аутоиммунных заболеваний и иммунодефицитных состояний в детском возрасте.
8	Клиническая иммунофармакотерапия детей	Клиническая фармакотерапия. Механизмы действия иммуноактивных препаратов.
9	Эпидемиология аллергических заболеваний у детей	Эпидемиология аллергических заболеваний у детей в мире, в Казахстане и в данном конкретном регионе.
10	Аллергические заболевания респираторного тракта у детей	Этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения аллергических заболеваний респираторного тракта у детей: аллергические риносинуситы, конъюнктивиты ларингиты, трахеиты, бронхиальная астма.
11	Поллинозы у детей	Поллинозы у детей. Этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения.
12	Аллергические заболевания желудочно-кишечного тракта у детей	Этиопатогенез клиника, диагностика и принципы лечения аллергических поражений желудочно-кишечного тракта у детей различного возраста
13	Аллергические поражения кожи у детей	Аллергические поражения кожи. Атопический дерматит. Крапивница, отек Квинке.
14	Неотложные состояния в детской аллергологии	Неотложные состояния в детской аллергологии и помощь при них: анафилактический шок, астматический приступ и статус, отек Квинке, в том числе гортани, крапивница.
15	Специфическая и неспецифическая иммунотерапия у детей	Показания и противопоказания к неспецифической и специфической иммунотерапии, методика и возможные осложнения их применения у детей.

12	Баяндамалар дайындау, оларды клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларда ұсыну.
13	Басқа бөлімшелердің консилиумына және консультациясына қатысу.
14	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
15	Қабылдау бөлімшелерінде кезекшілік ету.
16	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
17	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құрастыру

4 Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Дерматология	
1	ҚР дерматологиялық қызметтің құрылымы және ұйымдастыру.
2	Заманауи дерматовенерологияның өзекті мәселелері.
3	Тері аурулары диагностикасында заманауи технологиялар жетістіктері.
4	Мультифакторлы аурулар терапиясының әдістері. Дерматологиялық практикадағы кортикостероидтар.
5	Стационар жағдайында тері аурулары, ЖЖЖА бар науқастар күтімі алгоритмі.
6	Гиперсезімталдылық синдромы мен васкулиттер.
7	Басқа жүйелер мен ағзалар ауруларында тері, оның қосалқылары мен кілегей қабаттар зақымдары.
8	Дерматовенерологиядағы дәлелді медицина.
9	Дерматовенерологияда шұғыл жағдайлардың диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, емдеу алгоритмі.
Оториноларингология	
1	ҚР амбулаторлы-емханалық оториноларингологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру.
2	Оториноларингологиялық науқастардың диспансерлік динамикалық күтімі және санаторлы-курортты емдеу.
3	Оториноларингологияның дәлелді медицинасы.
4	Оториноларингологияның негізгі симптомдары мен синдромдары.
5	Амбулаториялық жағдайда науқастар дертінің диагностикасы және емдеу хаттамаларын құрастыру және тағайындау принциптері.

Аллергология және клиникалық иммунологияның клиникалық зертханалық диагностика	
1	Клиникалық иммунологиялық зертханалық диагностиканың өзекті мәселелері. Қазақстан Республикасында иммунологиялық зертхананың ұйымдастыру. Халықаралық стандарттары.
2	Аллергология мен клиникалық иммунологиядағы клиникалық-зертханалық зерттеу әдістерінің маңызы. Иммунды статусты бағалау әдістері.
3	Заманауи иммунологиялық анализаторлар мен қондырғылар. Зертханалық иммунологиялық зерттеулер сапасын басқару.
4	Аутоиммунды және иммундыпролиферативті аурулардың иммунодиагностикасы.
5	Аллергиялық аурулардың зертханалық диагностика бағдарламалары мен алгоритмдері.
6	Иммунофенотиптеу және басқа да иммунологиялық зерттеу әдістері. ИФА, ПТР.
7	Иммунологиялық зерттеулер сапасының зертхана ішілік, зертхана аралық бақылауы.
Аллергология және клиникалық иммунологияның клиникалық фармакологиясы	
1	Аллергологияда тиімді фармакотерапия негіздері.
2	Аллергологиялық аурулардың фармакоэпидемиологиялық аспектілері.
3	Клиникалық практикада иммуномодуляторларды қолдану.
Аллергология және клиникалық иммунологияның нутрициологиясы	
1	Қазақстанда тағаммен емдеуді ұйымдастыру.
2	Аллергиялық аурулар мен иммунды патологиялық жағдайлардағы диетотерапия принциптері.

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың мазмұны мен тақырыптық жоспары үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
Дерматология		
1	ҚР амбулаториялық-емханалық дерматовенерологиялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру. Тері және венерологиялық	Жұқпалы тері аурулары мен жыныстық жолмен жұғатын аурулар (ЖЖЖА) таралуымен күресу және емдеуін ұйымдастыруда дерматовенерологиялық мекемелердің рөлі. Мамандырылған емдеу-профилактикалық мекемелер (диспансерлер,

		чение показания к применению. Локальная иммунорекция цитокинами.
31	Иммункорригирующие лекарственные препараты	Классификация, механизмы действия. Показания к применению и ограничения. Иммунный контроль иммунотропной терапии. Возможности лечебного применения моноклональных антител и других иммунобио-технологических препаратов, ограничения. Иммунотоксины. Современные противовоспалительные средства. Генная терапия иммунопатологии.
32	Иммунореабилитация	Этапы иммунореабилитации. Курортные факторы в лечении заболеваний иммунной системы.
Клиническая иммунология и аллергология детская в стационаре		
1	Возрастные особенности иммунопатологии	Особенности иммунной системы новорожденных и детей разного возраста, основные нарушения. Адаптация иммунной системы. Наиболее распространенные иммунопатологии у детей, иммунодиагностика: принципы лечения.
2	Основы теоретической и клинической иммунологии детского возраста	Основы теоретической и клинической иммунологии детского возраста. Нормативные показатели основных количественных и функциональных лабораторных иммунологических тестов у детей.
3	Особенности курации и проведения лечебно-диагностических манипуляций у детей иммунодефицитными состояниями и аллергическими заболеваниями	Психологические особенности детей с иммунодефицитными состояниями и аллергическими заболеваниями. Особенности проведения лечебно-диагностических манипуляций (пункция костного мозга, трепанобиопсия и др.) у детей различного возраста. Информирование пациентов (родственников) о манипуляции в соответствии с кодексом о здоровье.
4	Иммунопрофилактика детей	Организационно-методические основы активной иммунизации и профилактики поствакцинальных осложнений у детей. Сущность и цели иммунопрофилактики инфекционных болезней, характеристика вакцинального процесса и поствакцинального иммунитета.
5	Иммунодефицитные состояния у детей	Причины возникновения иммунной патологии в детском организме, механизмы их развития. Иммунодефицитные состояния и заболевания. Первичные и вторичные иммунодефициты. Методы лабораторного обследования больных с иммунодефицитами.

27	Иммунология трансплантации	Основные понятия о трансплантационном иммунитете. HLA система, гены и антигены, организация, значение в подборе донора-реципиента. Современные методы HLA типирования (серологические, генотипирование и другие). Иммунные механизмы отторжения трансплантата. Особенности трансплантации органов иммунной системы. Трансплантация костного мозга, тимуса, клеток печени эмбриона, лимфатических узлов. Иммунологические осложнения. Болезнь трансплантат против хозяина, клинические проявления, диагностика, лечение. Иммунологические особенности ксенотрансплантации. Химеризм. Иммунологические аспекты трансфузии крови.
28	Иммунотропная терапия	Основные понятия. Виды и уровни иммунотропной терапии. Показания и противопоказания.
29	Иммуносупрессия	Определение. Виды иммуносупрессии, классы иммуносупрессоров алкилирующие препараты, антиметаболиты, стероиды, антибиотики. Антимфоцитарная и антитимоцитарная сыворотки, получение, механизм действия. Особенности иммунотропного действия препаратов типа циклоспорина А.. Иммуносупрессивное действие ионизирующего излучения. Оценка иммунотропного действия иммуносупрессоров. Осложнения иммуносупрессорной терапии. Современные подходы к испытанию и применению иммуносупрессивных препаратов.
30	Иммунокоррекция	Определение. Виды иммунокоррекции (иммунная инженерия, гормоны и медиаторы иммунной системы, фармакологические средства). Показания к применению. Иммуноглобулинотерапия. Виды препаратов иммуноглобулинов, получение, побочные явления Адоптивная иммунотерапия. Экстракорпоральная Иммунокоррекция, виды. Лимфокинактированные киллеры. Иммунокорригирующие эффекты гемосорбции Иммуносорбция, виды, природа сорбентов. Показания. Пептиды иммунной системы. Гормональные препараты тимуса, миелопептиды. получение, характеристика, схемы применения. Цитокины и другие медиаторы иммунной системы в клинической практике: интерфероны, интерлейкины и т.д. Природа, полу-

	аурулары мен сырқаттанған адамдарды уақытылы анықтауда диспансер мен жалпы емдеу желісінің рөлі	кабинеттер) қызметтері: науқастарды емдеу, ЖЖЖА және тері ауруларымен сырқаттанатын адамдарды белсенді анықтау және тіркеу; ауру ошағында диспансерлік жұмыс өткізу; ЖЖЖА және жұқпалы тері ауруларына профилактикалық тексеру ұйымдастыру; халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.
2	Диспансер жағдайында тері және венерологиялық ауруларды тексеру тәсілдері	Диагностиканың негізгі кезеңдері. Ауру белгілері туралы мәліметтерді жинау және олардың диагностикалық маңызын бағалау. Науқастың клиникалық тексеруі, физикалық зерттеу әдістерін қолдану. Топтарда аурулардың дифференциациясы. Терідегі иммундық реакциялар және олардың бұзылысы. Терімен, Лангерганс клеткаларымен ассоциирленген лимфоидті тіндер. Диагностикалық зертханалық зерттеулер. Диагноздың дәйектілігін логикамен және статистикамен дәлелдеу.
3	АМСЖ жағдайында терілік және венерологиялық аурулармен сырқаттанатын науқастарды тексеру әдістері	Тері ауруларымен сырқаттанатын науқастарды тексеру әдістемелері. Тері ауруларын емдеудің негізгі принциптері. Науқасты қарау. Тері жағдайын тексеру. Бөртпенің біріншілікті және екіншілікті морфологиялық элементтері. Арнайы тексеру әдістері: пальпация, қырнау, диаскопия, зондпен басу, қырнау арқылы дерматологиялық феномендерін анықтау және т.б.. Зертханалық диагностикалау (иммундық-аллергиялық тестер, ИФА). Егде жастағы адамдардағы терілік өзгерістер (тері құрғақтығы, кератоз, себореялық дерматит). Базалды-жасушалық карцинома.
4	Терінің, оның қосалқылары және тері шелмайы инфекциялық ауруларының диагностика, дифференциалды диагностика алгоритмдері	Терінің жұқпалы ауруларына күдік туғанда (іріңді, саңырауқұлақты, паразитарлы аурулары) клиникалық хаттамаларына сәйкес терінің, оның қосалқылары және тері шелмайы инфекциялық ауруларының диагностика, дифференциалды диагностика алгоритмдері. Зертханалық диагностикасы. Диагностиканың микроскопиялық, бактериологиялық, люминесцентті, молекулалық-биологиялық зерттеу әдістері. Дерматологиядағы иммунофлуоресцентті әдістер. Клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеудің заманауи әдістері.
5	Терінің, оның қосалқылары және тері	Терінің, оның қосалқылары және тері шелмайы инфекциялық емес аурулары диагностикасының

	шелмайы инфекциялық емес аурулардың диагностика, дифференциалды диагностика алгоритмдері	клиникалық хаттамалары. Пренаталді диагностика. Клиникалық, серологиялық, цитологиялық, биохимиялық, иммунологиялық, гистологиялық, микробиологиялық, вирусологиялық зерттеу әдістері нәтижелеріне интерпретация жасау. Дерматологиядағы иммунофлуоресцентті әдістер. Клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеудің заманауи әдістері.
6	Жыныстық жолмен жұғатын аурулардың диагностикасы	Мерездің, гонореяның, трихомониаздың, хламидиоздың, гарднерелездің, уреаплазмоздың, АИВ-ЖИТС иммунологиялық аспектілері. Клиникалық, серологиялық, биохимиялық, иммунологиялық, микробиологиялық, вирусологиялық зерттеу әдістері нәтижелеріне интерпретация жасау. Клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеудің заманауи әдістері.
7	Псориаз. Қызыл жалпақ теміреткі	Этиологиясы, патогенезі. Клиникалық әр түрлілігі және ағымы. Саралау диагностикасы. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу. Диспансерлеу. Қызыл жалпақ теміреткі. Патогенезі. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Клиникасы және тері мен сілемейлі қабықшадағы аурудың ағымы. Патоморфологиясы. Саралау диагнозы, дәлелді медицина ұстанымен емдеу.
8	Қарапайым және аллергиялық дерматиттер. Нейродермит	Саралау диагнозы. Клиникалық ерекшеліктері емдеу және алдын-алу. Токсокодермия. Анықтамасы. Патогенезі. Дәрілік токсикодермиялар. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Жасушалық иммундық-аллергиялық тесттердің диагностикалық мәні. Лайелла синдромы. Әр түрлі формалы токсикодермияны емдеу және алдын-алу. Шектелген және таралған нейродермиттің клиникалық ерекшеліктері. Емдеу, диспансерлеу, жұмысқа орналастыру.
9	Есекжем, қышыма, тері қышымасы	Себепті факторлары. Патогенезі. Ағза реактивтілігі өзгерісінің рөлі. Жіктелуі. Клиникалық әр түрлілігі. Гистопатологиясы. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымен емдеу принциптері. Алдын-алу.
10	Экзема	Гистопатологиясы. Жіктелуі. Клиникалық ағамының варианттары. Дерматитпен, токсикодермия-

		определение фенотипа трансформированных клеток. Возможные этиологические факторы иммунопролиферативных заболеваний: роль вирусов (ретровирусы). Иммунопатогенез, иммунодиагностика, методы иммунокорригирующей терапии при наиболее распространенных заболеваниях: Т-клеточные опухоли, В-клеточные опухоли, множественная миелома, лимфогранулематоз, макроглобулинемия Вальденстрема, болезни тяжелых и легких цепей, криоглобулинемия и другие. Методы выявления миеломного белка. Иммунный статус больных лимфопрлиферативными заболеваниями. Возрастные особенности. Связь иммунодефицитов с аутоиммунными и иммунопролиферативными заболеваниями. Принципы иммунокоррекции при новообразованиях иммунной системы (иммуносупрессия, иммуностимуляция, экстракорпоральная иммунокоррекция. лимфокинактивированные киллеры и другие).
25	Инфекции иммунной системы	Основные понятия. Действие микроорганизмов на клетки и органы иммунной системы (иммунотропизм). Вирусы с тропизмом к иммунной системе (герпетические вирусы, вирус иммунодефицита человека; ВИЧ). Инфекционный мононуклеоз, этиология. Иммунотропизм вируса Эпштейна-Барра Клиника, иммунопатология. Иммунодиагностика, лечение. Другие инфекции иммунной системы.
26	Синдром приобретенного иммунодефицита (СПИД)	Определение. Этиология. Характеристика ВИЧ, основные антигены, иммунотропизм, пути трансмиссии. Механизмы инфицирования иммунной системы. Эпидемиология, группы риска. Клинические формы СПИДа. Спектр инфекционных процессов при СПИДе. Саркома Капоши и другие опухоли при СПИДе, лимфоаденопатия. Поражение ЦНС. Особенности изменений в иммунной системе. Лабораторная иммунодиагностика ВИЧ-инфекции (иммуноферментный анализ, иммуноблот, цепная полимеразная реакция), сероконверсия. Клинико-иммунологические критерии СПИДа. ВИЧ-инфекция у детей. Пути предупреждения (вакцинация) и лечения ВИЧ-инфекции.

16	Крапивница и отек Квинке	Классификация, аллергены. Клиническая картина. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергической формой, с наследственным ангионевротическим отеком. Лечение.
17	Лекарственная аллергия	Виды побочного действия лекарств. Клинические проявления, диагностика, лечение.
18	Инсектная аллергия	Аллергическая реакция на ужаление перепончатокрылыми насекомыми. Клинические проявления. Лечение.
19	Анафилактический шок	Этиология, патогенез. Клиническая картина. Диагноз, дифференциальный диагноз. Лечение и профилактика. Меры неотложной помощи при системной анафилаксии.
20	Сывороточная болезнь	Этиология, патогенез. Клинические проявления. Лечение, предупреждение
21	Аллергические заболевания кожи	Этиология и патогенез. Клиническая картина Атопический дерматит, клинические формы, дифференциальный диагноз. Роль генетических факторов. Лечение.
22	Другие формы аллергических заболеваний	Синдром Лайелла, аллергический альвеолит и другие. Смешанные формы аллергии.
23	Лечение больных аллергией	Принципы лечения больных с аллергическими заболеваниями. Лечение больных в остром состоянии. Этиотропная терапия (прекращение контакта с аллергеном). Специфическая иммунотерапия аллергеном, ее механизмы, показания и противопоказания, методика проведения. Аллерговакцины. Аллергоглобулин. Патогенетическая терапия: препараты антимедиаторного действия, гормонотерапия, механизмы действия глюкокортикоидов и показания к их применению, витаминотерапия, иммуномодуляторы. Лечение больных в стадии ремиссии. Реабилитация больных аллергией. Неотложная помощь при анафилактическом шоке и других острых иммунопатологиях.
24	Иммунопролиферативные заболевания	Основные понятия. Общая характеристика лимфопролиферативных заболеваний, классификация. Понятие о Т- и В-клеточных и других злокачественных новообразованиях иммунной системы. Иммунодиагностика опухолей иммунной системы,

		мен, нейродермитпен саралау диагнозын жүргізу. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымен емдеу принциптері. Ауру өршуінің алдын-алу, жұмысқа орналастыру.
11	Пиодермиялар	Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Жіктелуі. Стафило- және стрептодермиялармен саралау диагнозын жүргізу. Аралас және типсіз формалары. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымен емдеу принциптері. Ауру өршуін алдын-алу, жұмысқа жарамсыздық сараптамасы.
12	Қотыр. Педикулез	Қоздырғышы. Эпидемиологиясы. Клиникасы. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Асқынулары. Алдын-алу. Емдеу. Педикулез. Эпидемиологиясы. Клиникасы. Емдеу. Алдын-алу. Шұғыл хабарландыру құру.
13	Микоздар. Тері мен сілемейдің кандидозы	Пиломикоздар. Қоздырғышы. Жұғу жолдары. Жіктелуі. Клиникасы. Саралау диагнозы. Диагностикасы. Микидтер. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу принциптері. Алдын-алу: микозбен күресу шараларын ұйымдастыру. Дерматофитиялар (табан микоздар). Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Жіктелуі. Клиникасы. Онихомикоздар. Микидтер. Рубромикоз. Тері мен сілемейдің кандидозы. Диагностикасы. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымен емдеу принциптері. Микозбен күресу шараларын ұйымдастыру.
14	Қарапайым көпіршікті теміреткі, құрсау теміреткі. Сүйелдер, сүйір кондилломалар, контагиозды моллюск. Экссудативті және түйінді эритемалар, қызғылт теміреткі	Қарапайым көпіршікті теміреткі, құрсау теміреткі. Этиологиясы, патогенезі, саралау диагнозы, асқынулары. Дәлелді медицина ұстамымен емдеу принциптері. Сүйелдер, сүйір кондилломалар, контагиозды моллюск. Клиникасы, емдеу, алдын-алу. Экссудативті және түйінді эритемалар, қызғылт теміреткі. Олардың патогенезі, клиникалық әр түрлілігі, ағымының ерекшеліктері. Саралау диагнозы. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Дәлелді медицина ұстанымен емдеу принциптері. Эритемия қайталануын алдын-алу. Жұмысқа қабілеттілігінің сараптамасы.

15	Мерез	Инфекцияның таралу жолдары. Инкубациялық кезеңі. Мерездің симптомдары, жіктелуі, диагностикалық әдістері, шұғыл хабарландыру толтыру. Ағымының ерекшеліктері және оларға анықтама беру. Салдарлық жаңа және салдарлық қайталамалы мерез, олардың саралау диагнозы. Сифилидтердің әр түрлілігі және олардың симптоматикасы. Иммунологиялық реакциялары. Туа біткен мерез, жіктелуі. Ағымының және әр кезеңіндегі клиникалық ерекшеліктері. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Серодиагностикасы.
16	Несеп-жыныс ағзаларының создық, трихомонадалық, хламидиялық инфекциялары	Несеп-жыныс ағзаларының создық, трихомонадалық, хламидиялық инфекциялары туралы түсінік және олардың асқынулары. Уретриттер жіктелуі. Жергілікті диагностикалық әдістері. Өршіту және этиологиялық диагностика әдістері. Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. Жалпы және жергілікті терапияның принциптері. Айығу критерилері.
17	ЖИТС терілік көріністері	АИТВ-инфекциясы кезінде байқалатын терілік аурулар. Неопластикалық аурулар (Капоши саркомасы, лимфома, жалпақжасушалы карцинома, базалды-жасушалы карцинома, ауыз қуысының түкті лейкоплакиясы). Папулосквамозды аурулар (себореялық дерматит, ксероз/жүре пайда болған ихтиоз, вульгарлы псориаз, Рейтер синдромы). Вирус тудыратын инфекциялар (адам папилломасының вирусы, контагиозды моллюск, қарапайым және құрсау теміреткілерінің вирусы, цитомегалия вирусы, Эпштейн-Барр вирусы). Науқастың иммундық статусы ерекшеліктері. АМСЖ жағдайындағы диагностикалау әдістері.
18	Тері трансплантациясының иммунологиялық аспектілері	Тері трансплантациясының иммунологиялық аспектілері.
19	Тері және венерологиялық аурулардың медициналық-әлеуметтік сараптамасы	Барлық медицина желісі бойынша ЖЖЖА таралуын алдын алу үшін іс-шаралардың кешенді жоспарлары: денсаулық сақтау саласы, перзентханалар, ауруханалар мен әйелдер консультацияларының акушерлік және гинекологиялық бөлімшелері,

		Кумбсу. Понятие атопии. Стадии развития аллергических реакций. Роль иммунных и воспалительных клеток и их медиаторов в аллергических процессах Тучные клетки, базофилы, характеристика, роль в аллергических процессах. Аллергическое воспаление. IgE, структура, участие в аллергическом процессе. Рецепторы IgE Роль цитокинов в патогенезе аллергии. Аллергические заболевания Реагиновые, нереагиновые и смешанные формы. Нейрогормональные нарушения при аллергии. Факторы предрасположенности к аллергии, генетика аллергии. Понятие “органа мишени” при аллергии.
12	Аллергодиагностика	Принципы диагностики аллергических заболеваний. Аллергены как препараты для диагностики и лечения, их классификация, требования для клинического применения, стандартизация. Аллергологический анамнез. Кожные пробы, их виды, показания к проведению. Провокационные тесты, виды, способы постановки. Лабораторные методы исследования (дегрануляция тучных клеток, определение общего и специфического IgE, цитокинов, медиаторов). Принципы выявления псевдоаллергических реакций.
13	Бронхиальная астма	Эпидемиология. Классификация Этиология и патогенез (иммунопатогенез) основных форм бронхиальной астмы. Диагностика, дифференциальный диагноз. Природа аллергена. Клиническая картина. Предрасполагающие факторы. Прогноз. “Аспириновая” астма. Астма физической нагрузки. Другие аллергические заболевания органов дыхания. Лечение. Особенности бронхиальной астмы в детском возрасте.
14	Поллиноз	Распространенность, сезонность. Природа аллергена. Основные нозологические формы (поражение дыхательных органов, конъюнктив, ЛОР-органов и другие). Диагностика. Клиника, дифференциальный диагноз. Лечение.
15	Пищевая аллергия	Природа аллергенов. Клинические формы пищевой аллергии. Диагностика. Дифференциальный диагноз с псевдоаллергическими реакциями. Пищевая аллергия и энзимопатии. Лечение.

		иммунной системы. Сахарный диабет, особенности иммунных нарушений при разных формах, иммунодиагностика. Аутоиммунные заболевания щитовидной железы (Базедова болезнь, зоб Хосимото и др.), природа аутоантигена, иммунопатогенез. Аутоиммунные заболевания крови, иммунодиагностика, природа антигена, основные клинические проявления, лечение. Антилимфоцитарные аутоантитела. Аутоантитела к гранулоцитам (гранулематоз Вегенера).
8	Болезни иммунных комплексов	Основные понятия. Иммунные комплексы, их характеристика, состав, методы выявления. Диагностическая и патогенетическая значимость определения иммунных комплексов. Клинические проявления иммунокомплексной патологии. Иммунные комплексы и инфекционные болезни, болезни почек. Лечение болезней, связанных с иммунными комплексами (удаление антигена, антител, иммунных комплексов).
9	Антирецепторные заболевания	Основные понятия. Природа антител и клеточных рецепторов. Механизмы повреждающего действия антирецепторных антител, методы их выявления. Болезни с наличием антител к рецепторам: злокачественная миастения, Базедова болезнь, сахарный диабет и другие. Иммунодиагностика. Основные клинические проявления. Иммунокорригирующая терапия. Иммунопатологии с аутоантителами к базальным мембранам почечных канальцев, кожи, легких, компонентам комплемента, свертывающей системы, к гормонам и т.д.
10	Лечение больных с аутоиммунной патологией	Иммуносупрессивная (циклоsporин А и другие), противовоспалительная (глюкокортикоиды, нестероидные противовоспалительные средства) и другие виды терапии; иммунологический контроль. Иммуноглобулины для внутривенного введения. Оральная толерантность и аутоиммунная патология.
11	Общая аллергология	Современная классификация аллергических реакций. Реакции повышенной чувствительности немедленного и замедленного типов. Патогенетические классификации по А.Д. Адо и по Желлу и

		жалпы профилдегі емдеу-профилактикалық ұйымдар. Денсаулық сақтау салалықтары мен органдардың басқа ведомствалар, қоғамдық ұйымдармен бір-лесе іс-шаралары.
Оториноларингология		
1	ҚР оториноларингологиялық жәрдемді ұйымдастыру	Емханадағы оториноларингологиялық қызметтің негізгі міндеттері. Емханадағы ЛОР-дәрігер қызметін регламенттейтін құжаттамалар. ЛОР-дәрігердің функциялық міндеті. ЛОР-кабинеттің құрылымы, жұмыс орны, амбулаториялық қабылдауды және ЛОР-ағзалардың амбулаториялық хирургиялық іс-шараларды жүргізуге арналған құрал-жабдықтары, жарықтандыру, дәрігер мен науқастың жайғасуы.
2	ЛОР-ағзалардың клиникалық анатомиясы және физиологиясы	ЛОР-ағзалардың клиникалық анатомиясының және физиологиясының ерекшеліктері. Норма және патология варианттары. Плакаттар мен мұляждар бойынша талдау.
3	ЛОР-ағзаларды зерттеу әдістері	Мұрын және мұрын маңы қойнауларын эндоскопиялық зерттеу әдістері мен техникалары. Мұрын және мұрын маңы қойнауларының сыртын қарап тексеру, пальпациялау. Алдыңғы және артқы риноскопия. Мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын тексеру. Жұтқыншақты эндоскопиялық әдіспен зерттеу және оны жүргізу техникасы. Орофарингоскопия. Мұрын-жұтқыншақты саусақпен тексеру. Көмейді эндоскопиялық әдіспен зерттеу және оның техникасы. Тура және тура емес ларингоскопия. Құлақты эндоскопиялық әдіспен зерттеу және оның техникасы. Отоскопия. Дабыл жарғағының қозғалғыштығын және есту түтігінің өткізгіштігін тексеру.
4	Мұрын мен мұрын маңы қойнауларының клиникалық анатомиясы, физиологиясы және зерттеу әдістері	Мұрын мен мұрын маңы қойнауларының клиникалық анатомиясы, физиологиясы. Мұрын мен мұрын маңы қойнауларын эндоскопиялық әдіспен зерттеу. Мұрынның тыныс алу функцияларын тексеру. Иіс сезу анализаторын зерттеу. Мұрын мен мұрын маңы қойнауларын диагностикалаудың сәулелік әдістері.

5	Мұрын фурункулы	Мұрын фурункулы. Этиопатогенезі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
6	Жіті және созылмалы ринит	Жіті және созылмалы ринит. Этиопатогенезі. Ағымының сатылары. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
7	Мұрыннан қан кету	Мұрыннан қан кету. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
8	Мұрын және мұрын маңы қойнауларының жарақаттары мен бөгде денелері. Мұрын, құлақ және жұтқыншақтың бөгде денелері мен жарақаттарына медициналық көмек көрсету	Мұрын және мұрын маңы қойнауларының жарақаттары мен бөгде денелері. Мұрын қалқасының гематомалары мен абсцестері. Мұрын зақымдануының салдары кезінде қалпына келтіру хирургиясының негізгі принциптері. Мұрын, құлақ және жұтқыншақтың бөгде денелері мен жарақаттарына медициналық шұғыл көмек көрсету принциптері. Науқастарға жетекшілік ету.
9	Жіті және созылмалы синусит	Жіті және созылмалы синусит. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
10	Жұтқыншақ пен өңештің клиникалық анатомиясы, физиологиясы және зерттеу әдістері	Жұтқыншақ пен өңештің клиникалық анатомиясы, физиологиясы және зерттеу әдістері. Эзофагоскопия. Жұтқыншақ пен өңештің диагностикалаудың сәулеті әдістері.
11	Жіті және созылмалы фарингиттер	Жіті фарингит. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету. Созылмалы фарингит. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
12	Жіті және созылмалы тонзиллит	Жіті және созылмалы тонзиллит. Жіктемесі. Ілкі жіті тонзиллиттер (типті баспа). Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
13	Сыртқы құлақ аурулары	Құлық. Сыртқы есту жолындағы бөгде денелер. Сыртқы есту жолынан құлықты және бөгде денелерді алу. Құлақ фурункулы. Сыртқы диффузиялы отит. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиника-

5	Вторичные иммунодефициты	Общая характеристика, патогенетические механизмы развития, диагностика. Иммунодефициты при вирусных, бактериальных, паразитарных и других инфекциях. Иммунодефицитные состояния при нарушении питания: кахексия, мальабсорбция, квашиоркор, ожирение и т.п. Иммунная недостаточность при злокачественных новообразованиях, болезнях обмена веществ, почек и других заболеваниях. Иммунодефициты, возникающие после воздействия биологических, физических, химических факторов. Ятрогенные иммунодефициты. Иммунодефициты и операционная травма, наркоз. Роль вторичных иммунодефицитов в патогенезе различных заболеваний человека Тимомегалия, иммунные нарушения. Лимфопролиферативный синдром.
6	Аутоиммунные расстройства	Основные понятия Характеристика аутоиммунных реакций и заболеваний, классификация (системные, промежуточные, органоспецифические). Гипотезы возникновения и этиологические факторы аутоиммунных болезней. Аутоиммунные расстройства и толерантность к “своему”. Аутоиммунизация и перекрестные иммунные реакции, роль инфекционного агента. Иммунодиагностика аутоиммунных расстройств Характеристика аутоантигена и аутоантител, сенсibilизированных лимфоцитов, их выявление. Тканевые повреждения при аутоиммунных заболеваниях. Клиника аутоиммунных процессов, возрастные особенности. Генетика аутоиммунитета, значение антигенов HLA класса I и II. Роль цитокинов в аутоиммунной патологии. Принципы иммунокоррекции при аутоиммунных заболеваниях.
7	Клиника, иммунопатогенез и лечение основных аутоиммунных заболеваний	Системная красная волчанка (СКВ), иммунопатогенез, иммунодиагностика, основные клинические проявления, лечение. Природа аутоантигенов. СКВ-подобные синдромы. Ревматоидный артрит, иммунопатология, иммунодиагностика, основные клинические проявления, лечение. Ревматоидный фактор. Иммунология ювенильного ревматоидного артрита. Иммунопатогенез других заболеваний суставов. Рассеянный склероз, иммунопатогенез, роль гуморальных и клеточных факторов

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Клиническая иммунология и аллергология в стационаре		
1	Оценка иммунной системы человека	Основные понятия. Иммунный статус, показания и принципы его оценки. Иммунологический анамнез. Тесты оценки иммунной системы человека, особенности постановки, интерпретация результатов. Иммунофенотипирование. Принципы иммунодиагностики. Иммунограмма.
2	Болезни иммунной системы	Определение. Классификация. Характеристика болезней иммунной системы человека. Основные механизмы развития иммунопатологического процесса. Принципы постановки иммунологического диагноза. Особенности обследования больных с иммунопатологией. Значение HLA-комплекса. Нейроиммуноэндокринные связи и их нарушение в патогенезе различных заболеваний.
3	Иммунодефициты	Иммунодефицитные заболевания. Определение. Классификация. Эпидемиология иммунодефицитов. Первичные и приобретенные иммунодефициты. Механизмы развития. Клинико-лабораторные критерии иммунодефицитов. Дифференциальная диагностика различных форм иммунодефицитов.
4	Клинические формы иммунодефицитов	Синдром тяжелого комбинированного иммунодефицита, гетерогенность, отдельные варианты (ретикулярная дисгенезия, синдром дефицита аденозиндеаминазы и другие). Синдромы тимусзависимого иммунодефицита (синдром Ди Джорджи и другие). Синдромы, проявляющиеся недостаточностью антителообразования (агаммаглобулинемия Брутона, синдром селективного дефицита IgA и другие). Молекулярные дефекты при иммунной недостаточности. X-сцепленные формы. Варибельные формы иммунодефицитов. Иммунодефицит с экземой и тромбоцитопенией (синдром Вискотт-Олдрича). Иммунодефицит с атаксией-телеангиэктазией (синдром Луи-Бар). Синдромы врожденных дефектов фагоцитоза (хроническая гранулематозная болезнь, синдром Чедиака-Хигаси и другие), комплемента (ангионевротический отек и другие) Дефекты адгезивных свойств лейкоцитов.

		сы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
14	Ортаңғы жіті іріңді отит	Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынулары. Профилактикасы. Науқастарға жетекшілік ету.
15	Мастоидит	Мастоидит. Мастоидиттің атпиялық формасы. Патогенезі, клиникасы, емі. Антрит. Патогенезі, клиникасы, емі. Тақырыптық науқастарға жетекшілік ету.
16	Есту қабілеті төмен ересектерді реабилитациясы	Есту функциясын қайта қалпына келтіру принциптері.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы клиникалық зертханалық диагностика		
1	Аллергология және клиникалық иммунологиядағы клиникалық зертханалық диагностика	Аллергология және клиникалық иммунологиядағы негізгі клиникалық-диагностикалық зерттеулер - қанның жалпы анализі (лейкоформула, ЭШЖ, эозинофилдерді есептеу), коагулограмма, қанның биохимиялық зерттеулері. Балалардағы ерекшеліктері.
2	Иммунологиялық зерттеу әдістері және олардың аллергиялық және иммундық аурулардағы маңызы	Зерттеудің клиникалық-лабораториялық әдістері және олардың аллергиялық және иммунды аурулар диагностикасындағы маңызы: иммунологиялық реакциялар (серологиялық, иммуноферментті талдау, иммунофлюоресценция, преципитация, комплементті байланыстыру, иммунодиффузия, гемагглютинация реакциялары және т.б.), балалардағы ерекшеліктері.
3	Иммунологиялық зерттеулерге қолданатын аппаратуралар	Иммунологиялық зерттеулерге қолданатын негізгі аппаратуралар типтері (люминесцентті, сәулелі және фазалы-контрастты микроскоптар, спектрофотометрлер, ағымды (проточные) цитофлюориметрлер және т.б.).
4	Иммунологиялық зерттеулер үшін биоматериалды алу тәсілдері мен ережелері	Иммунологиялық зерттеулердің заманауи әдістері. Клиникалық иммунологияда қолданылатын арнайы және функционалды зерттеу әдістері. Иммунологиялық зерттеулер үшін биоматериалды алу тәсілдері мен ережелері.
5	Иммунды статусты бағалау әдістері	Организмнің бейспецификалық резистенттілігін зерттеу әдістері. Нейтрофилдердің фагоцитарлық және метаболизмдік белсенділігін зерттеу әдістері.

		Бейспецификалық гуморалді факторларын зерттеу әдістері: лизоцимді, С-реактивті белокты, комплементтің және оның компоненттер белсенділігін, интерферонды. Арнайы клеткалық иммунды жауапты зерттеу әдістері. Клеткаларды ажырату әдістері. Лимфоциттер популяциясы және субпопуляциясы санын анықтау. Лимфоциттердің функционалдық белсенділігін митогендер, арнайы антигендермен бласттрансформация реакциясында анықтау әдістері. Гуморалді иммунитетті зерттеу әдістері. Иммуноглобулиндер кластар санын нефелометрия әдісімен, гелдегі радиалді иммунодиффузия әдісімен анықтау. Арнайы антиденелерді келесі әдістермен анықтау: агглютинация, гемагглютинация, нейтрализация, преципитация, Кумбс реакциясымен, иммуноэлектрофорез, радиоиммунологиялық, иммуноферментті талдау реакцияларымен. Айналымды иммунды комплекстерді анықтау әдістері. Қан жүйесі антигендерін анықтау. Эритроциттер жүйесі антигендерін типтеу. Лейкоциттер, тромбоциттер, қанның плазмалық белоктар антигендерін типтеу. Қан жүйесі антигендерін зерттеуінің клиникалық-диагностикалық маңызы. Балалар мен ересектерде аллергиялық аурулар диагностикасының ерекшеліктері.
6	Иммунды статусты зерттеу нәтижелерінің интерпретациясы	Иммунитетке тәуелді аурулар патогенезін анықтау мақсаты мен зертханалық зерттеу әдістер қорытындыларын талдау. Науқастың цитокинді статусын бағалау және интерпретация жасау.
7	HLA-типирлеу зертханасы	Организмнің ағзалары мен тіндерді ауыстырып салудағы иммунитеті. Трансплантациялық иммунитет туралы оқылым, халықаралық жіктелу. Трансплантаттар түрлері. Трансплантациялық антигендер. Донор мен реципиенттің сыйымдылығының генетикалық негіздері. HLA-типирлеу. Трансплантация кезіндегі иммунологиялық толеранттылық – қалыптасу механизмі және клиникалық маңызы. Қанның изоантигенді қасиеттері. Қан клеткалар антигендері және оларға арналған антиденелер. Изоиммунизация, аутоиммунизация. Трансфузиядан кейінгі реакциялар. ABO жүйесінде ана-

5	Алгоритм диагностики и ведения больных аллергозами с синдромами поражения эндокринной системы.
6	Дифференцированная иммуноткоррекция. Комбинированная и адъювантная иммунотерапия.
Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая	
1	Организация амбулаторно-поликлинической детской аллергологической службы в РК.
2	Эпидемиология, особенности патогенеза, клиники аллергических заболеваний у детей.
3	Принципы составления и применения протоколов диагностики и лечения детей с аллергическими заболеваниями в амбулаторных условиях.
4	Алгоритм диагностики и ведения детей аллергическими болезнями с синдромами поражения кроветворной, дыхательной системы.
5	Алгоритм диагностики и ведения детей аллергическими болезнями с синдромами поражения пищеварительной, мочевыделительной системы.
6	Алгоритм диагностики и ведения больных детей с синдромами поражения кожи и слизистых оболочек.
Внутренние болезни	
1	Актуальные проблемы кардиоревматологии.
2	Актуальные проблемы пульмонологии и аллергологии.
3	Актуальные проблемы эндокринологии.
4	Актуальные проблемы гастроэнтерологии.
5	Актуальные проблемы нефрологии.
6	Актуальные проблемы гематологии.
Детские болезни	
1	Организация педиатрической помощи в РК. Перинатальная младенческая и детская смертность.
2	Алгоритм диагностики, дифференциальной диагностики, классификация, протоколы и тактика лечения в неонатологии.
3	Лечение неотложных состояний у детей различного возраста по принципам интегрированного ведения болезней детского возраста.
4	Реабилитация и профилактика заболеваний у детей различного возраста.

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Клиническая иммунология и аллергология в стационаре	
1	Определение и задачи клинической иммунологии. Развитие дисциплины. Основные принципы и уровни организации аллергологической службы.
2	Оценка иммунной системы человека. Популяционные особенности иммунного статуса. Иммуноэкология.
3	Иммунодефициты.
4	Аутоиммунные расстройства.
5	Актуальные проблемы общей и частной аллергологии.
6	Иммунопатология при различных заболеваниях.
Клиническая иммунология и аллергология детская в стационаре	
1	Возрастные изменения иммунной системы. Особенности иммунной системы плода.
2	Особенности этиологии и патогенеза, клинического течения иммунопатологических и аллергических заболеваний у детей.
3	Эпидемиология аллергических заболеваний у детей в мире, в Казахстане и в данном конкретном регионе.
4	Оценка иммунной системы детей. Популяционные особенности иммунного статуса.
5	Иммунодефициты детского возраста.
6	Аутоиммунные расстройства у детей.
7	Актуальные проблемы общей и частной аллергологии у детей.
8	Иммунопатология при различных детских заболеваниях.
Аллергология амбулаторно-поликлиническая	
1	Организация амбулаторно-поликлинической аллергологической помощи населению в РК.
2	Основы организации, проведения и оценки медицинского (клинического) аудита аллергологической помощи больных.
3	Алгоритм диагностики и ведения больных аллергозами с синдромами поражения дыхательной системы.
4	Алгоритм диагностики и ведения больных аллергозами с синдромами поражения сердечно-сосудистой системы.

		мен ұрық арасындағы иммунологиялық шиелініс. Кейбір иммунологиялық зертханалық тесттердің клиникалық маңызы.
8	Аллергиялық аурулардың зертханалық диагностика әдістері	Аллергиялық аурулардың арнайы зертханалық диагностикасының негізгі әдістері. Зертханалық диагностика әдістері. В-тәуелді Е-глобулинді реакциялар. Тікелей және жанама базофилді тест. Аллергиялық реакциялардың артықшылықтары мен кемшіліктері. Радиоаллергосорбентті тест және жедел типтегі аллергияның басқа диагностика әдістері. Дәрілік аллергендердің диагностика әдістері. Бронх демікпесі, поллиноз, есекжем, квинке ісінуі және т.б. диагностика әдістері.
9	Иммунологиялық зертханалардағы заманауи инновациялық технологиялар	Иммунологиялық зертханалардағы заманауи инновациялық технологиялар. Клиникалық иммунологияда қолданатын арнайы және функциональды әдістер.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы клиникалық фармакология		
1	Аллергиялық және иммунды аурулардың клиникалық фармакологиясы мен фармакотерапиясының мәселелері	Аллергиялық және иммунды аурулардың клиникалық фармакологиясы мен фармакотерапиясының мәселелері. Аллергология және иммунологияда тиімді фармакотерапияның негіздері, дәлелді медицина.
2	Емдеу стандарттары, дәрілік формулярдың құрылысы, мазмұны және тағайындауы, емдеу стандарттары	Емдеу стандарттары, дәрілік формулярдың құрылысы, мазмұны және тағайындауы. Аллергиялық және иммунды ауруларды емдеу стандарттарының ерекшеліктері.
3	Аурудың ауырлығы және жанамаласқан патологияны ескере отырып тиімді препараттарды таңдау	Аллергология мен иммунология парктикасында қолданатын препараттарды тағайындау, адекватты дозасын таңдау, эффективтілігі мен қауіпсіздігін бағалауындағы клиникалық-фармакологиялық ұстанымдар. Дәрілердің әсер ету механизмдері, тағайындау көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, кері әсері. Әр науқасқа, оның ауру ауырлығына, қосарлаған патологиясына, жасына байланысты дәрілерді, оның дозасын таңдау. Балалар жасындағы ерекшеліктері.

4	Аллергияға қарсы дәрігердің негізі фармакологиясы	Аллергияға қарсы дәрілердің базистік фармакологиясы (антигистаминді заттар, мес клеткалары мембранасының стабилизаторлары, симптоматикалық заттар – эпинефрин, аминофиллин).
5	Терапиялық практикада препараттардың тиімділігін және қауіпсізділігін бағалау	Аллергиялық аурулардың тиімді емдеуінің заманауи ұстанымдары, олардың клиникалық тиімділігін бағалау. Аллергиялық және иммунды аурулардың интенсивті терапиясына және реанимациясына қолданатын қазіргі заманғы дәрілік препараттар.
6	Иммунитет тапшылығы және аллергиялық аурулардың терапиялық практикасында препараттардың сыйымдылығы	Иммунитет тапшылығы және аллергиялық аурулардың терапиялық практикасында препараттардың сыйымдылығы ерекшеліктері.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы нутрициология		
1	Аллергиялық аурулардағы нутрициология негіздері	Нутрициология туралы түсінік және оның терминдері. Тамақтандыру, тамақ, тамақтық азықтар, тамақтың эссенциалды және алмастырғыш компоненттері туралы жалпы мәліметтер. Тұрғындардың әр түрлі топтарын нутриентті қамтамасыз ету. Тамақ азықтарын алдын-алу және емдеу мақсаттарында қолдану. Макронутриенттер. Микронутриенттер. Тамақтандырудың классикалық және альтернативті теориялары. Тамақтандырудың ғылыми концепциялары. Қазақстанда аллергиялық аурулардың тағаммен емдеу қызметін ұйымдастыру.
2	Жалпы нутрициология	Нәруыздар және нәруыздар алмасулары. Организмдегі нәруыздарың рөлі. Нәруыздарың организмге деген қажеттілігі. Ауыстыруға болмайтын амин қышқылдары. Ауыстыруға болатын амин қышқылдары. Майлардың құрамы және оның энергиялық құндылығы. Майды қолдану ерекшеліктері. Көмірсулар, жіктелуі. Тамақ азықтарындағы және адам организміндегі көмірсулар. Су. Тамақтанудағы судың маңызы. Суды тұтыну. Басқа макронутриенттер. Дәрумендер, дәрументектес заттар, олардың жіктелуі. Минералды заттар және биоэлементтер. Биоэлементтер-органогендер. Фактілі тамақтанудың гигиеналық

2 Распределение часов дисциплины

Профилирующие дисциплины

Дисциплины	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Клиническая аллергология и иммунология в стационаре	396	36	360	198
Клиническая аллергология и иммунология детская в стационаре	396	36	360	198
Аллергология амбулаторно-поликлиническая	396	36	360	198
Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая	396	36	360	198
Детские болезни /Внутренние болезни*	396	36	360	198
Общее количество часов	1980	180	1800	990

Примечание:

* - Предмет «Детские болезни» изучают стажеры с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям терапии; предмет «Внутренние болезни» изучают стажеры с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям педиатрии; резиденты-стажеры, прошедшие интернатуру по общей врачебной практике или «нулевой год» данного стандарта стажеры изучают обе дисциплины с распределением часов 324/6 и 270/5.

Профилирующие смежные дисциплины

Количество часов	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Дерматология	108	8	100	54
Оториноларингология	36	6	30	18
Клиническая лабораторная диагностика в аллергологии и клинической иммунологии	108	8	100	54
Клиническая фармакология в аллергологии и клинической иммунологии	72	12	60	36
Нутрициология в аллергологии и клинической иммунологии	72	12	60	36
Общее количество часов	396	36	360	198

- сбора и анализа аллергологического анамнеза;
- разведения аллергенов для диагностики и лечения; разведения гистамина и других медиаторов аллергии для диагностики;
- проведения кожных аллергологических проб (аппликационную, прик-тест, капельную, скарификационную, внутрикожную и другие);
- проведения провокационных аллергологических тестов (конъюнктивальный, назальный, подъязычный, бронхиальный и другие);
- проведения бронхоторного теста с медиаторами и различными физическими факторами под контролем пневмотахометрии и спирографии;
- сбора мокроты для бактериологического и цитологического исследований;
- взятия мазка со слизистой оболочки глотки и носа для цитологического исследования;
- проведения иммунологических нагрузочных тестов;
- проведения специфической иммунотерапии аллергенами;
- интерпретации данных иммунограмм;
- диагностики пищевой аллергии с помощью элиминационных диет;
- проведения прямой ларингоскопии;
- проведения интубации трахеи;
- проведения фаринго-, ларинго- и отоскопии;
- исследования функции носового дыхания;
- забора носового секрета на исследование;
- проведения передней и задней риноскопии;
- ингаляционного введения лекарственных средств;
- гемотрансфузии, венепункции, капельной инфузии лекарственных веществ;
- остановки кровотечения;
- определения группы крови, резус фактор, проб на совместимость крови донора и реципиента;
- диагностики и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях:
 - бронхоспастического синдрома;
 - аллергического отека гортани;
 - анафилактического шока;
 - отек Квинке;
 - острой крапивницы.

		бағасының әдістері. Тамақтану рационын құру ережелері. Тамаққа қосылатын биологиялық белсенді қоспалар (ББҚ). ББҚ тамақтық азықтардан және дәрілерден айырмашылығы. Жіктелуі және фактілі тамақтанумен байланысы. Тамақтану сипатына байланысты денсаулық жағдайы бағасының сызбасы. Жасқа байланысты тамақтандырудың тәуліктік рационын құру ерекшеліктері. Негізгі емдәмнің сипаттамасы, оларға қойылатын талаптар. Артық тамақтану. Семіздік. Холестерин мәселелері.
3	Аллергиялық, иммунды және қосарласа жүретін ауруларда тағаммен емдеу принциптері	Аллергиялық, иммунды және қосарласа жүретін ауруларда тағаммен емдеу принциптері Аллергиялық ауруларда диетатерапия принциптерін патогенезбен дәйектеу. Нақты науқасқа гипоаллергенді емдәм құрастыру.
4	Жүрек-кантамырлар ауруларындағы нутрициология негіздері	Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларында тағаммен емдеу мақсаты. Жүрек-қан тамырлар жүйесі негізгі ауруларындағы тамақтану принциптері. Атеросклерозбен науқастардың және қанында холестерин деңгейі жоғары адамдар үшін тамақтанудың 12 негізгі ережелері. Жүректің ишемиялық ауруы мен артериялық гипертензияда дұрыс тамақтану ережелері. Атеросклероз дамуының алдын алуға бағытталған емдәмдер. Тағаммен емдеу, № 10 диетада тәулігіне 800 мл дейін сұйықтықты шектеу. Жүректің созылмалы жеткіліксіз кезінде су-тұзды алмасу тәртібін сақтау. Миокард инфарктінен кейін тағаммен емдеу.
5	Асқазан-ішек жолдары аурулары кезіндегі нутрициология негізі	Асқазан-ішек жолдары аурулары кезіндегі тағаммен емдеу мақсаты. Тағамдық аллергия. Науқасты толықтай тамақтандырумен қамтамасыз ету және процесстің созылмалы ағымы кезінде компенсацияны сақтау. Асқазан секрециясын қоздыратын және сілемейлі қабықшасын тітіркендіретін заттары шектеулі емдәм қолдану. Көмірсу есебінен және аздаған май мен нәруызы бар энергиялық құндылығы төмен емдәм. Оларды қолдану көрсетілімдері. Көмірсу есебінен және қалыпты мөлшерде май мен нәруызы бар энергиялық құндылығы төмен емдәм. Оларды

		қолдану көрсетілімдері. Бауыр, өт шығару жолдары мен ұйқыбездің зақымданулары кезінде қолданылатын емдік тамақтандыру, оның тиімділігін бақылау әдістері.
6	Бүйрек және несеп шығару жүйесі ауруларындағы нутрициология негіздері	Бүйрек және несеп шығару жүйесі ауруларындағы тағаммен емдеу мақсаты. Емдемға калийге бай тағамдарды көбейту (отқа пісірілген картоп, қара өрік, киш-миш, қураға және т.б.). Жеңілдетілген көмірсулы емдемді күндер қолдану (қантты, алма-лы, картопты, күріш-компотты, қарбыз, жемістік және т.б.).
7	Заттар алмасу ауруларындағы нутрициология негіздері	Иммунитет тапшылығы және аллергиялық ауруларда зат алмасу бұзылуын коррекциялау. Семіздік кезінде қолданылатын емдік тамақтандыру. Қантты диабет кезінде тамақтандыру принциптері. Жеңілдету күндері. Көмірсуларға деген төзімділікті орнату емдемі және инсулин немесе басқа препараттардың мөлшерін сұрыптау.
8	Тағамдық аллергиясы бар науқастардың нутрициология негіздері	Тағамдық аллергиясы бар адамдардың күтім тактикасы. Тамақтану принциптері. Аллергенді тағамдарды шектеудің маңызы. Балалардың аллергиялық ауруларын тамақпен емдеу ерекшеліктері.
9	Әр жастағы балалардың аллергиясы кезіндегі тағаммен емдеу ерекшеліктері	Әр жастағы балалардың, соның ішінде нәрсетелердің аллергиясы кезіндегі тағаммен емдеу ерекшеліктері.

4.3 Бейіндеуші шектес пәндер бойынша резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны
	Дерматология
1	Науқастарды курациялау.
2	Амбулаториялық науқастарға консультация жасау.
3	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
4	Ауырғанды, температураны және жанасуды сезгіштікті анықтау.
5	Тері жамылғыларын және сілемейлі қыбықтарды тексеру (дермографизмді, бұлшықет-түк рефлексін диаскопиялау, пальпациялау, қырнау, тудыру және бағалау).

риниты и синуситы; аллергические отиты; аллергический фарингит, ларингит и трахеит; аллергический бронхит; бронхиальная астма; экзогенный аллергический альвеолит; аллергический гастрит или гастроэнтерит; атопический дерматит; аллергический контактный дерматит; аллергическая крапивница; аллергические поражения суставов; различные проявления пищевой аллергии; различные проявления лекарственной аллергии; сывороточная болезнь; аллергические реакции на вакцинные препараты; профессиональные аллергические заболевания глаз, кожи, органов дыхания;

- оказывать помощь взрослым и детям различного возраста при следующих острых аллергических состояниях: анафилактический шок; астматический статус; отек Квинке; синдром Лайелла; синдром Стивенса-Джонсона; сывороточная болезнь; острая крапивница; аллергические реакции на вакцинные препараты; острая интоксикация (пищевая, лекарственная);
- назначать необходимое лечение взрослым и детям различного возраста с учетом аллергенов, вызывающих аллергические реакции у данного больного;
- использовать основные типы аппаратуры, применяемых для иммунологических исследований (люминесцентный, световой и фазоконтрастный микроскоп, спектрофотометры, проточные цитофлюориметры, Uni Car и тому подобное);
- определять необходимости, видов и объема немедикаментозных и аппаратных методов иммунокоррекции для взрослых и детей различного возраста (плазмаферез, УФО крови, АГТ, лазер и так далее);
- оценивать клиническую и лабораторную эффективность проведенной иммунотерапии;
- проводить исследования иммунного статуса у взрослых и детей различного возраста;
- проводить дифференцировку видов, методов и уровней иммунологического обследования при различных патологиях у взрослых и детей различного возраста;
- проводить синтез и анализ полученных результатов с учетом других клинических и лабораторно-инструментальных методов диагностики;
- проводить интерпретацию результатов лабораторных и функциональных исследований с проведением функциональной диагностики с пограничными состояниями;
- проводить анализ материала с целью обоснования планирования диагностических, лечебных и реабилитационно-оздоровительных мероприятий у взрослых и детей различного возраста и оценка их эффективности;
- давать соответствующие врачебные рекомендации терапевту, педиатру и врачу общей практики;
- определять трудоспособность больного и проводить экспертную оценку его состояния;

владеть навыками:

- составления анкеты для раннего выявления аллергической патологии и проведения опроса населения;

- правила и способы получения биоматериала для иммунологических, аллергологических, цитологических и других лабораторных исследований, включая принципы техники безопасности при работе с биоматериалов;
- современные методы интенсивной терапии и реанимации, аллергических заболеваний, иммунопатологических состояний и заболеваний, особенности у детей;
- клиническое и фармакологическое обоснование использования лекарственных средств в аллергологической практике, включая методы оценки их клинической эффективности, особенности у детей;
- вопросы рационального и лечебно-профилактического питания взрослых и детей различного возраста;
- показания и противопоказания, принципы совместности и последовательности физиотерапевтических процедур, иглорефлексотерапии, массажа, лечебной физкультуры и других физических факторов при аллергической и иммунной патологии, особенности у детей;
- основные принципы профилактики аллергических заболеваний, иммунопатологических состояний и заболеваний, особенности у детей;
- организационно-методические основы активной иммунизации и профилактики поствакцинальных осложнений у детей: сущность и цели иммунопрофилактики инфекционных болезней, характеристика вакцинального процесса и поствакцинального иммунитета, схема календарь профилактических прививок у детей РК и зарубежных странах и его обоснование, клиника, патогенез и лечение необычных прививочных реакций и осложнений после различных вакцинаций, медицинские противопоказания к прививкам и их обоснования, профилактика поствакцинальных осложнений, роль и задача консультативных кабинетов (приемов) по иммунопрофилактике;
- принципы формирования стандартов диагностики и лечения иммунологической патологии в педиатрии;
- принципы первичной и вторичной профилактики профессиональных аллергических заболеваний;
- основные принципы и проведение экспертизы нетрудоспособности, временной и стойкой, при общих профессиональных аллергических заболеваниях;

уметь:

- выявлять возможные причины аллергического заболевания, используя методы специфической аллергологической диагностики;
- проводить оценку тяжести состояния больного, в том числе детей, определение объема и структуры использования специальных методов исследования (лабораторные, инструментальные и функциональные);
- проводить оценку результатов диагностических исследований;
- устанавливать диагноз и проводить необходимое лечение взрослых и детей различного возраста при следующих заболеваниях: аллергический дерматоз век; атопический конъюнктивит; различные проявления поллиноза; аллергические

6	Минор сыналасын, Никольский симптомын, псориаздық симптомдар триадасын өткізу.
7	Бальцер, Ядассон сыналасын, Вуд лампасымен люминисценттік диагностика өткізу.
8	Кебнер феноменін, Пospelов симптомын, Бенъе-Мещерский симптомын, Унна симптомын, Брок симптомын анықтау.
9	Диагностикалық тері аллергиясыналасын өткізу.
10	Үшкір кондиломаны алып тастау.
11	Тырнақты консервативті әдіспен алып тастау.
12	Контактылы моллюскіні, папилломаны, сүйелді алып тастау.
13	Хлорэтилмен шаю.
14	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен конференциялар дайындау.
15	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
16	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құру.
Оториноларингология	
1	Палатадағы науқастарға курация жасау және таңбалау бөлмесінде тексеру.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Визуалді диагностика кабинетінде жұмыс істеу.
4	ЛОР-ағзаларының эндоскопиясын өткізу.
5	ЛОР-ағзаларды клиникалық-зертханалық тексеру мен рентгенологиялық зерттеудің нәтижелерін талдау.
6	Гаймор қойнауын пункциялау.
7	Маңдай қойнауын пункциялау.
8	Мұрын қуысы сілемейлі қабықшасының анемизациясы.
9	Құлақты жуу.
10	Пройтц әдісімен құлақты жуу.
11	Мұрынішілік блокадаларды өткізу.
12	Есту түтігін катетеризациялау.
13	Политцер әдісімен құлақ түтігін үрлеп тазарту.
14	Парамеаталды және меатотимпаналды блокадаларды өткізу.
15	Есту түтігінің өткізгіштігін тексеру.
16	Науқастың есту қабілетін сыбырлау және сөйлеу арқылы тексеру, камертонмен зерттеу.
17	Аудиометрия.

18	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар мен конференциялар дайындау.
19	Бөлімшеде кезекшілік жүргізу.
20	Қабылдау бөлімінде кезекшілік жүргізу.
21	Кітапханалар мен ғаламторда жұмыс жасау.
22	Резидентура тыңдарманының портфолиосын құру.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы клиникалық зертханалық диагностика	
1	Резидент портфолиосын жинақтау.
2	Зерттеулерге қан алу.
3	Зертханалық зерттеулер нәтижелеріне интерпретация жасау.
4	Иммуногематология негіздері. Иммуногематология пәні, мазмұны және міндеттері.
5	Иммунология және аллергологиядағы «проточная» цитометрия.
6	Гемоцитология.
7	Гемостаз бұзылыстарының зертханалық диагностикасы.
8	HLA-типирлеу зертханасы: бүгінгі және келешегі.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы клиникалық фармакология	
1	Нозологиялар бойынша дәрілік формулярларды құрастыру.
2	П-тізімін құрастыру.
3	Дәрілік қызметтің клиникалық аудиті.
4	Иммунитет тапшылығы жағдайы мен аллергиялық ауруларда тағайындалатын арнайы дәрілік терапия.
5	Иммунокоррекция терапиясын тағайындау және бағалау.
Аллергология және клиникалық иммунологиядағы нутрициология	
1	Асудің жұмысын бақылау.
2	Азық-түлік пен дайын тамақ сапасын органолептикалық анықтау.
3	Пайдалануға жіберілетін тамақтан зертханалық зерттеуге сынақ алу.
4	Тәуліктік және апталық рационында тамақ калориясы мен биологиялық құндылығын анықтау.
5	Емдік тамақтандырудың тиімділік анализі.

шенствование своих знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности;

- привить навыки деонтологии, морально-этической и правовой культуры, необходимые для обслуживания пациентов в условиях ПМСП;

- развить приверженность к профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность, и соблюдение принципов конфиденциальности;

- закрепить навыки работы в команде и лидерские качества.

Конечные результаты обучения

Резидент должен

знать:

- основы организации амбулаторно-поликлинической и стационарной помощи аллергическим больным, взрослым и детям, включая принципы контроля эффективности этих видов медицинской помощи;
- основы теоретической и клинической аллергологии, иммунологии, этиология, патогенез, классификация, диагностика аллергических заболеваний, иммунопатологических состояний и заболеваний, принципы их дифференциальной диагностики, особенности у детей; взаимосвязь и взаимозависимость аллергии и иммунитета;
- аллергены, их свойства и стандартизация;
- клиническую симптоматику и патогенез аллергических заболеваний, особенности у детей;
- генетические, экологические, физиологические и социальные факторы в развитии иммунной патологии, особенности у детей;
- иммунопатологические состояния и заболевания, а также пограничные состояния, включая псевдоаллергические реакции, особенности у детей;
- клиническую картину, функциональную и биохимическую диагностику неотложных аллергических и иммунопатологических состояний, в том числе у детей (анафилактический шок, многоформная экссудативная эритема, отек Квинке, астматический статус и другие);
- принципы и методологию обследования верхних дыхательных путей и уха, зрительного анализатора, кожи, бронхолегочного аппарата, желудочно-кишечного тракта и других систем организма больных аллергической патологией, особенности у детей;
- общелабораторные, функциональные и специальные (ультразвуковые, эндоскопические и другие) методы исследования в пульмонологии, гастроэнтерологии, кардиологии, оториноларингологии, офтальмологии и дерматологии в части диагностики и дифференциальной диагностики аллергической патологии;
- функциональные и специальные методы исследования в аллергологии и клинической иммунологии, включая принципы работы основных видов аппаратуры, особенности у детей;

1 Пояснительная записка

Введение

По данным эпидемиологических служб разных стран мира, на протяжении последних 30 лет наблюдается увеличение количества аллергических заболеваний в 1,5–3 раза. Аллергическими заболеваниями страдает от 10 до 30% взрослого и до 12% детского населения. Проблема аллергических болезней является важнейшей медико-социальной проблемой современности, значение которой, безусловно будет возрастать в последующие годы. Решение собственно практических медицинских вопросов этой проблемы в значительной степени зависит от уровня профессиональной подготовки по аллергологии и иммунологии врачей-аллергологов, основная задача которых состоит в своевременной диагностике и рациональной терапии иммунодефицитных состояний и аллергических заболеваний. В связи с этим, подготовка врача-иммунолога и аллерголога к самостоятельной работе, умеющего грамотно решать поставленные задачи, является одной из главных задач при прохождении резидентуры по аллергологии и иммунологии.

Врач-аллерголог и иммунолог в современных условиях должен владеть научным методом мышления и быть в курсе многих международных исследований в области иммунологии и аллергологии, а также трактовать полученные результаты и оценивать их достоверность в соответствии с принципами доказательной медицины.

Принимая во внимание, что постоянно происходит обновление диагностических, фармацевтических технологии и методов терапии для оптимального решения конкретной клинической проблемы аллергологу и иммунологу необходимо знать основы клинико-экономической оценки эффективности лечения.

Цель дисциплины: углубленная подготовка специалиста, способного оказать помощь больному с аллергическим заболеванием и патологией иммунной системы в соответствии с современными принципами доказательной медицины.

Задачи дисциплины:

- закрепить навыки основных медицинских лечебно-диагностических и профилактических вмешательств для оказания помощи больным с аллергическими заболеваниями и патологией иммунной системы;
- научить соблюдать требования врачебной этики и деонтологии при проведении экспертных, оздоровительных, профилактических, лечебно-диагностических и реабилитационных мероприятий больным с аллергическими заболеваниями и патологией иммунной системы;
- научить принимать профессиональные решения на основе принципов доказательной медицины;
- привить соответствующие коммуникативные навыки при общении с больными, взаимодействии с коллегами;
- научить применять принципы менеджмента в организации своей работы;
- привить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: науқасты курациялау, медициналық құжаттамаларды жүргізу, емдеу-алдын-алу мекемелерінің әр түрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, ауруларды қарап өтуге қатысу, күрделі науқастарды талдау, кіші топтармен жұмыс жасау, пікірталас, ұсыну, кері байланыс, ғылыми-тәжірибелік конференцияларды ұйымдастыру.

Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ): палаталардағы науқастарды курациялау, емханалық қабылдауларда және үйлерде болу, емдеу-алдын-алу ұйымдарындағы әр түрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, ауру тарихын жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, портфолио қалыптастыру.

6 Білімін бағалау

Ағымдық және аралық бақылау: білім беретін ұйым анықтайды

Қорытынды бақылау: тестілеу/әңгімелесу және практикалық машықтарды бағалау енетін емтихан.

7 Клиникалық база

Аурухананың аллергологиялық, терапиялық, пульмонологиялық, гастроэнтерологиялық, отоларингологиялық бөлімшелер, функционалдық диагностика бөлімшелері, клиникалық зертханалар, стационардың қабылдау бөлімшесі, АМСЖ ұйымы, дерматовенерологиялық диспансер, стационардың онкологиялық бөлімшесі, онкодиспансерлер, гистологиялық зертханалар, стационардың патологоанатомиялық бөлімшелері.

Орыс тілінде

негізгі:

1. Земсков В.М., Земсков А.М., Караулов А.В. Клиническая иммунология: учебник/ под ред А.М. Земскова. – М. 2008. – 432 с.
2. Лебедев К.А., Понякина И.Д. иммунная недостаточность (выявление и лечение). – Москва: Медицинская книга, – Н.Новгород: Издательство НГМА, 2003. – 443 с.
3. Сизякина Л.П., Андреева И.И. Справочник по клинической иммунологии / Серия «Больной вопрос». – Ростов н/Дону: Феникс, 2005. – 448 с.
4. Хаитов Р.М., Ярилин А.А., Пинегин Б.В. Руководство по клинической иммунологии. Диагностика заболеваний иммунной системы. – М. 2008. – 352 с.
5. Клиническая аллергология. Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М., – М.: Медпресс-информ, 2002.
6. Лолор-младший Г., Фишер Т., Адельман Д. Клиническая иммунология и аллергология. – М.: Практика, 2000.

қосымша:

1. Хаитов Р.М. Иммунология (на английском языке): учебник+CD. – М., 2008. – 256 с.
2. Наглядная иммунология Бурместер Г.Р., Пецутто Н.; пер.с англ. – 2-е изд.испр. – М.: Бином Лаборатория знаний, 2009. – 320 с.
3. Земсков А.М., Земсков В.М., Есауленко И.Э. Земсков А.М., Тонких Р.В., Золотов В.И. Новые принципы оценки и коррекции иммунологических расстройств. Москва, «Триада-Х», 2008. – 336 с.
4. Иммунология: практикум: учебное пособие /Ковальчук Л.В. и др. Под ред. Ковальчука Л., Игнатъевой, Ганковской Л.В. – М: ГЭОТАР-Медия, 2010. – 176 с.ил.
5. Практикум по иммунология: учебное пособие для студентов высших учеб.заведений /Кондратьева И.А., Ярилин А.А., Егорова С.Г. и др.; под ред. Кондратьевой И.А. и Ярилина А.А. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 272 с.
6. Никулин Б.А. Оценка и коррекция иммунного статуса: руководство. – М. 2008. – 376 с.
7. Аскарова Г.К. Аллергодерматозы: экзема и атопический дерматит (этиология, патогенез, клиника и лечение) – Караганда, 2002. – 202 с.
8. Хаитов Р.М. Иммунология: учебник+CD – М., 2006. – 320 с.
9. Аллергические болезни. Дифференциальный диагноз, лечение. Скепьян Н.А. 2000. – 286 с.
10. Аллергология и иммунология. Чухриенко Н.Д. – М. Медицина. 2003. – 112 с.
11. Кишкун А.А. Клиническая лабораторная диагностика: учебное пособие. – М., 2008. – 720 с.

1. Пояснительная записка	66
2. Распределение часов дисциплины	71
3. Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин	72
4. Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин	103
5. Методы обучения и преподавания	116
6. Оценка знаний	116
7. Клиническая база	116
8. Список рекомендуемой литературы.	117

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом образования 2009 г. для резидентуры по специальности «Аллергология и иммунология, в том числе детская».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

12. Ганковская Л.В. Клиническая иммунология и аллергология: практикум для 5-6 курса. – М., 2009.
13. Глобальная стратегия лечения и профилактики бронхиальной астмы. Под ред. Чучалина А.Г. – М. Медицина. – 2007. – 104 с.
14. Кишкун А.А. Справочник заведующего клинико-диагностической лабораторией: учебник. – М., 2008. – 704 с.
15. Биохимия в вопросах и ответах. Под. Ред.чл-корр. НАН РК, д.х.н., проф. Адекенова С.М. – Астана 2003, 2009.
16. Шарманов Т.Ш., Плешкова С.М., Метаболические основы питания с курсом общей биохимии. – Алматы, 1998, 2008.
17. Алмагамбетов К.Х. Медицинская биотехнология. – Астана, 2009. – 235 с.
18. Медицинская микология: руководство / под ред. Сбойчакова В.Б. – М.2008. – 208 с.
19. Лабораторная и функциональная диагностика в педиатрии. /под ред. Кильдияровой Р.Р. – М. 2008. – 192 с.
20. Долгов В.В., Эммануэль В.Л. Клиническая лабораторная диагностика (CD): учебное пособие. – М. 2009.
21. Immunopharmacology. англ. Manzoor M. Khan. – 2008.
22. Tumor Immunology: Molecularly Defined Antigens and Clinical Applications. Giorgio Parmiani; Michael T. Lotze. – 2002. англ.
23. Ройт А., Бростофф ДЖ., Мейл Д. – Иммунология. – М.: Медицина. – 2001.
24. Дейл М.М., Формен Дж.К. Руководство по иммунофармакологии. – М. Медицина. – 1998.
25. Лъис С.М. Практическая лабораторная гематология./Лъис С.М., Бэйн Б., Бэйтс И. пер. С англ. Под ред Румянцева А.Г. – М.:ГЭОТАР-Медия, 2009. – 672 с.
26. Хаитов Р.М., Игнатъева Т.А., Сидорович И.Г. Иммунология. – М.: Медицина, 2002, 2006 Электронный вариант: <http://www.medliter.ru/?page=get&id=013330>
27. Клиническая аллергология. Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М., – М.: Медпресс-информ, 2002
28. Иммунология и аллергология (цветной атлас: учебное пособие для студентов медицинских вузов / под ред. Воробьева А.А., Быкова А.С., Караулова А.В. – М.: Практическая медицина, 2006.-288. Электронная версия: <http://www.knigafund.ru/books/22967>
29. Хаитов Р.М. Иммунология. – М.: «ГЭОТАР-Медиа», 2006 лектронный вариант: <http://st-books.ru/item/12358>
30. Ярилин А.А. Основы иммунологии. – М.: Медицина, 2009 Электронный вариант: http://www.newlibrary.ru/book/jarilin_a_a/_osnovy_immunologii.html Электронный вариант: <http://www.immunologia.narod.ru/more.htm>
31. Галактионов В.Г. Иммунология Учебник для студ.вузов /№-е изд., испр. И Допол. – М.: Издательский дом «Академия», 2004.-528 с.

32. Аллергология и иммунология. Клинические рекомендации для педиатров./ под общей редакцией Баранова А.А. и Хаитова Р.М. – М.: Союз педиатров России, 2008.-248 с.
33. Таточенко В.К., Озерцовский Н.А., Федоров А.М. Иммунопрофилактика - 2009 /справочник. – М.: Торговый Дом Аллерген.-2009, 175 с.
34. Долгих В.Т. Основы иммунопатологии. – М.: Медицинская книга, Н.Новгород: Изд-во НГМА, 2001. – 229 с.
35. Иммунология и аллергология: Учебник. /Под ред. акад. РАМН, проф. Хаитова Р.М. – М.: Изд-во «ГЕОТАР», 2006.
36. Руководство по диагностике, лечению и профилактике бронхиальной астмы.

Қазақ тілінде

негізгі:

1. Жуманбаев К.А., Жуманбаева Г.К., Байдүйсенова Ә.Ө. Клиникалық иммунология және аллергология: «Санат-Полиграфия» баспасы – Қарағанды, 2008. – 354 б.
2. Шортанбаев А.А. Жалпы иммунология. Алматы. – 2007.

қосымша:

1. Алмағамбетов К.Х., Байдүйсенова Ә.Ө. Медициналық биотехнология. – Астана, 2009. – 232 б.

Ағылшын тілінде

1. Cecil Texbook of Medicine, 22 nd edition. L.Goldman, D. Ausiello. – Saunders. An Imprint of Elsevier.- 2004. - 2505 P.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РЕЗИДЕНТУРА

Специальность:

АЛЛЕРГОЛОГИЯ И ИММУНОЛОГИЯ,

в том числе детская

Астана 2010